

3

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

26-4

משרד
הגנת
הארץ

ת.ד.מ.

12.81 - 12.83

אגף תכנון ובינוי ערים - מבואות

שם:

גל - 4 / 44986

מזהה פיוז:

791224 מס פריט:

109.12/2 - 237

מזהה לוגי:

23/12/2012

02-120-05-18-05

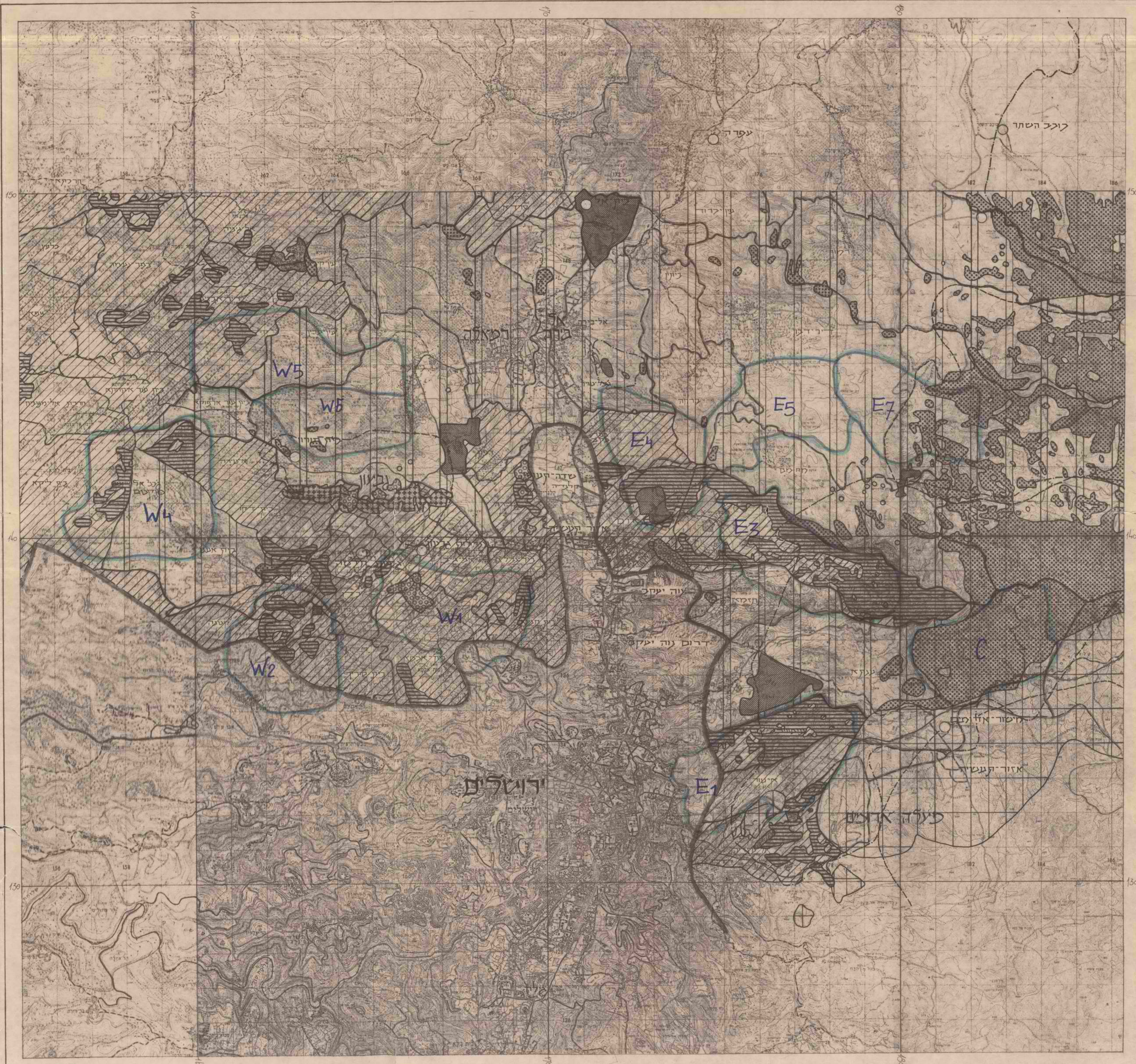
כתובת:

מחלקת
הגנת
הארץ

תיק מס'

26-4

ה'תש"ח: 1,500,000 ₪

1:20,000 ק"נ"כ

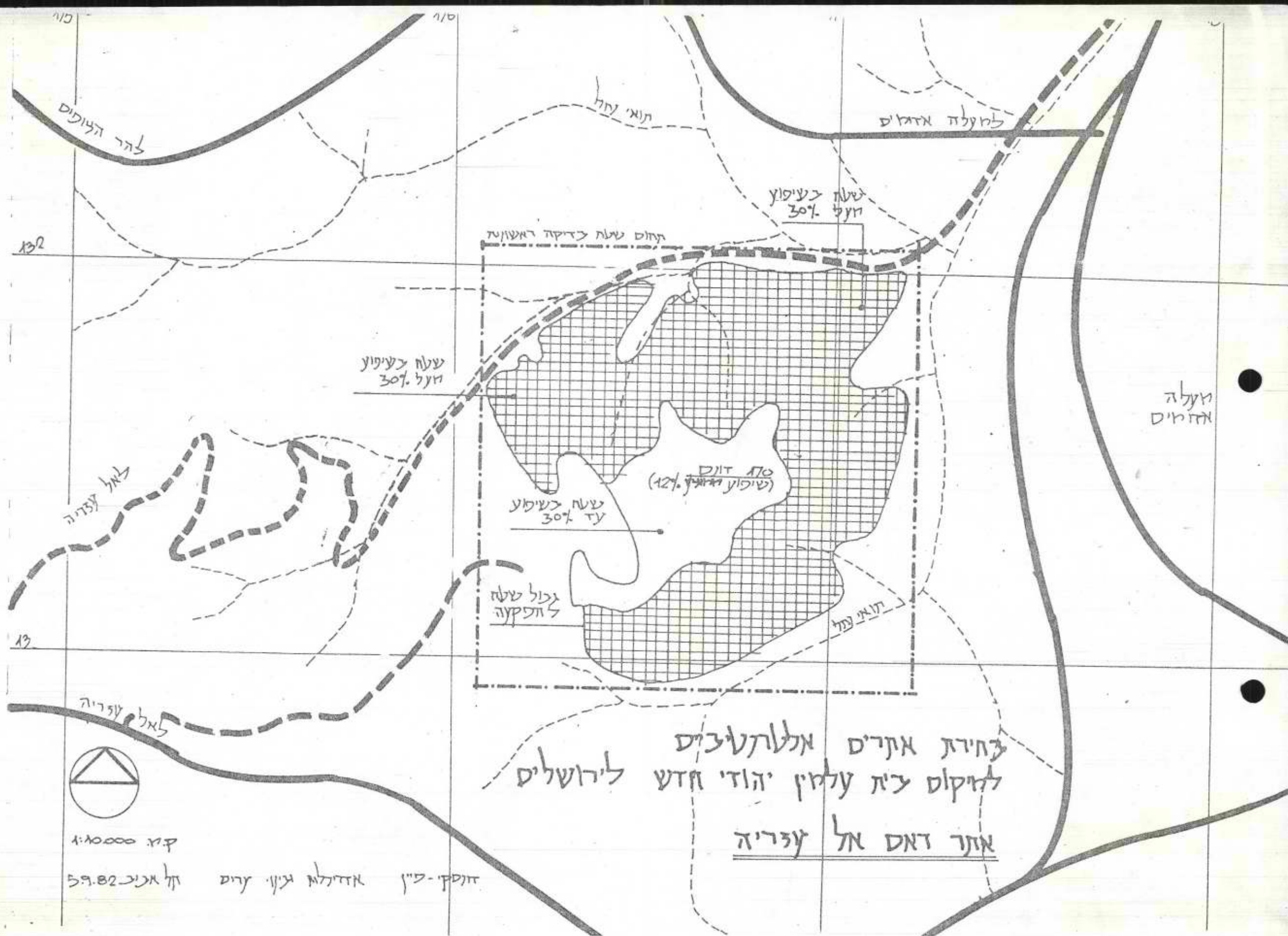

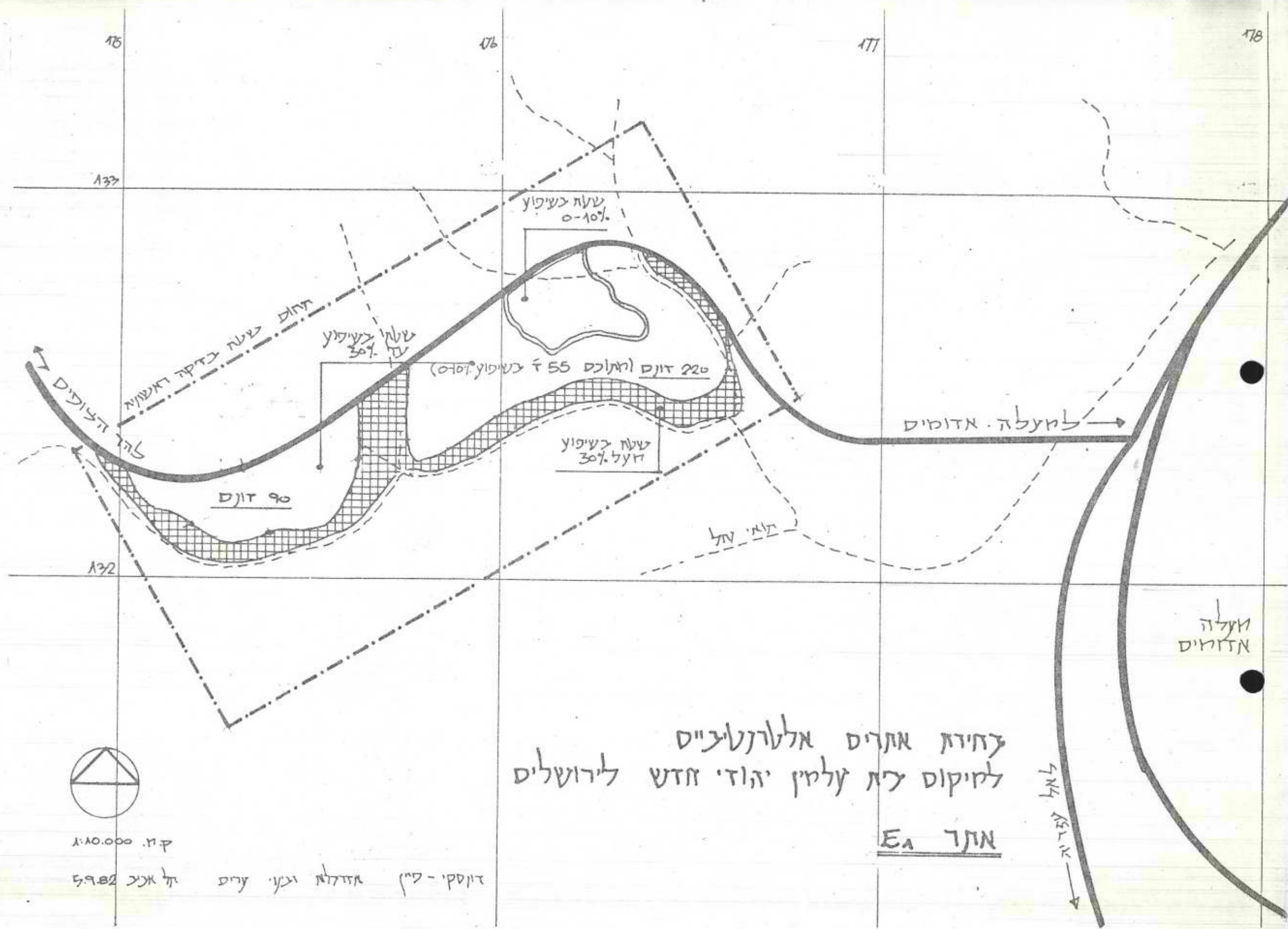
— — — קו טלפון.

שדרות בן ציון 5 ת"א

יחידות הרקע האדל, קובץ וטורט דזשער 1981
 חתלתול חמדיה, יטראל בחילוק 150,000,000 גלימור, חמארה 1979
 חתלתול 1980, יטראל 1979 קוליה - פטורא 1979

בחירות אחרים אלטרנטיביים
למיקום בית עלמין יהודי חדש לירושלים

אתר E1

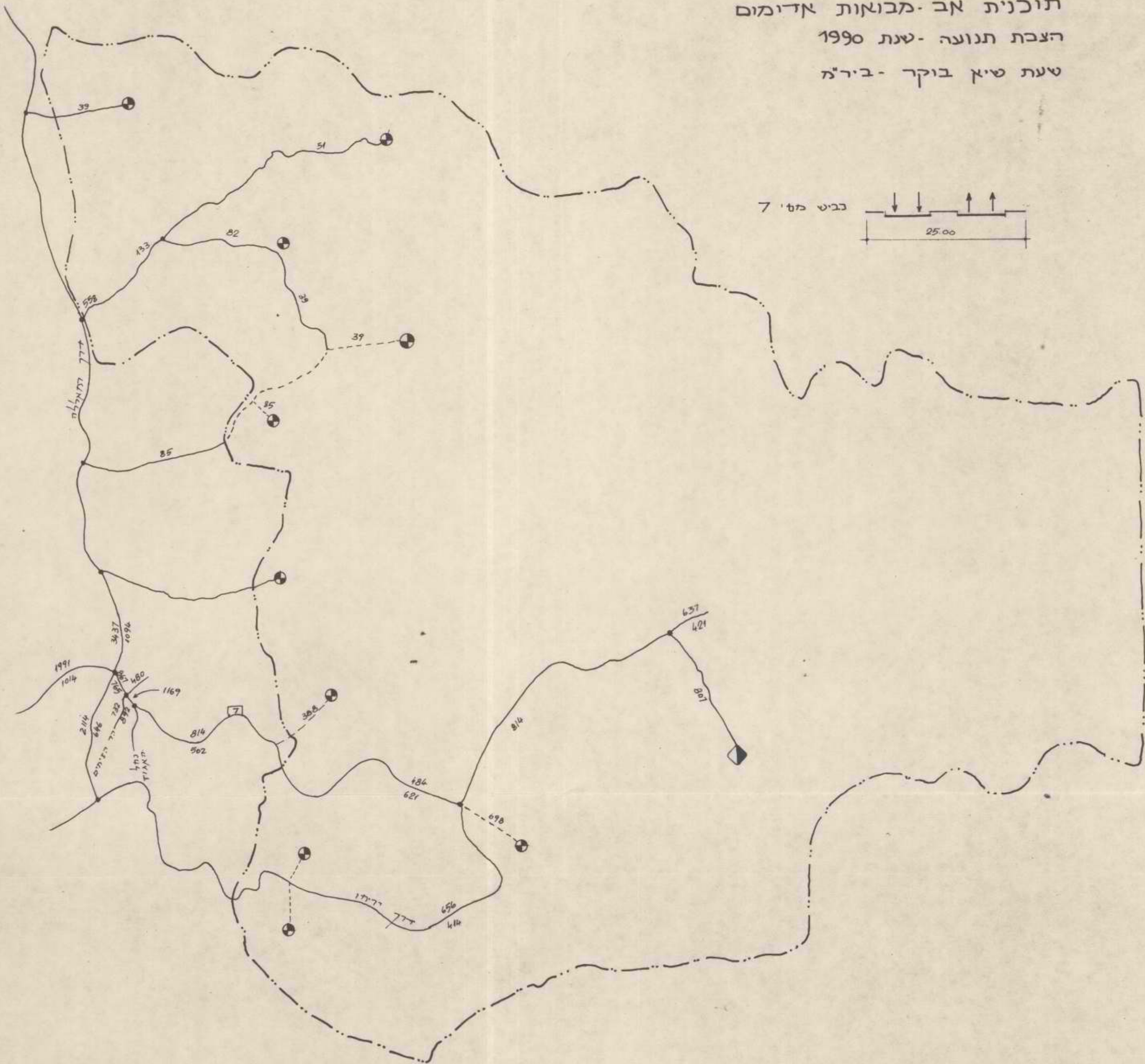
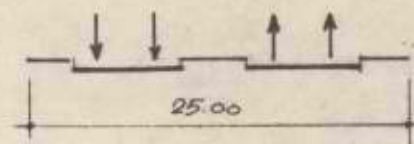

ק.מ. 1:10.000

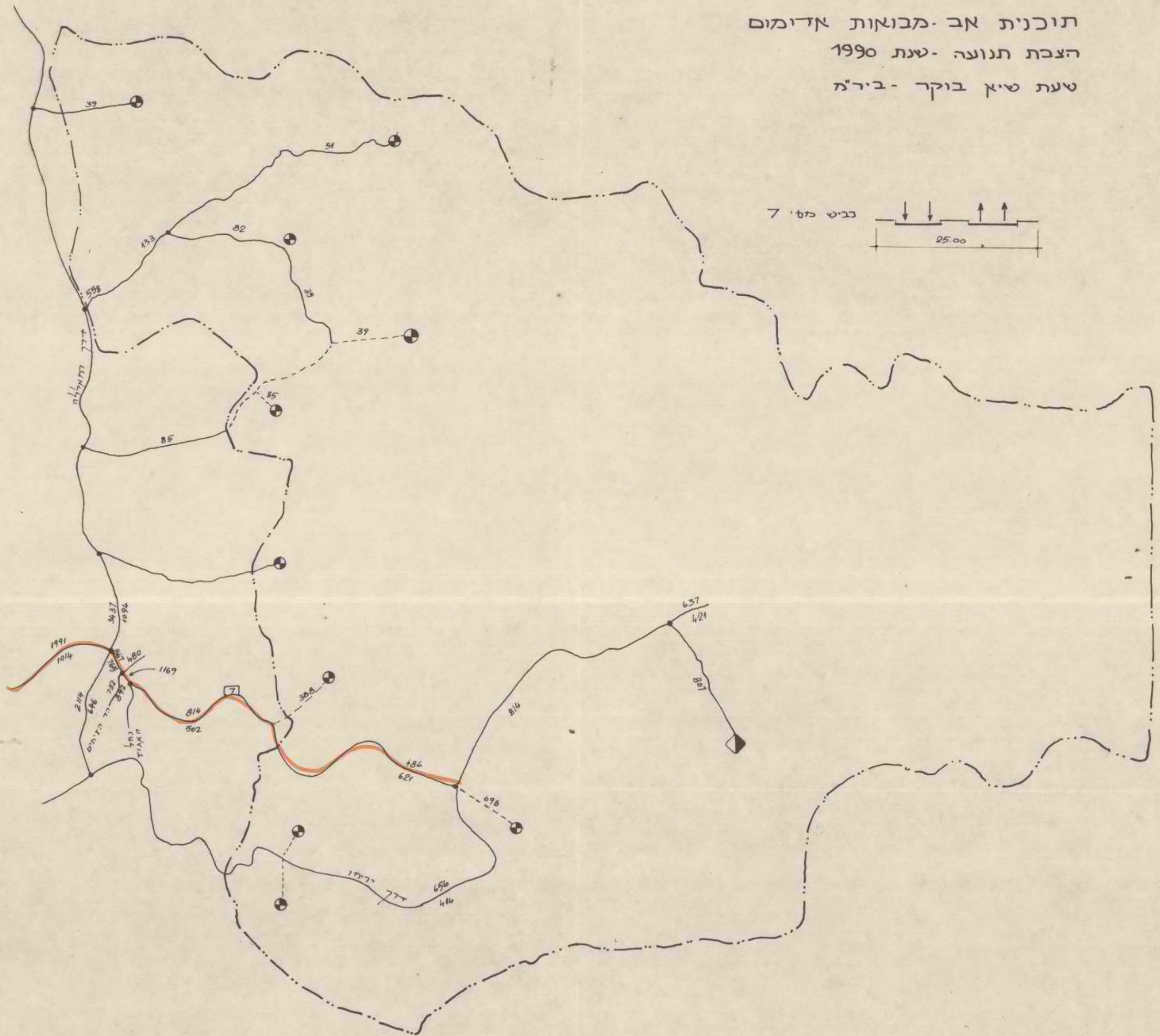
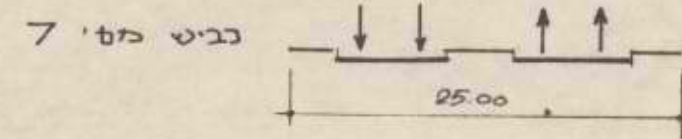
דיוסקי - צ"ח מחלוקת גבעת ערים תל אביב 5.9.82

תוכנית אב-מבואות אדימום
הצבת תנועה-שנת 1990
שעת שיא בוקר-ביר"מ

נביש מס' 7

תוכנית אב-מבואות אדימום
הצבת תנועה-שנת 1990
שעת שיא בוקר-ביר"ח

בית-עלמין ענק על אדמות שיופקעו מעבר לקו הירוק ישרת את ירושלים

רבות מאוד שעה שכל אחת מהן ש"ח. חברות קדישא המפעלות ב"ח ביה"ח מתחבטת במצוקת קבורה קשה. יש כוונה לאחד את בית הקברות תחת פועצה אחת. שת"ח שכל במכלול הנושאים המבצעים הכרוכים בהפעלתו. התכנית עומדת עתה בפני ועדת התכנון העליונה לירושל. שבה משתתפים גופי תכנון צבאיים ואזרחיים.

האיסורים הרשמיים של גורמי התכנון. לסופרי "דבר" נודע, כי במשך הזמן כבר רכשו חברות קדישא קרקעות באזורי אך בכל זאת יהיה צורך בהפקעת שטח גדול. בית הקברות יוצר נשר בין ירושלים לבין מעלה אדומים. בש"ח המוכנסת לבית העלמין יהיה מקום ליותר מ-6000 קברים. יהיה כבר פתרון הכורה לשנים

מאת מינה ציטוטו
דוד ארליך, סופרי "דבר"

290 יונם, בין הר הנומם לבין מעלה אדומים, ונמצא למניית בית הקברות שימחק את מציאת הקבורה בירושלים. לצורך זה יופקעו קרקעות מ"ח ערים, אצל האמצעים הלוגי טיבים להשתלט על שטח הוא בנות בתו עליזות אמר ה"דבר" ספר תכנוני ב"ח.

בשנת 1964 עברה על הפרק תכנית הרחבה של בית הקברות בהר הזיתים. שהיתה כרוכה ב"ח הפקעת מאות דונמים בגלל חשש מתנגדות ציבורית לא יצאה ה"ח תכנית על הפועל. עתה עתידה התכנית התחדשה התקבלה על עריות ירושלים. ה"ח תועדה ה"ח ביומספרות לעניני ירושלים י"ח גם על משרד המבחן לעבוד את

עדלים

מעריב

3-12-83

עומד ריק ומצפה בכליון עיניים
לשיר החדש, ספח נרופר, וליתר
אנשי הנהלת המשרד.

אבל הם לא עוברים, ובינתיים
כמה זכמה מעובדי הנהלת משרד
החקלאות הירושלמים טסעים מדי
יום למשרדו ההנהלה בפל"אביב.
בדי המשרד מהשפלה לבירה.

**אבל אני
שידלתי...**

הוא שאמרנו! השתדלנים משרד
לים והמופקדים על העשייה מצפי
צפים, כמו סיפור השלחנים שיוצ
אים לחייל כדי לשדל יהוד
שישדל יהודי אחר שיעלה ארצה.
אבל אני שידלתי — הוא אומר
כאשר שואלים מדוע אין עליה.
וכך אנו מגיעים ללובי השלחנים.
מהעליה הציונית שאיננה ל...לובי
הירושלמי הציוני, שקיים, הרי מה
קל מלהקים לובי, להביא עולים
על ידי פרויקט לובי ו...

של הכנסת, ואין לה כל קשר
עם הלובי הירושלמי של עוזי ברי
עם, מודעק לו אריאל וינשטין.
אריאל היה זה, שכנאום הבתור
ליו שלו בכנסת העלה את נושא
ירושלים על ראש שמחתו, ועל פי
הצעתו הוקמה ועדת המשנה של
ועדת הפנים, וזוהי הועמד בראש
הועדה!!!

אומדן השיכון

לדון מה לעשות", מרצה באירונג
עוזי ברעם.

טוב, הוא חזר עכשיו מעיר
תאוריות, אבל הרי הוא לא כילה
שם חצי שנה, אז שאלנו אותו
נקשר לזמן שלפני הביקור בפריז
הוא חזר, שכתמוסת מערכת ה
בתירות העירוניות לא רצה לחס
דל את הלובי, כדי שלא יגור
הוא פועל לטובת צד אחד, וכדי
לחקור, להכריח, להוביל לא יצא

אזור
היורע
ג' 13
אב
יולי

יהודה

השומרון
המשפטי
17.11
חשמי"ג
1983

21-03-1983

משרד הפנים - אדר' י. דש - ראש מנהל התכנון

מפצ"ר 9805 - רע"ב דבלי"א

רמ"א

ס. רמ"א

רע"ב פו"ש

קמ"ט פנים

קמ"ט פנים - מנהל לשכת התכנון

אזח"ע - יועמ"ש

אדר' גבי בן אור - מינהל התכנון - משרד הפנים

מאיר גירון - מינהל התכנון - מנהל אגף הפרוגרמות - משרד הפנים

ישראל קמחי - מחלקת מהנדס העיר - עיריית ירושלים

משרד הפנים - לשכת היורע המשפטי - לידי עו"ד לוי

10

11

16

140/1

ת.ת. 20.7.83

הנדון: - תוכנית מתאר איזורית חלקית מס' 01 - אזור

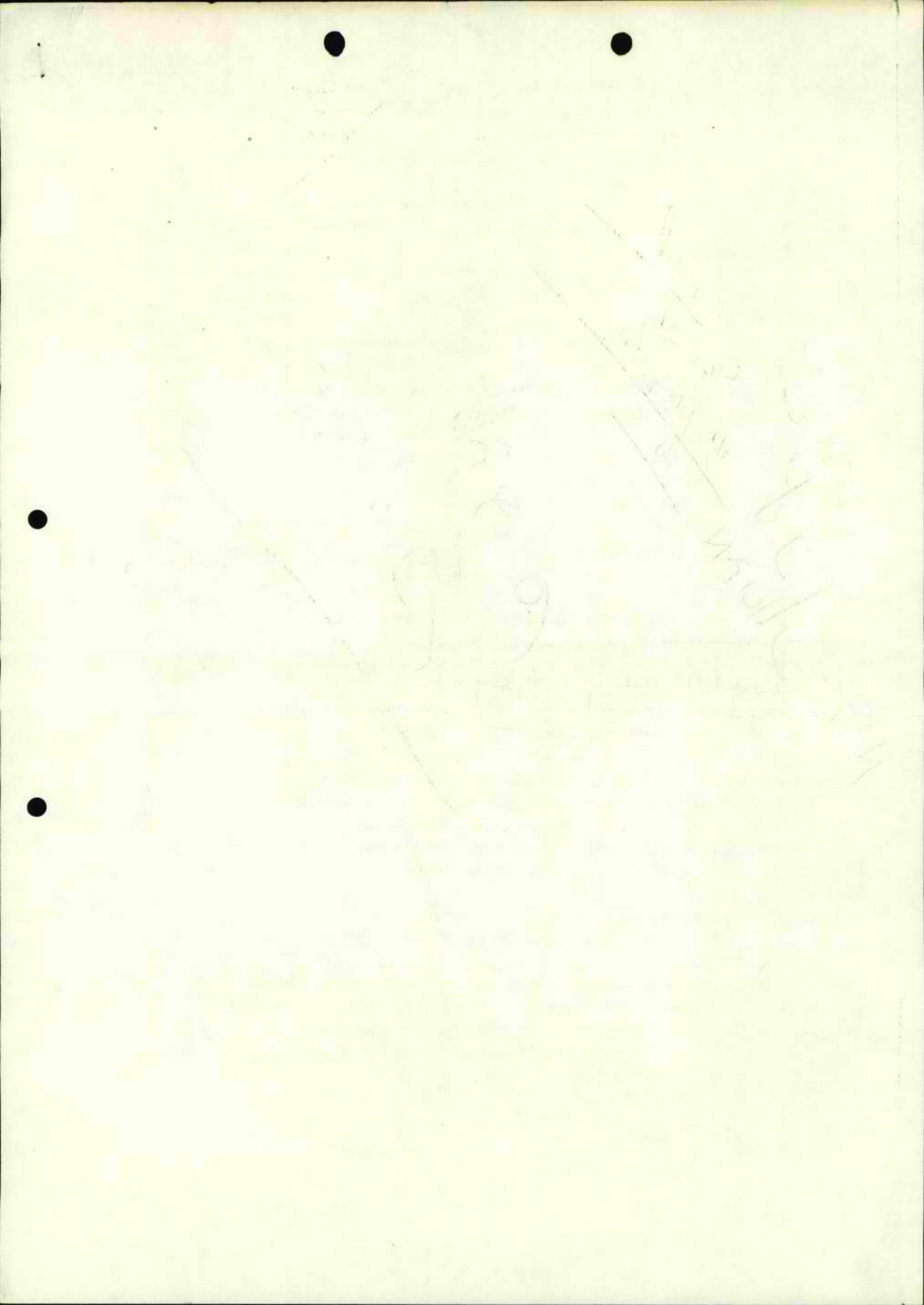
תכנון מבואות אדומים - בנייה באזור חקלאי.

1. בישיבה שהתקיימה בלשכת ראש מנהל התכנון במשרד הפנים ביום 14 יוני 1983 הובאה לדיון תוכנית המתאר מבואות אדומים בהמשך לדיון שהתקיים במועצת חכנון עליונה ולקראת הצגתה של התוכנית בפני וועדת השרים לענייני ירושלים.

2. במסגרת התכנון הוצגה מדיניות של חיחום שטחי הכפר הקיימים ומניעת התפשטותם מעבר לחיחום הבינוי הממוכנן. דא עקא, שהמדיניות הנ"ל אינה ישימה הלכה למעשה, לנוכח תוכנית המתאר הקיימת המאפשרת בנייה באזור חקלאי ובדרך זו יזחל הכפר קמעא קמעא מעבר לחיחום הבינוי הממוכנן בתוכנית החדשה ובכך תסוכל מטרת התוכנית החדשה מחד גיסא ותפגע בתכנון עתידי של ירושלים מאידך גיסא.

3. נחקשנו בישיבה הנ"ל למצוא פיתרון משפטי לפיו תהא אפשרות לאסור בנייה באזור חקלאי ולהלן חוות דעתנו בכפוף לאישורה ע"י ענף הדין הבינלאומי.

4. המשפט הבינלאומי הפומבי דוגל בעיקרון של אי פגיעה בזכות מוקנית. משמעותו של עיקרון זה הוא כי בחילופי ריבונות חייב השלטון החדש לכבד זכויות שנרכשו vested rights או acquired rights ע"י אזרחים זרים לפני חילופי השלטון. המדובר הוא בזכויות מוקנות מתחום דיני הקניין ומתחום דיני החיובים.

5. החובה לכבד זכויות שנרכשו לפני חילופי השלטון הוכרה במספר פסקי דין ובחכום זה יש להזכיר את ההלכה שנקבעה בפסק בית הדין הבינלאומי הקבוע בעניין אינטרסים גרמניים בשלזיה העילית הפולנית. גרמניה הושיבה תושבים באזורים המזרחיים עוד לפני שפולין קיבלה עצמאות. אחרי מלחמת העולם הראשונה הוקמה מדינת פולין העצמאית והשטחים הללו שיושבו ע"י גרמניה היו חתה שלטונה. השאלה שהתעוררה היתה האם חלה חובה על פולין לכבד את זכויותיהם של התושבים הגרמניים. ביה"ד קבע כי מוטלת חובה על פולין לכבד את זכויות התושבים מתוך כך שקיימת חובה במשפט הבינלאומי לכבד זכויות מוקנות של זרים והמגביל את זכות המדינה להפקיע זכויות אלו.

6. מקובל כי אם טובת הציבור וצרכי המשק הכלכלי של הריבון החדש מחייבים אי כיבוד של זכויות שנרכשו ע"י זרים כי אז מותר לריבון החדש להפקיע זכויות מוקנות של זרים למטרה ציבורית ולטובת הכלל ובלבד שילנתן פיצוי נאות לזרים שנפגעו מההפקעה. כך הופקע למשל הזיכיון של תעלת סואץ ושולמו פיצויים אגב ההפקעה. כזכור כריית התעלה נחאפשרה ע"י זיכיון שניתן לחברה פרטית בשם חברה תעלת סואץ בראשותו של המהנדס הצרפתי לספס. מצרים הלאימה את החברה והיינו, ביטלה את זכיונה בשנת 1956 ובעקבותיה באה הנחיתה האנגלו-צרפתית באוקטובר 56. הלאמת התעלה הולידה מחלוקת חמורה, בדבר חוקיותה, בין המערב לבין מצרים אולם המדינות לא כפרו בכך שמצרים היתה זכאית להלאים את החברה של תעלת סואץ וזאת ע"פ העיקרון כי כל מדינה רשאית להלאים מפעלים הנמצאים בשטחה ואולם אם המדובר הוא במפעל השייך לזרים חייבת המדינה לשלם פיצוי נאות.

7. עיננו הרואות כי קיימת אפשרות לסטות מהעיקרון של אי פגיעה בזכות מוקנית ובלבד שהפגיעה תהא ברת פיצוי אולם הדברים אמורים כאשר קיימת ירישה של מדינות והיינו הריבונות של השליט הקודם עבדה לשליט החדש אולם בממשל צבאי אין ירישה של ריבונות מהריבון הקודם וריבונות זו הינה מושעת כל עוד קיים מצב המלחמה. הואיל וכך יחולו בעניינו הרואות דיני המלחמה ועלינו איפוא לפנות למערכת משפטית זו ולברר באם קיימת אפשרות לפגוע בזכות מוקנית אגב תשלום פיצויים.

8. (א) תקנה 46 לנספח לאמנת האג 1907 קובעת כי על השלטון הצבאי "לכבד את כבוד המשפחה וזכויותיה, חיי אדם, רכוש פרטי..... אין להחרים רכוש פרטי"
(ב) החובה על השלטון הצבאי לכבד את הרכוש הפרטי - לאור סעיף 46 של כללי האג, כולל ממילא גם הכרה בזכויות הקוננות. כך נפסק ע"י השופט לנדאו בבג"צ 256/72 - חברה החשמל למחוז ירושלים בע"פ נ. שר הבטחון ואח' (פד"י כז(1) עמ' 124, 138).

9. תקנה 46 לתקנות האג אוסרת הפקעת מקרקעין שהם רכוש הפרט ובכלל זה זכויות מוקנות אולם עפ"י כללי המשפט הבינלאומי מותרת נטילת החזקה זמנית במקרקעין לצורכי מלחמה כגון לאיכסון, כוחות היערכות הקמת מיצבורים וכו' או כאשר בעל הזכות הפרטית מוכר מרצונו החופשי את זכותו ללא כפייה ואונס. במקרה שלפנינו לא קיימים צרכים צבאיים המצדיקים הפקעת הזכות המוקנית וגם אם היו קיימים צרכים כאלה הרי שבכל מקרה המדובר בהפקעה זמנית בלבד והואיל והמטרה היא להפקיע את הזכות באופן כללי ביחס לכל בעלי הזכויות הרי שלא יכול להתקיים אף החרג השני של מכירת הזכות מרצון שכן עצם הכנת חוכנית המחאר שתפגע בבעלי זכויות תהא מטבעה כללית וכפיתית.

10. עלינו לבדוק איפוא אם באזור התכנון עליו אנו דנים קיימת זכות מוקנית לבניה בשטח חקלאי ושזכות זו איננה ניתנת לפגיעה באמור.

באזור עליו דנה תוכנית המחאר מבואות אדומים עומדת בתוקפה תוכנית המחאר 5/5 RJ המנדטורית אשר חלה על כל אזור תכנון העיר של מחוז ירושלים למעט תחומי תכנון העיר המיוחדים שנקבעו לערים ירושלים, חברון, בית ג'אלה, בית לחם, יריחו, רמאללה ואל-בירה. דהיינו תוכנית 5/5 תחולתה באזורים גליליים שאינם בתחום של מחוזות מנהליים. תוכנית המחאר 5/5 הינה בחוק עד היום מכח הוראת המעבר שבחוקי התכנון הירדניים משנת 1955 ו-1966 וכפי שנפסק בבית המשפט העליון בג"צ 145/80 ג'מעה אלמסאוליה נ. שר הבטחון ואח' (פד"י ל"ה (2) עמ' 285).

12. סעיף 17 לתוכנית 5/5 מכיר בזכות להקים במגרש (plot) בית אחד בלבד ובלשון הסעיף:

17. only one building, apart from an outbuilding shall be erected on an unsubdivided plot....

דהיינו הזכות להקים בית אחד בלבד outbuilding ומכאן זה מוגדר בסעיף 2 לתקנון ביחס לאזור חקלאי כדלקמן:

"outbuilding" - in the agricultural zone shall include all structures used for general agricultural, gardening and farming purposes.

13. סעיף 18 לתקנון קובע כי לא יוקם כל מבנה באזור כמחואר בתקנון למטרה אחרת אלא למטרה שנתאשר לאותו אזור בתקנון

סעיף 20 לתקנון קובע רשימת מיבנים להקים באזור חקלאי כדלקמן:

(a) buildings designed and used for agricultural gardening and general farming purposes including the dwelling house of the farmer;

(b) shelters for watchmen;

(c) buildings and installations required for the supply of water and electricity including power houses;

(d) domestic buildings and public buildings with the specific consent of the district commission;

(e) industrial buildings with the specific consent of the district commission;

(f) buildings connected with the manufacture and storage of petrol, paraffin, explosives, mineral oil, asphalt, bitumen, cement and similar materials which require special sites and the specific approval of the district commission,

(g) buildings forming part of a properly controlled development scheme and subject to any conditions approved by the district commission from time to time as to such development;

14. יוצא איפוא כי בהתאם לסעיף 20 לתקנון קיימת זכות מוקנית להקים מיבנים באזור חקלאי לפי סעיפים קטנים (a), (b) ו-(c) המתייחסים לצרכי חקלאות (קיים ספק ביחס לסעיף קטן (c)), אולם הזכויות המנויות בסעיפים קטנים (d) עד (g) הינן זכויות המותכות באישור הוועדה המחוזית (כיום מועצת תכנון עליונה) דהיינו זכויות אלו הינן בגדר זכויות מותנות עליהן נרחיב את הדיבור להלן.

15. אמור מעתה כי הזכות המוקנית באזור חקלאי מותנית בכך שאמנם באזור זה עוסקים למעשה בחקלאות והזכות לבנות בית מגורים מותנית בכך כי בית המגורים מיועד לחקלאי "the dwelling house of the farmer".

16. מאידך בניית בית מגורים באזור חקלאי שלא לצרכי החקלאי טעון אישור מ.ת.ע. בהתאם לסעיף קטן 20(d) לתקנון הדן ב-domestic buildings ומונח זה מוגדר בסעיף 2 לתקנון כדלקמן:
- "domestic buildings" mean a dwelling house, or an office buildings on a shop or any other building not being an outbuilding, a public building or an industrial building".
17. העולה מהקובץ הוא כי חוכנית 5/rj מכירה בזכות מוקנית לבנות בתי מגורים ומיבנים אחרים רק כאשר בית המגורים מיועד לחקלאי דוקא ואולם כאשר בית המגורים אינו מיועד לחקלאי לא קיימת זכות מוקנית אוטומטית אלא זכות מוחנית.
18. נראה לנו כי המסקנה שבסעיף הקודם מתחזקת לאור השוואה בין חוכנית 5/rj לבין חוכנית המתאר 15-s לאזור השומרון וחוכנית 1-r למחוז עזה אף הן מעשה ידיו של המחוקק המנדטורי שבשניהם נקבע ברשימת השימוש בקרקע באזור חקלאית הזכות לבנות בית מגורים ללא הסייג שבית זה נועד למגורי החקלאי אלא כזכות עצמאית וללא קשר לעיסוקו של בעל הקרקע.
19. מכאן ניתן להסיק כי חוכנית 5/rj מעגנת בתוכה זכות מוקנית לבניית בית אחד במגרש ומתקנים אחרים המשמשים לצרכי חקלאות ובלבד שבית המגורים משמש לצרכי החקלאי דהיינו, יש לתת פרשנות מצמצמת לזכות לבנות בית אחד בכך שזכות קיימת רק כאשר המדובר בבית החקלאי.
20. הואיל ובשטח שדנה חוכנית 5/rj נמצאים מקרקעין בתוך אזור חקלאי שאינם משמשים בפועל לצרכי חקלאות נשאלת השאלה באם ניתן למנוע בנייה של בתי מגורים שלא למטרות חקלאיות בקרקעות כאלה.
21. כפי שראינו הזכות לבנות בתי מגורים באזור חקלאי שלא לצרכי החקלאי מוחנה באישור מ.ת.ע. והשאלה היא אם זכות מוחנית זו הינה בגדר זכות מוקנית שהפגיעה בה אסורה עפ"י כללי המשפט הבינלאומי.
22. (א) בית המשפט העליון דן בשאלה הנ"ל בבג"צ 256/72 שהוזכר לעיל שם נדונה עתירה של חברת החשמל למחוז ירושלים בע"מ אשר טענה כי החלטתו של מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה והשומרון לפיה החליט כי החשמל יסופק לעיר חברון באמצעות חברת החשמל הישראלית ולא באמצעות העותרת סותרת זכויות המוקנות לה על פי חוק רשות החשמל הירדנית ובשל כך החלטה זו סותרת את כללי המשפט הבינלאומי.
- (ב) חוק רישות החשמל הירדנית קבע כי על פי המלצת השר היעשה בזמן או בזמנים שייקבעו ע"י מועצת השרים הרחבת הזכיון של חברת החשמל מוחפזת ירושלים בע"מ גם לאזור חברון ואולם לא היה סיפק בידי השליט הירדני להשלים את הפעולה עקב מלחמת ששת הימים.
- (ג) בבטלו את צו על תנאי קובע השופט לנדאו במה שנוגע לענייניו כדלקמן:
- "גם מבחינת הלכות המשפט הבינלאומי אין פסול בפעולת המשיבים: מר נתן הפנה את תשומת ליבנו למונוגרפיה של מלומד גרמני Mosler... 1948. ספר זה מוקדש בעיקר לדיניהם של זכויות כאשר עובדת הריבונות ממדינה למדינה ולא כאשר מוקם ממשל צבאי על שטח שנכבש במלחמה. כידוע מצומצמות סמכויותיו של ממשל צבאי מסמכויותיה של מדינה "ירושח" אבל

הדברים חשובים, ולו רק לשם היקש במה שנוגע ל"צילום" המצב הקיים בעת הקמתו של השלטון הצבאי, אומר המחבר (שם בע' 127/8).
 "המדינה הרוכשת צריכה להתבסס על המצב המשפטי שבו היה הזכיון שעה שהשטח עבר מיד ליד. מכאן שאם הקניית הזכות לבעל הזכיון טרם הושלמה יכולה המדינה הרוכשת להסתמך על חוסר השלמות של מתן הזכיון".

ובעמ' 129, מצטט המחבר מחוות-דעת של היועץ המשפטי בארצות הברית בשנת 1898: "if in the granting of a right or privilege the sovereign has retained an iota of authority which may affect its untrammelled exercise and enjoyment, the right is not of the nature of an absolute one, but wholly of an inchoate and imperfect quality. as to inchoate, imperfect, incomplete and equilable rights, the succeeding sovereign is the absolute dictator. they can not be exercised against his sovereignty, but only his grace, and his affirmative exercise is necessary to the validity of the concession".

והמחבר מוסיף בעמ' 130:

"מעבר השטח מיד ליד אינו יכול להעניק לבעל הזכיון יותר זכויות מאלה שהיו לו לפני כן. לשם ביסוס זכותו נדרשה עדיין פעולה של המדינה (המעבירה) שהיתה חלוצה בשיקול דעתה. אין רוכש השטח חייב לעשות מצידו את הפעולה שהיתה עדיין חסרה".
 (ד) על בסיס האטמכתאות דלעיל ממשיך השופט לנדראו וקובע כי "באשרלסעיף 46 של כללי האג חוכת השלטון הצבאי לכבד את הרכוש הפרטי כוללת ממילא גם הכרה בזכויות קנויות למושג זה השגור בפי מלומדי המשפט הבינלאומי משמעויות שונות. כאן אנו עוסקים בשאלה אם זכותה של העותרת כבר היתה "קנויה" מבחינת הזמן בעת הקמת השלטון הצבאי הישראלי, כלומר אם אותה שעה כבר היתה זאת זכות מגובשת בהווה או רק ציפיה לקראת העתיד... מדברי מוסלר... ברור שהרחבת הזכיון של העותרת טרם הגיעה לכלל זכות קנויה במובן זה או באיזה מובן אחר"

23. נראה לנו כי לנוכח הלכת בג"צ כאמור ניתן יהא לומר אף בענייננו כי הזכות לבנות בית מגורים באזור חקלאי שלא לצרכי החקלאי הינה זכות המותנית באישור מ.ח.ע. ובתור שכזה אין זו זכות מגובשת בהווה אלא ציפיה לעתיד ולפיכך אין זו זכות מוקנית המוגנת ע"י כללי המשפט הבינלאומי.

24. מהמקובץ עולה מסקנתנו כי סעיפים קטנים (a) (b) ו- (c) לסעיף 20 לחקנון RJ/5 מהווה זכות מוקנית לחקלאי ולפיכך אסורה פגיעה בהן בהכנת תוכנית המתאר החדשה אולם ביחס לזכויות המנויות בסעיפים קטנים (d) עד (g) אלו הן זכויות מותנות שטרם הגיעו לידי גיבוש ובתור שכאלה אין אלו זכויות מוקנות וניתן לפגוע בהן בתוכנית המתאר החדשה

מפצ'ור- ענף דבל"א

25. לאור דגישות הנושא והואיל וההכרעה לכאן ולכאן יש בה כדי לשנות תכנון עתידי של ירושלים ולסכל במידת מה את מטרת תוכנית המתאר החדשה, אודה עבור אישורם לחוכן חוות הדעת ע"מ שנוכל לאורה להציג את תוכנית המתאר לוועדת השרים לענייני ירושלים תוך התגברות חלקית על בעיית הבנייה באזור חקלאי.

25. אננו מתעלמים מכך כי ניתן לפרש תוכנית R3/S באופן החומר בקיומה של זכות מוקנית לבניית בית אחד באזור חקלאי אף שלא לצרכי החקלאי אך הואיל וניתן אף לתת פרשנות אחרת למהות הזכות ולאור החשיבות של הנושא מהאספקט התכנוני הנבי בדיעה כי מן הראוי לאמץ פרשנות מקילה של החקנון העולה בקנה אחד עם אינטרסים מכנוניים של האזור ומחוצה לו.

שפ/גילה

נאלימל

סרן	פוליטיס	שלמה
המשפטי	היועץ	סגן
המשפטי	היועץ	בשם

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
אגף פרוגרמות

תאריך:

3 אלטרנטיבות על ד

מסבים לשם צרכי
לפי מר צוריו

הצעה

1

הו' (כחידוש) ל כניסיות (רציבים)

3 ויתור לז' צ'יק

18

כשמש פתנסה לחתירה ל ביצ מאבחים

2 הו' ד ל מר צוריו

ל שטח אל הצסס אינצקיות
פצגא'

אלה

הנה

אלה

27755

577

בית הקברות לעיר ירושלים

תזכיר פנימי

במסגרת החיפושים לאחר שטחים המתאימים לבית עלמין חדש לעיר ירושלים הועלו ההצעות הבאות:

1. השטח בן - 290 דונם שליד המושבים אורה ועמינדב.
 2. הר חומר הדרומי לחלפיות.
- לכל אחד מן השטחים יתרונות וחסרונות, ותומכים ומתנגדים.

יתרונו הגדול של השטח ליד עמינדב היא זמינותו התיכנונית. התכניות המתאימות הוכנו בתחילת שנות ה-60 ולאחר לבטחם רבים אושרו סופית זה עתה. לעומת זאת כל ההבטים המהותיים כגון, הנגישות, עלות הפתוח ושמושי קרקע אלטרנטיביים לשטח, לדעת רוב המתכננים לוקים בחסר ונחותים בהשוואה לשטח האחר. התכנית הוצעה והוכנה במסגרת המגבלות הסטוריאליים שמלפני מלחמת ששת הימים ואף אז לא התקבלה באהדה רבה, אלא כפתרון של לית ברירה. מבין הגופים והמוסדות המעורבים בנושא, מתכנני העיר ירושלים מתנגדים לה מאוד, שלא לדבר על המושבים שגבולות התכנית בתחומם ושכנותם. יש להניח שהישובים ממשיכו בהתנגדותם החקירה אם באמצעות כלי התקשורת או ע"י התנגדות פיזית ויקשו על פתוח השטח. הגופים המצודדים בתכנית, בעיקר מסיבות זמינותה (התכנית קיבלה את כל האשורים הסטטוריים הדרושים) הם אנשי המועצה הדתית ואנשי משרד הפנים.

לעומת אתר אורה-עמינדב, השטח האלטרנטיבי בהר חומר, עדיף מבחינת העיר ירושלים בנגישותו ומיקומו במערכות העירוניות. אין גם להתעלם מהחשיבות המדינית שבניצול אינטנסיבי של שטח זה. אנשי התכנון שבעיר מצודדים בו באופן גלוי, שלא כן אנשי משרד הפנים ואנשי המועצה הדתית. נמוקי המתנגדים הם:

1. בסיחות הכבדים, בהתחשב בקרבתם של הכפרים הערביים.
2. אפשרות ניצול השטח כאלטרנטיבה להקמת האיצטדיון העירוני במקום שועפת. (לדעת מתכנני ירושלים אין השטח מתאים למטרה זו מבגלל יוקר הפתוח).

בנוסף לשני האתרים הנ"ל הוזכרו גם שטחים שבקרבת דרום גוה יעקב, כאשר יתרונותיהם ומגרעותיהם דומים מאוד לאלו של הר חומה.

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the existence of solutions of the system of equations

(1) $\frac{dx}{dt} = f(x, y, z), \frac{dy}{dt} = g(x, y, z), \frac{dz}{dt} = h(x, y, z)$

where f, g, h are continuous functions.

It is well known that if the functions f, g, h are continuous and satisfy the Lipschitz condition

(2) $|f(x, y, z) - f(x', y', z')| \leq L_1 |x - x'| + L_2 |y - y'| + L_3 |z - z'|$

then the system (1) has a unique solution for any initial conditions.

In the present paper we shall consider the case when the functions f, g, h are not continuous.

Let us suppose that the functions f, g, h are continuous except at the point (x_0, y_0, z_0) .

It is well known that in this case the system (1) may have no solution or several solutions.

Our aim is to find conditions under which the system (1) has a unique solution.

Let us suppose that the functions f, g, h are continuous except at the point (x_0, y_0, z_0) .

It is well known that in this case the system (1) may have no solution or several solutions.

Our aim is to find conditions under which the system (1) has a unique solution.

Let us suppose that the functions f, g, h are continuous except at the point (x_0, y_0, z_0) .

It is well known that in this case the system (1) may have no solution or several solutions.

Our aim is to find conditions under which the system (1) has a unique solution.

Let us suppose that the functions f, g, h are continuous except at the point (x_0, y_0, z_0) .

It is well known that in this case the system (1) may have no solution or several solutions.

Our aim is to find conditions under which the system (1) has a unique solution.

Let us suppose that the functions f, g, h are continuous except at the point (x_0, y_0, z_0) .

It is well known that in this case the system (1) may have no solution or several solutions.

Our aim is to find conditions under which the system (1) has a unique solution.

Let us suppose that the functions f, g, h are continuous except at the point (x_0, y_0, z_0) .

It is well known that in this case the system (1) may have no solution or several solutions.

Our aim is to find conditions under which the system (1) has a unique solution.

Let us suppose that the functions f, g, h are continuous except at the point (x_0, y_0, z_0) .

מדינת ישראל

משרד הבינוי והשיכון
אגף פרוגרמות

תאריך: 14.10.1982

מספר:

אל: מר וילנברג

הנדון: תכניות רקע לאזור מטרופולין ירושלמי

אבקש להזמין עבורנו העתקים לתכניות רקע לאזור מטרופולין הירושלמי
בק"מ 1:50,000 ו-1:20,000. 2 העתקים מכל אחד.
שטח התכנית נמצא בין קאורדינאטות האורך 150-185 (ורד יריחו-בית שמש).
לבין קאורדינאטות הרוחב 100-160 (קרית ארבע - נוה צוף).
אודה לך על טיפולך הזריז והיעיל כי צרכינו דחופים ביותר.

בברכה,

דיאנה וזלקוב

אדריכלית

רח' בן-היולל 15 סל' 240941/5-240908

העתק: זאב ברקאי, מנהל אגף פרוגרמות
סופיה אלדור, ממונה על חכ' ערים
אורי וקסלר, יח' לחכ' ערים

תל - אביב 13.9.82

לכבוד

מר ב. דביר

מנהל מח' פרוגרמות

משרד הבינוי והשיכון

מחוז ירושלים

א.נ.,

הנדון: איתור ישובים עירוניים במרחב דרום ירושלים

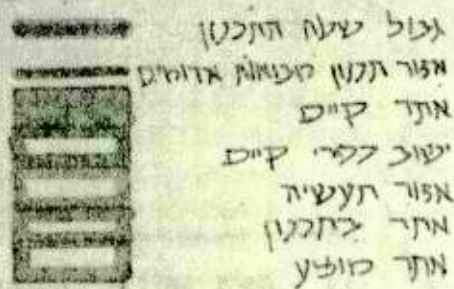
לקראת הדיון המסכם בנושא, רצ"ב לעיונכם דו"ח ביניים מס' 3.

בכבוד רב
נחום דונסקי

העתקים:

1. מר זאב ברקאי, מנהל אגף הפרוגרמות
2. מר שמריהו כהן מנהל מחוז ירושלים
3. גב' סופיה אלדור אגף פרוגרמות
4. גב' דיאנה וולקוב, אגף פרוגרמות ✓
5. גב' צביה אפרתי, צחוז ירושלים
6. מר שמואל הורוביץ, אגף לבניה כפרית

12P

דוקס-פין
עדרות בן-ציון, תל-אביב
מרץ 1982

$\frac{1}{2} \frac{1}{2} \frac{1}{2} \frac{1}{2}$

2. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$ (Probability of getting two heads)

ה'ת ש'ת

✓ 3.01V

मिशन -

✓
 2nd term : 2nd term

21 N aj ~ 570 / 10

27.12.15
Lecture 11: The
end of the world

১২/১০/১৮ ১৫/১০/১৮ ১৮/১০/১৮

● የገንዘብ

פיתוח מערכת אינטרנט . פיתוח ממשק

$\mathbb{F}_q$ פרימיטב (?)

ਸਿਨੀ ੩੯ ੩੯ ੩੯

1921/22

$\leftrightarrow 20/2 f$

⑦

9

20 per 17

3

↓ your Score 4

7

$$D_2$$

5

 E_4

• / 17110 2522 {

סיכום מיון מוסדות - מוסדות

אתר
E_B

אתר
E₃

אתר
E₂

אתר
E₁

אתר
E₄

אתר
E₂

אזור תעשייה
חישור אדומים

ציר אנלי ממש

כביש 80 תאוצה מרבית נהנית מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר

4. תאוצה מרבית נהנית מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר

3

מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר

מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר

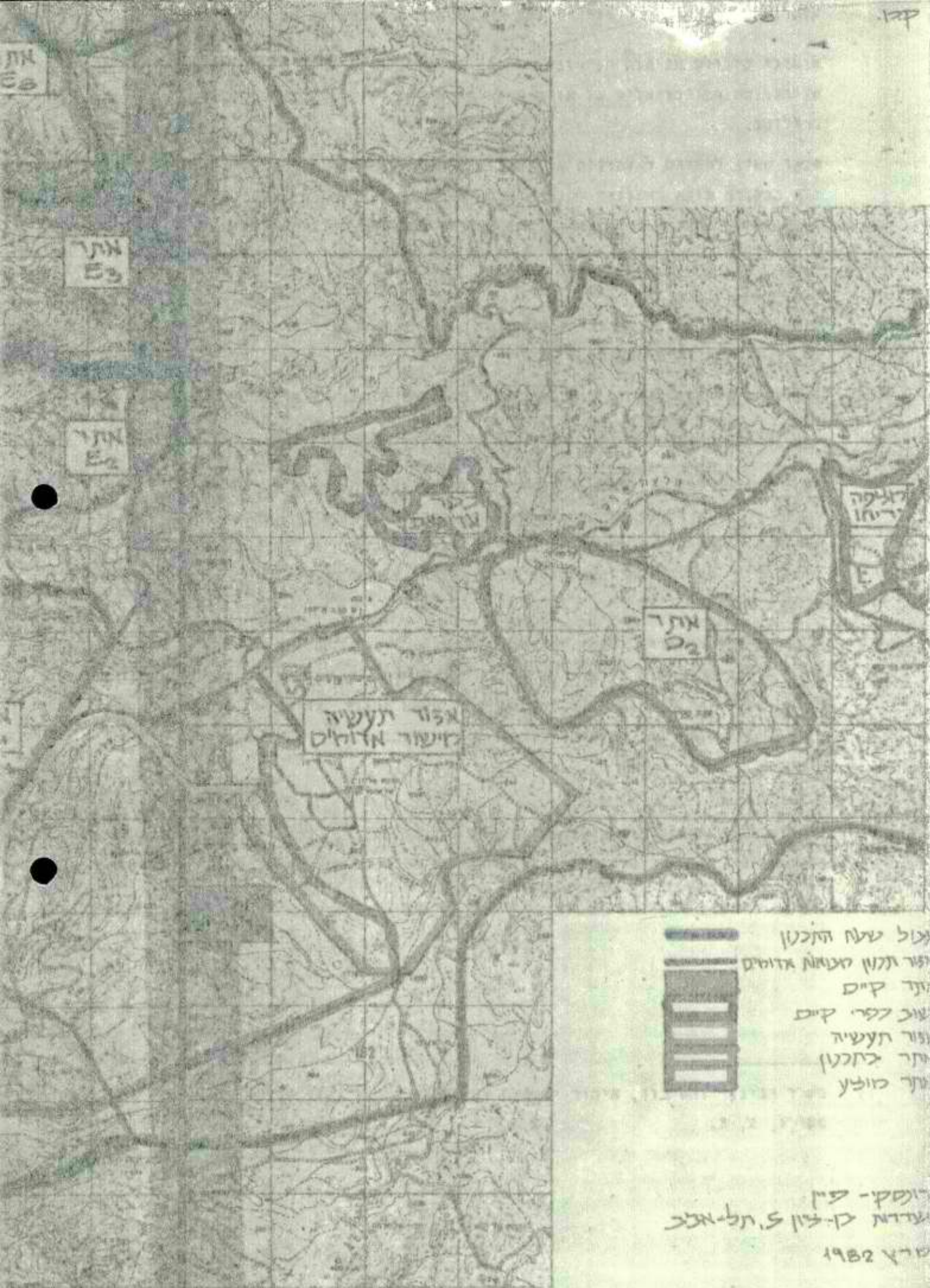
מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר

מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר

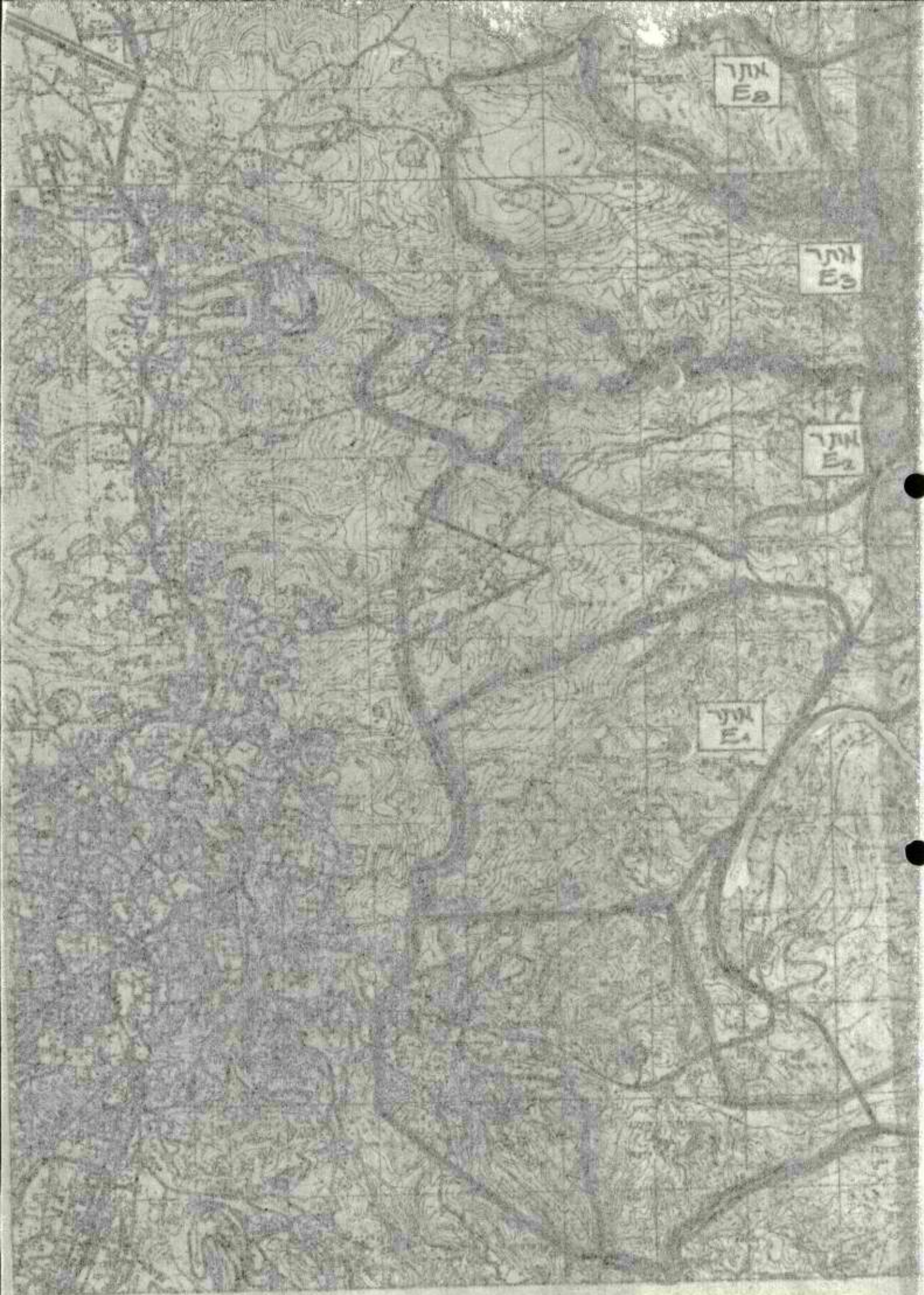
מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר

מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר

מרחק של 100 מטר
מרחק של 100 מטר

דיוקס-פין
אדום-כחול-לבן
סדר 1982

מעלה
אדומים

מעלה אדומים

למל-עצדיה

תחום שטח בדיקה דאשונים

שטח כשיפוע עד 30%

גבול שטח להפקעה

גבול חוות מתא-מעלה אדומים

שטח כשיפוע
מעל 30%

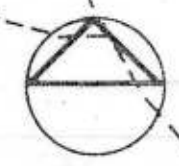
500 דונם
(שיפוע מחוצה 10%)

שטח כשיפוע
מעל 30%

החצלה

בחידת אגדים אלטרנטיביים
לחיקוק בית עלמין יהודי חדש לירושלים

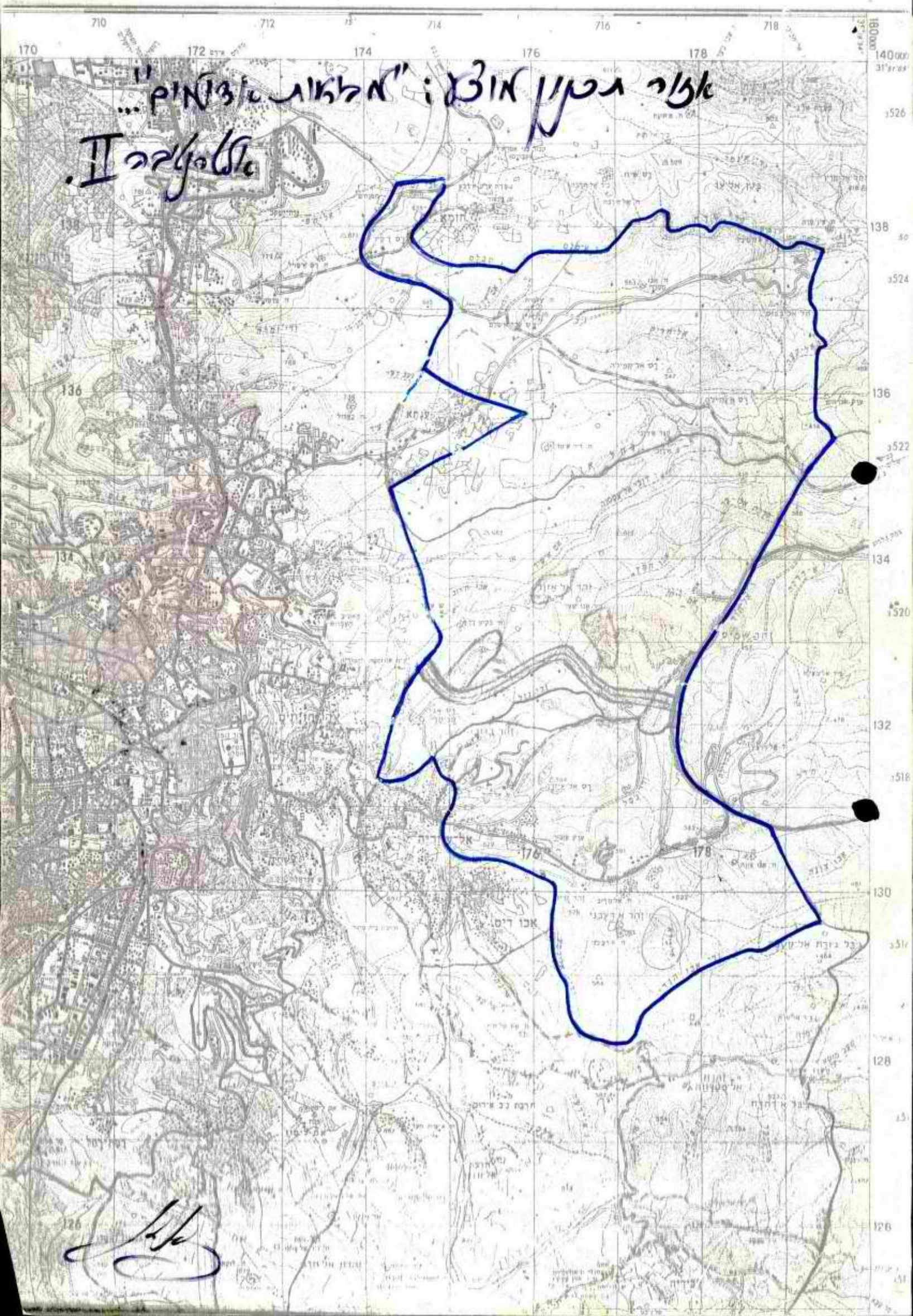
אתר חורבן אל דהבני

מ 1:10.000

דו"ס - פ"ן
אחידות א"י-ערבים
תאריך 5.9.82

אזור גבעון ארבע: "אחא" ארבע
אלאפיה II

כ"ז בתשרי תשמ"ג
14 באוקטובר 1982

סיכום דיון בנושאים חכניות שלד פרי לוין

מבואות אדומים וקדית ארבע

שיתוף מס' 16.7.82-2

השתתפו: ז. ברקאי, ס. אלדור, ד. וילקוב, ב. דביר, צ. אפרתי.
ס. גולדנברג, צ. דובסקי, ר. דובסקי, מ. שוויצ, (ומאור), ס. סקד.

(1) F4 E1 V5 - (סמך לכפר עטב)

אדר' ס. גולדנברג הציג את האספקטים האזוריים, בתוצי השטחים וצפיפויות
מרצפות. בעלויות על הקרקע.

סוכם:

לאחר חכירות השלד. תוך שבועיים הסוכם דרך הפיכת החכירות לחכרון
פורמלי.

(2) מבואות אדומים

ב. דביר הציג את היעדים שהוגדרו בעבר. מ. שוויצ הציג את האספקטים
הדמוגרפיים והכלכליים צ. דובסקי.

(3) ק. ארבע

א. תוכן חכנית אזורית.
ב. החכנית תחולק לשלוש חכניות (דרומית ק. ארבע).

רשם: בני דביר

FROM THE OFFICE OF THE
DIRECTOR OF THE BUREAU OF THE
CENSUS

11 3 1111 - (over 454)

1990

SECRET

5. W. H. H. H.

1950: 157-158

3
7/13
והבינוי

י"א באלול תשמ"ב
30 באוגוסט 1982

סיכום דיון בנושא מכואות אדומים

השתתפו: ז. ברקאי, ש. כהן, צ. אפרתי, סע' אלדור, ב. דביר, ד. וולקוב,
ר. זמיר, מ. שוויצר, ג. הוכפלד, א. וכסלר, נ. דונסקי, ר. דונסקי

סוכם:

1. אושרה הצעה חכנית האב.
יש לקדם נושא התקנון, כולל יעוץ משפטי בתאום עם עו"ד י. לוי ממשרד הפנים.
הצעה לתקנון תדון בנפרד.
2. להכין חכנית מתאר התואמת את חכנית האב שאושרה.

רשם: בני דביר
מנהל יחידת פרוגרמות

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

[illegible]

1. NORTH WEST RIVER BASIN.

even today they start.

3. Удобрения вносить только после полива.

700: 000 0000
0000 0000 00000000

ניתוח תנועת של מערכת

הדרכים במבואות האדומים

1. כללי

- 1.1 מטרת הניתוח התנועתי הן כלהלן:
- בדיקת תפקוד מערכת הדרכים כולל קביעת הקיבולת הדרושה.
 - בדיקת חיוניות הצירים השונים.
 - בדיקת השלכות התוכנית של מערכת הכבישים העירונית של ירושלים.
- 1.2 הניתוח נעשה הן לגבי שנת היעד (השלמת התוכנית) והן לגבי שלב א' (שנת 1990) אשר יוגדר בהמשך.
- 1.3 העבודה מתייחסת לתוספת שימושי קרקע באזור מבואות האדומים מעל לשימושים הקיימים כיום.
- 1.4 במסגרת העבודה נעשה שימוש בפרסומים שונים שרשימתם נמצאת בסוף התזכיר.

2. תהליך העבודה

- 2.1 חלוקה לאזורי תנועה
- 2.2 קביעת פרוגרמת תכנון
- 2.3 יצירת נסיעות בכל אזור תנועה
- 2.4 קביעת נסיעות נמשכות
- 2.5 בניית מטריצת מוצא ויעד

- 2.6 הגדרת מערכת הדרכים
- 2.7 הצבת התנועה על מערכת הדרכים בשיטת "הכל או לא כלום"
- 2.8 איזון המערכת בהתחשב בבעיות קיבולת.
- 2.9 סיכום והמלצות.

3. בדיקת המערכת לשנת היעד

3.1 חלוקה לאזורי תנועה

א. מבואות האדומים חולקו לאזורי תנועה בהתאם לחלוקה לישובים ולאזורי תעשייה כפי שמופיע בתוכנית הכללית.

ב. ירושלים: חלוקה לשישה אזורי תנועה:

- אזור I : צפון ירושלים : צפונה מכביש מוצא-שועפט
- אזור II : צפון העיר : צפונה מרח' יפו ירח' הנביאים, דרומה ממוצא שועפט ומערבה מכביש מס' 1.
- אזור III : מזרח העיר
- אזור IV : מרכז העיר
- אזור V : מערב העיר : מהכניסה לעיר ועד קרית מנחם ועין כרם
- אזור VI : דרום העיר : עד כביש מס' 5 (כביש הרכבת)
- אזור VII : דרום העיר : מעבר לכביש הרכבת כולל גילה ומזרח תלפיות

3.2 קביעת פרוגרמת תכנון

פרוגרמת התכנון נתקבלה מהמתכנן ומתייחסת לתוספת אוכלוסיה בישובים ערביים קיימים, אוכלוסיה בישובים היהודיים החדשים ומקומות תעסוקה בתעשייה.

כמו כן, הונח מספר מקומות תעסוקה בשירותים כפי שנראה בהמשך.

3.3 יצירת נסיעות בכל אזור תנועה

על מנת לאמוד את כמות הנסיעות הנוצרות בכל אזור תנועה, הונחו ההנחות

הבאות:

א. משפחה יהודית: 3.6 נפשות / משק בית

ב. משפחה ערבית: 6 נפשות / משק בית

ג. כל משפחה מייצרת 1.15 נסיעות בשעת שיא בוקר (8.00 - 7.00).

עמך ישראל את המקום
לדור אדני בצי צפון-
המזרחי בישראל שנת
ה'תשנ"ג
למחלקת המטה
ב-95 נסיעות ביום
של היום היום
1990. "כ" היום לדור
סוף 3.3

3.4 קביעת נסיעות נמשכות

עיקר מקומות העתסוקה הינו באזורי תעשייה, כאשר חלק מהמועסקים מוצאים

בישובים של אזור מבואות האדומים וחלקם מוצאים בירושלים.

לצורך קביעת הנסיעות הנמשכות נעשה שימוש בהנחות הבאות:

א. לגבי מבואות האדומים

- כח העבודה : - 35% מהאוכלוסיה היהודית
- 20% מהאוכלוסיה הערבית

המבואות לא בלתי
זניק אדום
שירותים מאישים
לדור היום

- עובדים

: 50% מכח העבודה

במקום
(באזור)

- עובדים

: - 30% מכח העבודה היהודי

: - 25% מכח העבודה הערבי

ב. לגבי ירושלים

יתר מקומות העתסוקה יאוישו על ידי תושבי ירושלים.

המספרים הנכונים
לירושלים
המספרים הנכונים

כמו כן, הונח ששיעור הנסיעות לאזורי תעסוקה הינו ביחס לגודל

האוכלוסייה באזור המוצא.

ולכן ביום
למספר המספרים
המספרים באזור
היום. המספרים
היום. המספרים

מספר הנסיעות היום: מספר הנסיעות בין אזור א' לאזור ב' =

מספר הנסיעות היום: מספר הנסיעות בין אזור א' לאזור ב' =

שכך כן פותח את מספר הנסיעות בין אזור א' לאזור ב' = 4/..

3.5 בניית מטריצת מוצא ויעד

בנוסף להנחות שכבר הונחו, נעשה שימוש במקדמים הבאים:

- א. בשעת שיא בוקר מתחלקות הנסיעות כלהלן:
- 40% ברכב פרטי	ניגן אשכול אה 33
- 60% באוטובוסים	אמילימ אהלימ העקדמ
	האלו מקורס ל20
	ההלו (סיעה) 1923
	אירוסלים. ניגן אשכול
לאזור IV (מרכז העיר) מתחלקות הנסיעות כלהלן:	אז הסימט בולי רכב
- 30% ברכב פרטי	סמלים לי יחיד יור
- 70% באוטובוסים	אדול באצמ ההמקד
	אזרז בשרי יורטלים

ב. מקדמי מילוי:

- רכב פרטי 1.5 נוסע/רכב
- אוטובוס 65 נוסעים/אוטובוס

גר מדי 350
בדוק בלל אמילימ
ב-50 מקטילמ אדיר
בכנון

ג. חלוקת הנסיעות לפי מטרות (שעת שיא בוקר):

- עבודה וענייני עבודה: 50%
- לימודים : 28%
- אחר : 22%

ד. מנסיעות אלה נשארות באזור:

- עבודה וענייני עבודה: 50%
- לימודים : 80%
- אחר : 50%

לפיכך, נבנתה מטריצת מוצא ויעד ביחידות רכב מושווה (ראה גליון מס' 1).

3.6 הגדרת מערכת הדרכים

המערכת כפי שהיא מופיעה בתשריט התכנון, כולל כביש מס' 7 וכן כביש הרכבת. לגבי ירושלים נלקחה בחשבון מערכת הדרכים של תוכנית המתאר.

3.7 הצבת התנועה בשיטת "הכל או לא כלום"

הצבת התנועה על מערכת הדרכים נעשתה באופן ידני בשיטת "הכל או לא כלום", דהיינו שבין אזור מוצא לאזור יעד תבחר כל התנועה לנסוע בדרך המהירה ביותר. מעשית, נעשתה ההצבה על פי שיקול דעת בהתחשב במרחק ובקשיי מערכת התנועה בירושלים.

סדר	כח	כח	כח	כח	כח	כח	כח	כח	כח	כח	כח	כח	כח	כח	כח
273															
204															
196															
48															
208															
228															
127															
1284															
58	2	3	4	2	2	5	5	8	6	4	4	3	10	A ₁	
154	5	6	12	6	5	14	13	20	15	10	11	9	28	A ₂	
1275	35	58	93	46	39	106	103	159	120	77	83	89	267	A ₃	
58	2	3	4	2	2	5	5	8	6	4	4	3	10	A ₄	
1789	49	81	130	65	55	148	144	224	169	108	116	125	375	A ₁₂	
28	1	1	2	1	1	2	2	4	3	2	2	2	5	B ₁	
423	12	20	33	16	14	37	36	56	42	27	29	25	76	B ₃	
14	-	1	1	1	-	1	1	2	1	1	7	1	3	B ₄	
2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	B ₉	
601	16	27	44	22	18	50	49	75	57	36	39	42	126	B ₁₀	
17	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	3	B ₁₁	
1208	33	55	88	44	37	100	97	151	114	73	79	84	253	B ₁₄	
5627	156	236	412	206	174	469	456	710	535	343	369	384	1157	סדר אדיטים	
														סדר	
														705	2220

גליון מס' 1: מטריצת מוצא ויעד
תוספת שימושי קרקע בשנת היעד.

3.8 איזון המערכת

בשלב זה אוזנה המערכת בהתחשב בבעיות קיבולת.

לפיכך, נקבע כלהלן:

א. הכביש הישן ליריחו, שמוצאו בצומת רוקפלר, איננו מסוגל להעביר תנועה נוספת מעל התנועה הקיימת כיום. רזרבת הקיבולת הקיימת, משמשת לגידול טבעי בנפחי התנועה הקיימים.

ב. נעשה שימוש בהצבת התנועה על מערכת צפון ירושלים והועברה תנועה במערכת זו היכן שנשארה רזרבת קיבולת בהתאם למקדמים הבאים:

- כביש מס' 4 : עד 5000 יר"מ לכל כיוון
- כביש מס' 1 : עד 3500 יר"מ לכל כיוון
- כביש עורקי : עד 700 יר"מ לנתיב

ג. לגבי מבואות האדומים נעשה שימוש במקדמים הבאים:

- כביש מהיר: 1500 יר"מ לנתיב
- כביש עורקי: 700 יר"מ לנתיב

יצויין שכל המספרים דלעיל מביאים בחשבון את מגבלות הקיבולת בצמתים.

כתוצאה מכך התקבלה ההצבה הסופית (ראה גליון מס' 2)

3.9 סיכום והמלצות

א. כביש מס' 7 מצומת שד' אשכול וכביש מס' 5 (כביש הרכבת) עד כביש מס' 18 הינם חיוניים לתפקוד מערכת הכבישים והתחברותה הנאותה למערכת הכבישים של ירושלים.

ב. מצבם של הכבישים והצמתים בצפון ירושלים שכבר היה דחוק לא השתפר ובסך הכל מולאה רזרבת קיבולת תנועה על ידי תהיכה נוספת מאזור מבואות האדומים.

ג. חתכים מומלצים: ראה על גבי גליון הצבת התנועה.

4. בדיקת המערכת לשלב א' (שנת 1990)

4.1 חלוקה לאזורי תנועה

ראה סעיף 3.1

4.2 פרוגרמת תכנון- אזור : A_{12} 18,000 תושב- אזור : A_3 10,000 תושב- אזור : B_{14} 1,000 תושב- אזור : B_{10} 1,000 תושב

- אזור : A_{11} מועסקים הבאים ממבואות האדומים, בהתאם לגודל האוכלוסיה ובהשתמש במקדמים המופיעים בסעיף 3.4. נוסף לזה תתווסף כמות זהה של מקומות תעסוקה עבור תושבי ירושלים.

כמו כן, תיבננה עד אז 6,000 יחידות דיור בצפון ירושלים.

4.3 יצירת נסיעות בכל אזור תנועה

כמו בסעיף 3.3, אך כל משפחה מייצרת 0.9 נסיעות בשעת שיא בוקר (7.00 - 8.00)

4.4 קביעת נסיעות נמשכות

ראה 3.4.

4.5 בניית מטריצת מוצא ויעד

ראה 3.5

ראה גם גליון מס' 3.

4.6 הגדרת מערכת הדרכים (ראה גליון מס' 4).

נוסף לכביש רמאללה ולכביש יריחו הישן, מתווסף כביש מס' 7 עד כביש מס' 9, והתחברות לכביש רמאללה, צפונה מצומת הגבעה הצרפתית.

4.7 הצבת התנועה בשיטת "הכל או לא כלום" : ראה 3.7.4.8 איזון המערכת

א. לצורך איזון המערכת יש לקחת בחשבון שכביש יריחו הישן איננו מעביר יותר תנועה מאשר היום.

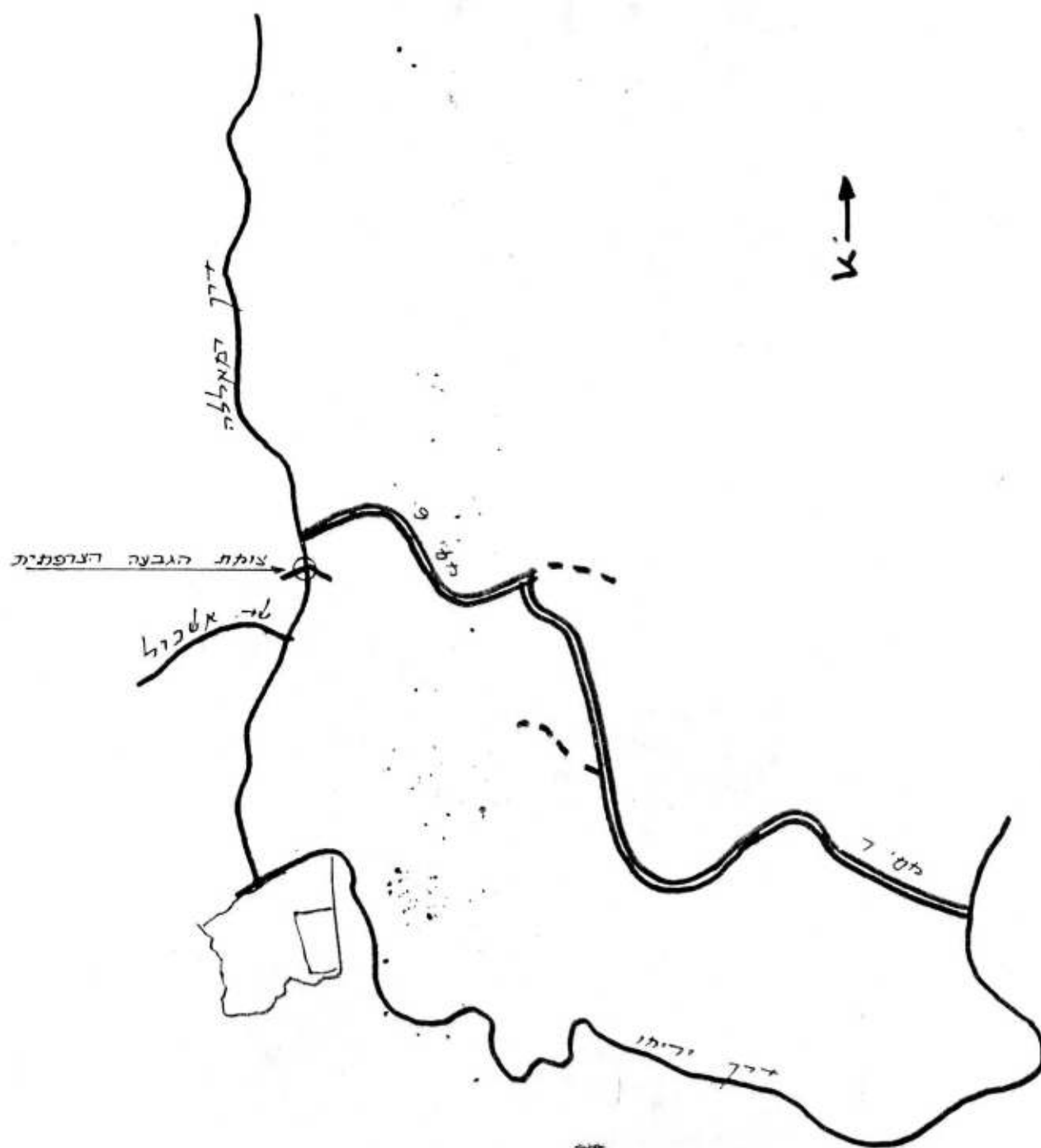
ב. כמו כן, יש להתחשב בקיבולת הפנוייה בשני צמתים קריטיים:

- צומת הכניסה לגבעה הצרפתית

- צומת שד' אשכול-דרך שכם

מ	אָל	A-11	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	אָל	מ
95	I													
71	II													
68	III													
17	IV													
72	V													
79	VI													
44	VII													
446	סה"כ ירמלים													
388	11	18	28	14	12	32	31	49	37	23	25	108	A ₃	
698	19	32	51	25	21	58	56	87	66	42	46	195	A ₁₂	
39	1	2	3	1	1	3	3	5	4	2	3	11	B ₁₀	
39	1	2	3	1	1	3	3	5	4	2	3	11	B ₁₄	
1164	32	54	85	41	35	96	93	146	111	69	77	325	סה"כ אדומים	
771	סה"כ													

גליון מס' 3: מטריצת מוצא ויעד
תוספת שימושי קרקע בשנת 1990.

גליון מס' 4: מערכת לבישים נתונה.

הקיבולת הפנוייה חושבה לאחר שנלקח בחשבון גידול שנתי בן 3%
בנפחי התנועה הקיימים כיום בצמתים.

ג. צומת הגבעה הצרפתית

עבור מחזור מירבי "120 וברמת שירות E (גבול הקיבולת) נמצאה קיבולת פנוייה של 1620 יר"מ מכיוון צפון.

מקיבולת פנוייה זו יש לנכות את תוספת התנועה הבאה מ-6,000 יחידות הדיור של צפון ירושלים (1064 יר"מ), וכן 234 יר"מ, תנועה פנימית של מבואות האדומים, אשר עושה שימוש בכביש רמאללה.

לפיכך, הקיבולת הפנוייה הסופית עבור אזורי האוכלוסייה הגדולים (A_3 , A_{12}) הינה קטנה בהרבה מהביקוש שנוצר על ידי הברכה החדשה (ראה מטריצה).
לפיכך, פתרון הציר המוצע, כביש 7 - כביש 9 והתחברות צפונה מצומת הגבעה הצרפתית, הינו פסול ויש לחפש פתרון אחר.

פתרון א' (ראה גליון מס' 5).

ציר כבישים 7 ו-9 כמו קודם וסלילת קטע כביש שועפט-מוצא עד כביש רמות וכן קטע כביש מס' 4 מכביש רמות עד צומת גבעת שאול ליד הכניסה לעיר.

הציר המערבי החדש עשוי לנקז כ-30% מהתנועה הבאה מצפון.

למרות זאת, מראה בדיקת רמזור הגבעה הצרפתית, שאפילו ברמת שירות E יידרש מחזור בן 185 שניות, דבר שאינו מתקבל על הדעת ומצביע על כך שפתרון זה עדיין איננו נותן תשובה לביקושי התנועה בשלב א'.

פתרון ב' (ראה גליון מס' 6).

במקום סלילת ציר כביש 7-כביש 9, יסלל כביש 7 כולו עד צומת שד' אשכול.

בדיקת הרמזור מצביעה על כך, שצומת שד' אשכול מסוגל לתת פתרון לביקושי תנועה אל ומבואות האדומים, כאשר ברמת שירות E נדרש מחזור בן 110 שניות בלבד.

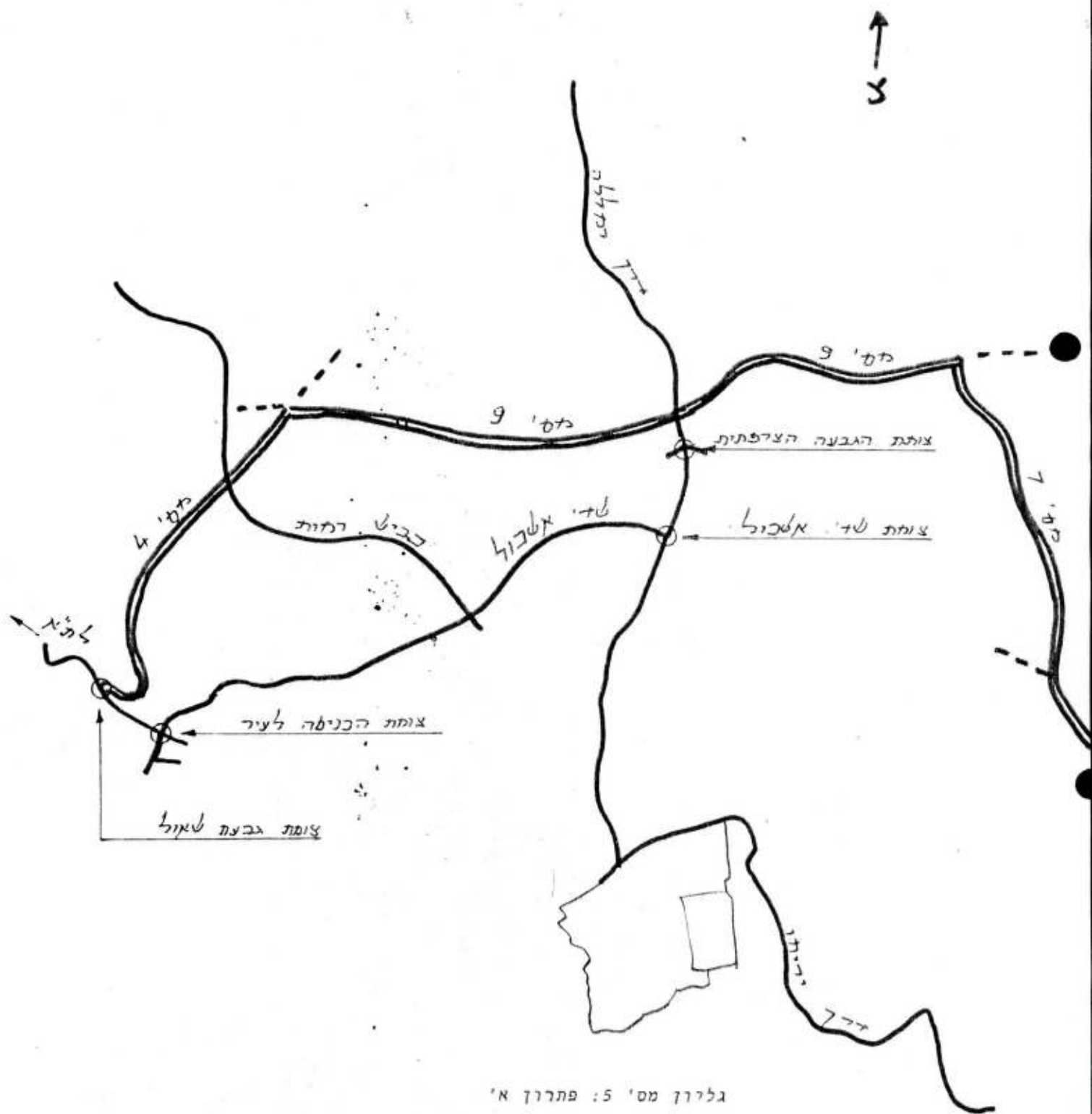
בדיקה נוספת מצביעה על כך שצומת כביש 7 - דרך הר הזיתים במתכונתו הנוכחית לא יספק את הביקוש ויש צורך בהרחבתו.

בעייה זו תבוא על פתרונה בקלות, על ידי המשכת החתך הטיפוסי של כביש מס' 7 (2×2 נתיבים) לכל האורך, עד צומת שד' אשכול.

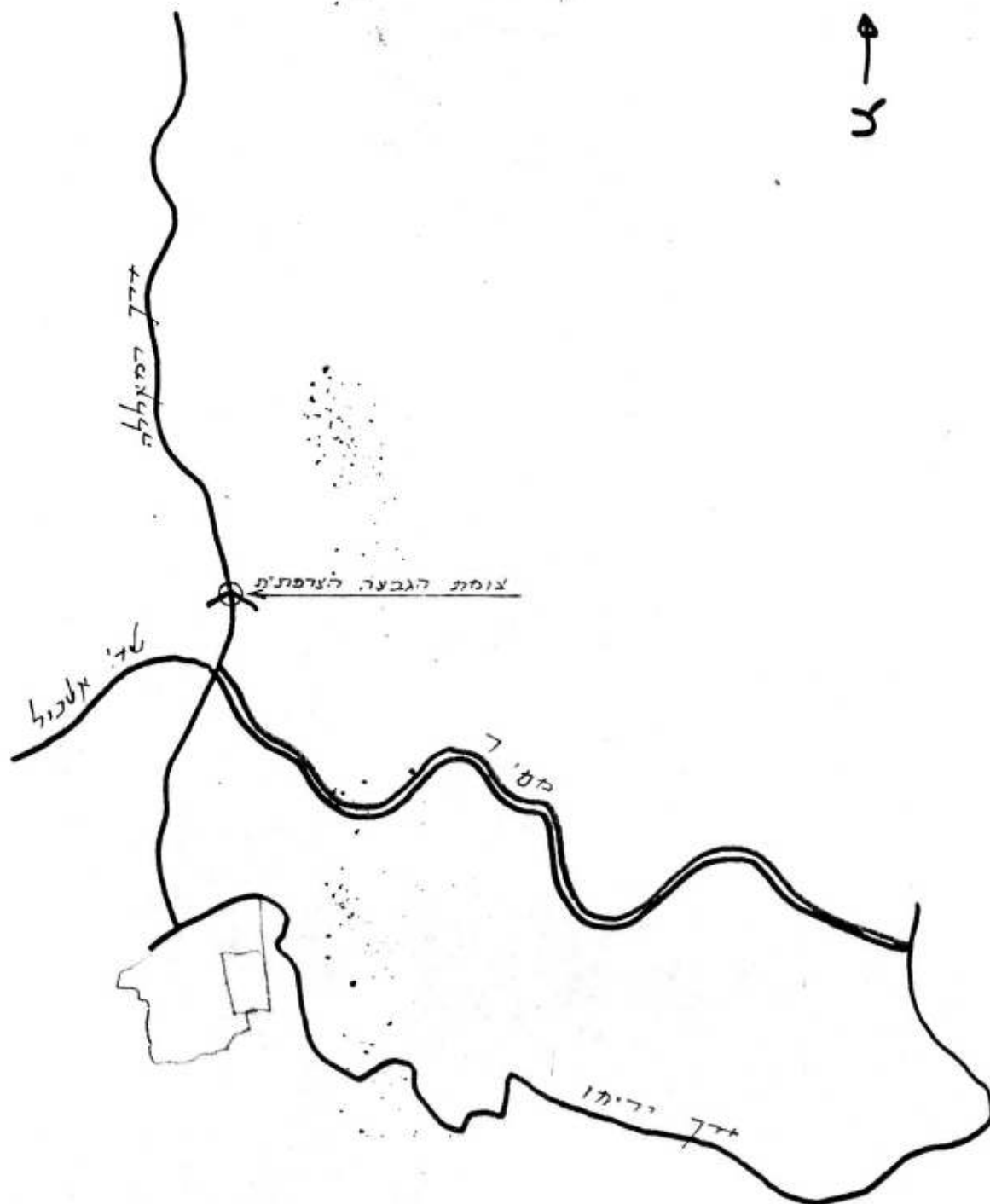
הצבה סופית: ראה גליון מס' 7.

33/10/10
26/10/10
!!

מה כן
מכביש 7
מכביש 9

גליון מס' 5: פתרון א'

גליון מס' 6: פתרון ב'

א. פתרון סלילת כביש מס' 7 עד שד' אשכול, הינו היחיד המסוגל לתת תשובה לבעיות ביקוש התנועה מאזור מבואות האדומים אל ירושלים וממנה.

ב. ציר הגישה שהיה מוצע עד עתה יגרום לבעיות ניידות קשות, הן לתושבי מבואות האדומים והן לתושבי צפון ירושלים.

10.8.82

ב י ב ל י ו ג ר פ י ה

1. צפון ירושלים - תכנון תחבורה - צוות תוכנית אב לתחבורה ירושלים רבה, נובמבר 1980.
2. סקר תחבורה פרטית וציבורית בשכונות נווה יעקב ורמות בירושלים, המכון הישראלי לתכנון ומחקר תחבורה, אוגוסט 1977.
3. סקר הרגלי נסיעה 1972/73, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
4. מקום עבודה ומקום מגורים, נתונים משלב ב' של מפקד אוכלוסין ודיור, 1972, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
5. ספירות תנועה בצמתים, עיריית ירושלים, האגף להסדרי תנועה. הוכן על ידי מ.ת.ן, ינואר 1978.
6. ספירות תנועה בצמתים, עיריית ירושלים, האגף להסדרי תנועה. הוכן על ידי מ.ת.ן, ינואר 1980.
7. ספירות תנועה בצמתים, עיריית ירושלים, האגף להסדרי תנועה. הוכן על ידי מ.ת.ן, דצמבר 1980.
8. שיטת "הנחיות" לתכנון רמזור ולבדיקת רמת שירות, מ' נקמן, משרד התחבורה, המפקח על התעבורה, פברואר 1975.

אל:	סופיר	התאריך	16/2/82
מאת:	ד"ר אק	תיק מס'	
הנדון:			

"לימוד אקדמי של מדרכה

כפרכים להמחאות (האבותאים)

לאחר דברת על החומר וחד

עממים השדן למסכה ששד בדים

שלחמו הרשגון ל"ס קמאולאשר

כס נכונים אהל צריך בדיקה אחת

לשם הידור כ/תונים ולמסקנה

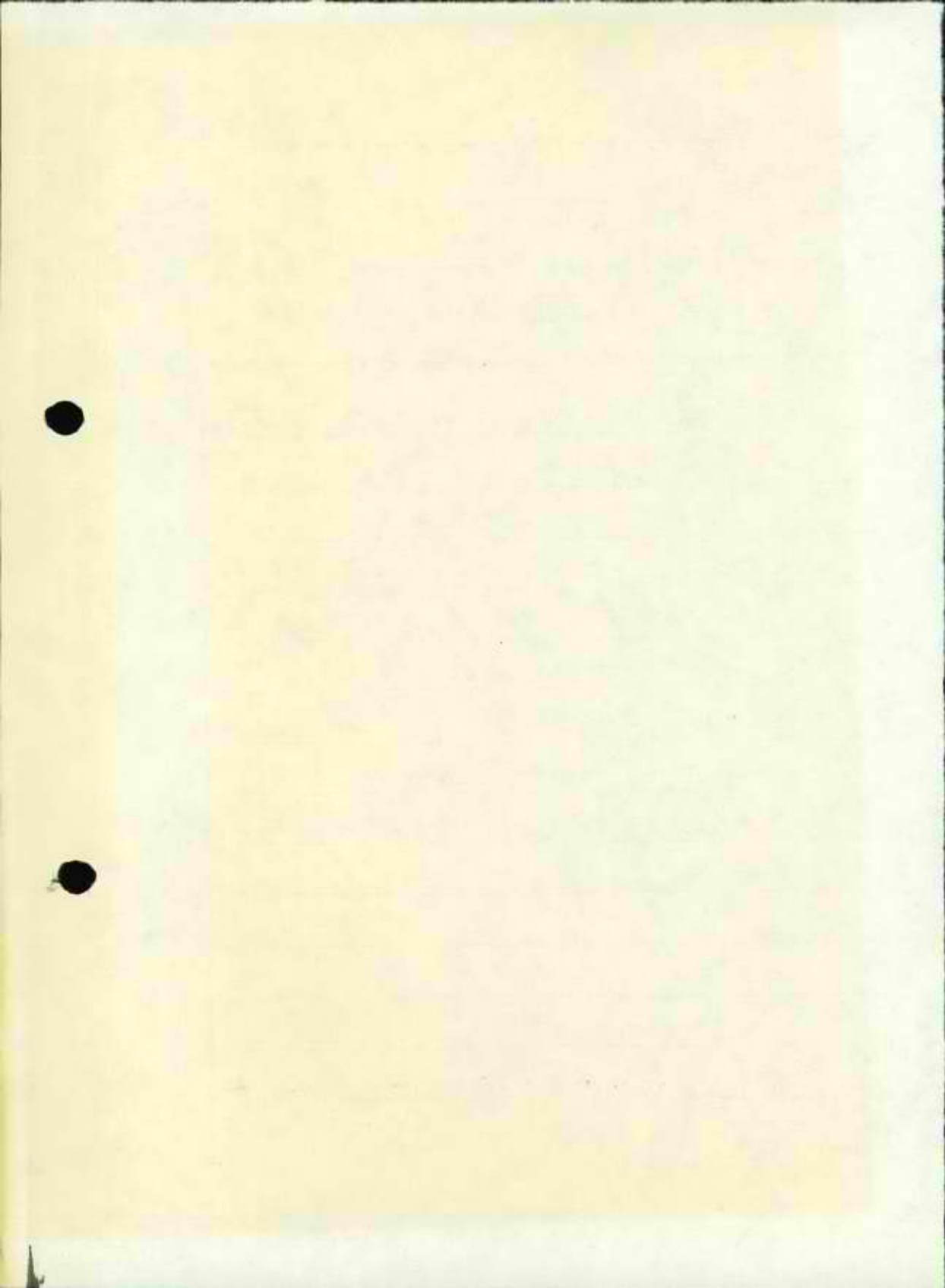
הצדור והמלצות ששם איסוריות

מקתונים שלחמו כבסיס הם נכונים.

המרכ

ד"ר אק

✓ ראה הדיוג הצד והחמור

אל:	סופר	התאריך	16/8/82
מאד:	ד.א.ק	תיק מס'	
הנדון:			

"לימוד אקדמי של מורכב"

דברים מיוחדים במחלקה (המחלקה)

לאחר שברר עם המומחית ומה
שמיים העניין למסכת של דברים
שלקחו בחשבון ד"ר (מחלקה) ומה
כס (מחלקה) אלה צריכים להיות אחרי
לשם היבט צדדני ולמסכת
הצדדני והמחלקה של אסטרטגיה
מחלקה של מחלקה כפי שרואים.

המחלקה

ד.א.ק

* כאלה הדיווח בצד המחלקה

01N1312 J11c17N

• Risk for anyone
• The more you are exposed to

75000
 25000
 50000

! 8 next 10 times
not for one time

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

אשר יבא אליו ויבא אליו ויבא אליו

30. 11. 2019

51

421

1.6110 p 2d

2 of 2

E_1 E_3 E_4 $(?)$ $\frac{\text{מספר הנתונים}}{\text{מספר הנתונים}} = 1.5$
 מספר הנתונים + מספר הנתונים

15/8/82

ל-ה

על סביב ארבע

הנצח: "כח. צמח. ארבע" - ארבע

לצד החומר שקיבלנו למחזור.

הנצי סבורה של חומר קריא. ארבעות צמחות

אחרות שנקראות "ארבע" אלו "ארבע" ארבעות

אחרות של "ארבעות". כשהחומר חסר יותר היא

עם "ארבעות" של "ארבע" אלו "ארבע" ארבעות

הנצי ארבעות "ארבע" של "ארבע" ארבעות

סדרים אחרים "ארבע" אלו "ארבע" ארבעות

ל-ה שנייה "ארבע" אלו "ארבע" ארבעות

הצגת החומר ולמחרת ל-ה ארבעות

הנצי "ארבע" אלו "ארבע" ארבעות

הנצי "ארבע" אלו "ארבע" ארבעות

הנצי "ארבע" אלו "ארבע" ארבעות

הנצי "ארבע" אלו "ארבע" ארבעות

הנצי "ארבע" אלו "ארבע" ארבעות

get some more for the first one

more

first

10-10-1944
10-10-1944

10-10-1944
10-10-1944
10-10-1944

10-10-1944
10-10-1944
10-10-1944

10-10-1944
10-10-1944

10-10-1944
10-10-1944
10-10-1944

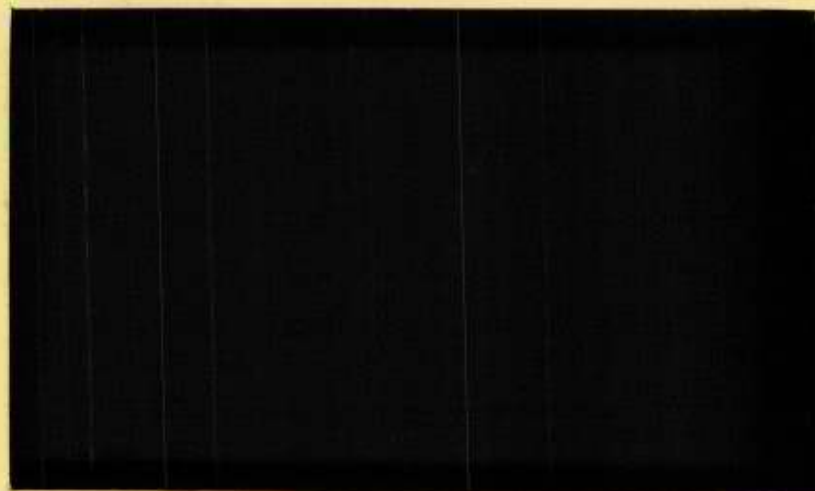
10-10-1944
10-10-1944
10-10-1944

10-10-1944
10-10-1944
10-10-1944

10-10-1944

יעוץ כלכלי וארגוני
זיוה וינשל - סימה לפידות

רח' חנניה 3, ירושלים
טלפון 669377

בחינת אפשרויות הפיתוח
באיזור המטרופוליטני של ירושלים

דו"ח התקדמות מס' 1

מוגש למר ז. ברקאי
מנהל אגף הפרוגרמות
משרד הבינוי והשיכון
ירושלים

14.12.1980

THE
OFFICE OF THE
SECRETARY OF THE
NAVY

DEPARTMENT OF THE NAVY

NAVY DEPARTMENT

WASHINGTON, D. C.

1911

NAVY DEPARTMENT
WASHINGTON, D. C.
1911

רח' חנניה 3
טלפון 669377
ירושלים

יעוץ כלכלי וארגוני
זיוה וינשל - סימה לפידות

ירושלים, 10.12.1980

לכבוד
מר ז. ברקאי
מנהל אגף הפרוגרמות
משרד הבינוי ורשיכון
ירושלים
א.נ.,

הנדון: בחינת אפשרויות הפיתוח באיזור
המטרופוליטני של ירושלים

הדו"ח הרצ"ב מתמקד בסקירת תנאי הרקע בתחומי הדמוגרפיה
והתעסוקה, כשלב ראשון בבחינת אפשרויות הפיתוח באיזור
המטרופוליטני של ירושלים.

המערך הכולל של תנאי הרקע ייבחן בשלב העבודה הבאים,
במשולב עם חברי הצוות המפקדים על האספקטים הפיזיים.

בכבוד רב
10/12/80
זיוה וינשל

1914-1915

...

...

...

...

תוכן - ענינים

עמוד

1	1. מבוא
3	2. עיקרי דברים
3	2.1. מסקנות ראשונות באשר למיקום הישוב החדש
4	2.2. משקי הבית הפוטנציאליים לישוב חדש
5	2.3. פוטנציאל הבנייה ליהודים בירושלים
6	2.4. התפתחות ירושלים בשנות השבעים
8	3. האוכלוסיה בירושלים
8	3.1. אוכלוסית ירושלים - הרכבה וקצב גידול
10	3.2. מקורות הגידול של האוכלוסיה היהודית בירושלים
12	3.3. מקורות הגידול של האוכלוסיה הלא יהודית בירושלים
15	4. התפתחות התעסוקה בירושלים
15	4.1. מבוא
17	4.2. כח העבודה הירושלמי
18	4.3. הרכב המועסקים והיוממים בירושלים, לפי לאום
21	4.4. הרכב התעסוקה בירושלים
27	5. תחזית התעסוקה בירושלים, 1983
27	5.1. תחזית תעסוקה - האצת איכלוס העיר ביהודים
28	5.2. תחזית תעסוקה - קצב גידול עכשוי של האוכלוסיה
32	5.3. פוטנציאל של תוספת עובדים מוכוונת לבירה
36	6. היצע קרקעות לבניית מגורים ליהודים בירושלים רבה
36	6.1. מבוא
37	6.2. סיכום
38	6.3. הצע קרקעות הפוטנציאלי בירושלים
43	6.4. הצע הקרקעות הפוטנציאלי בעורף המטרופוליטני
44	7. תאוכלוסיה הפוטנציאלית לישוב עירוני חדש
44	7.1. ההרכב הגילי של ראשי המשפחות "הניידים"
45	7.2. המבנה הגילי של משקי הבית בערים החדשות
46	7.3. הרכב תעסוקתי-השכלתי בערים החדשות
48	7.4. גודל משקי הבית בערים החדשות
50	7.5. מקורות האיכלוס

	№
1. 1990	1
2. 1991	2
2.1. 1991.01.01 - 1991.03.31	2
2.2. 1991.04.01 - 1991.06.30	3
2.3. 1991.07.01 - 1991.09.30	4
2.4. 1991.10.01 - 1991.12.31	5
3. 1992	6
3.1. 1992.01.01 - 1992.03.31	6
3.2. 1992.04.01 - 1992.06.30	10
3.3. 1992.07.01 - 1992.09.30	11
4. 1993	12
4.1. 1993.01.01 - 1993.03.31	12
4.2. 1993.04.01 - 1993.06.30	17
4.3. 1993.07.01 - 1993.09.30	19
4.4. 1993.10.01 - 1993.12.31	21
5. 1994	22
5.1. 1994.01.01 - 1994.03.31	22
5.2. 1994.04.01 - 1994.06.30	23
5.3. 1994.07.01 - 1994.09.30	24
6. 1995	25
6.1. 1995.01.01 - 1995.03.31	25
6.2. 1995.04.01 - 1995.06.30	26
6.3. 1995.07.01 - 1995.09.30	27
7. 1996	28
7.1. 1996.01.01 - 1996.03.31	28
7.2. 1996.04.01 - 1996.06.30	29
7.3. 1996.07.01 - 1996.09.30	30
7.4. 1996.10.01 - 1996.12.31	31
8. 1997	32
8.1. 1997.01.01 - 1997.03.31	32
8.2. 1997.04.01 - 1997.06.30	33
8.3. 1997.07.01 - 1997.09.30	34
8.4. 1997.10.01 - 1997.12.31	35
9. 1998	36
9.1. 1998.01.01 - 1998.03.31	36
9.2. 1998.04.01 - 1998.06.30	37
9.3. 1998.07.01 - 1998.09.30	38
9.4. 1998.10.01 - 1998.12.31	39
10. 1999	40
10.1. 1999.01.01 - 1999.03.31	40
10.2. 1999.04.01 - 1999.06.30	41
10.3. 1999.07.01 - 1999.09.30	42
10.4. 1999.10.01 - 1999.12.31	43
11. 2000	44
11.1. 2000.01.01 - 2000.03.31	44
11.2. 2000.04.01 - 2000.06.30	45
11.3. 2000.07.01 - 2000.09.30	46
11.4. 2000.10.01 - 2000.12.31	47

המשך תוכן עיניים:

עמוד

51	8. נפת רמלה כמוקד תעסוקה
51	8.1. מבוא
52	8.2. הערכת מאזן התעסוקה בנפת רמלה, 1978

56

רשימת לווחות

1957-58

1957

1. 1957-58

1957

1. 1957-58

1957

1. 1957-58

1957

1. 1957-58

1957

1. מבוא

העבודה להלן הינה שלב ראשוני בסדרת בדיקות תכנוניות שמטרתן איתור שטחים העשויים לשמש ישובי לויין לירושלים, תוך קביעת סדר העדיפויות בפיתוחם.

איתור השטחים לערי הלוויין הינו פועל יוצא מהיעד של עיבוי ירושלים. יעד זה, שמטעו הקמתם של ישובים יהודיים במרחב המטרופוליטני של ירושלים, זוכה להסכמה רחבה⁽¹⁾.

עיבוי של ירושלים, ע"י הקמתם של ישובים יהודיים במרחבה המטרופוליטני נועד להשיג מספר מטרות משולבות זו בזו:

א. חיזוק מעמדה הגיאופוליטי של תבירה, באמצעות יצירתה של מערכת ישובים יהודיים גדולים יחסית (לקיימים ב"פרוזדור ירושלים") מסביבה, שיסייעו בהרחבה משמעותית של "פרוזדור ירושלים", עד כדי היסולו.

ב. ביצור השליטה הישראלית בנקודות מפתח, במרחב המטרופוליטני הינו: שליטה בנקודות גבוהות, באתרים השולטים על סביבתם (כגון: נבי סמואל והרגילה), בצמתי תחבורה עיקריים ובצירי תנועה השובים⁽²⁾.

ג. חיזוק הקשרים הכלכליים שבין ירושלים לבין המטרופולין של ישראל, זאת, כאמור, תוך הבטחת צירי התנועה הקיימים והמתוכננים ביניהן.

ד. הגדלת חלקה של האוכלוסיה היהודית בתחומיה המטרופוליטנים של ירושלים.

מיקום אופטימלי ועיתוי נכון בהקמתם של ישובי הלוויין עשויים, איפוא, לסייע אף בגיבושה של אלטרנטיבה לריכוז המגורים בשפלת החוף. הקטנת לחצי הביקוש לתוספת אוכלוסין בשפלת החוף נמנית על יעדי תכנית המיתאר הארצית לתפוסת האוכלוסין, גם אם אין ישובו של גב החר מוצע בה כאמצעי לכך.

(1) עיריית ירושלים - המחלקה לתכנון עיר "הצעת תוכנית מיתאר ירושלים תשל"ז - 1975", פרק ג'.

(2) עיריית ירושלים - המחלקה לתכנון עיר "פיתוח מרחב ירושלים - השלכות על העיר" יוני 1977 סעיף א'5.

1. Introduction

The purpose of this report is to provide a comprehensive overview of the current state of the project and to identify the key challenges that need to be addressed in order to ensure its successful completion.

The report is organized into several sections, each of which focuses on a specific aspect of the project. The first section provides a general overview of the project, while the subsequent sections delve into more detailed discussions of the various components and tasks involved.

The second section discusses the current progress of the project, highlighting the areas where significant advances have been made and the challenges that remain to be resolved.

The third section provides a detailed analysis of the technical issues that are currently being encountered, and it offers a series of recommendations for how these issues can be effectively addressed.

The fourth section discusses the management and organizational aspects of the project, including the roles and responsibilities of the various team members and the resources that are required to support the project's activities.

The fifth section provides a summary of the key findings of the report and offers a series of conclusions and recommendations that are based on the information presented.

The final section of the report provides a brief overview of the project's future prospects and discusses the steps that need to be taken in order to ensure its long-term success.

In conclusion, this report provides a comprehensive overview of the current state of the project and identifies the key challenges that need to be addressed. It also offers a series of recommendations for how these challenges can be effectively addressed, and it provides a summary of the key findings of the report.

2. Project Overview

The project is a multi-phase endeavor that involves the development of a new software application. The project is currently in the planning phase, and the primary goal is to define the scope and requirements of the application.

גיבושו של מערך מטרופוליטני, שיענה על המטרות לעיל, עשוי להגביר את הביקוש לשירותיו¹ מרכז העסקים העירוני, בירושלים, על המשתמע מכך באשר לביקוש למערכת התחבורתית, "בירושלים החליט תמימשל (ואין זה משנה אם החלטה זו נאמרה במפורש או הובלעה במעשים) לספק למרכז העיר נגישות מוגבלת. מהחלטה זו מתבקשות הוראות לארגונו של המערך המטרופוליטני כולו, ארגון מערך המבוסס על העדפה משמעותית של התחבורה הציבורית, פירושו פיתוח ישובים לאורך צירים המשורתים במיתקן מסילתי.

באיזור ירושלים ניתן לפתח שני צירים מועדפים:

- ציר תל-אביב רבת עמון, שיעבור בכיוון מערב-מזרח בתוואי לוד, בית חורון מעלה אדומים;
 - ציר באר-שבע נצרת, שיעבור בכיוון דרום-צפון, על קו הרשת המים הארצית¹.
- השגתם של היעדים הנ"ל משמעה, בין השאר, ביסוסם של ישובי לוויין על אוכלוסיה חיצונית, היינו שמקורה אינו ירושלמי בעיקרו.

עבודה זו נועדה לבחון, בהקשר לכך, את תנאי הרקע בתחומים הבאים:

1. התפתחותה של ירושלים ומידת יכולתה לשמש מוקד תעסוקתי לישובי לוויין, בטווח הקרוב.
2. איתור מוקדי תעסוקה משלימים או תחליפיים לירושלים, עליהם עשוי להשען ישוב לוויין חדש.
3. משמעויות זיקותיו התעסוקתיות האלטרנטיביות של הישוב החדש באשר למקורות איכלוסו.
4. סוג האוכלוסיה הפוטנציאלית להתישב בעיר חדשה, כבסיס לגיבושן של פרוגרמות אלטרנטיביות לפיתוחה, בשלביה הבאים של העבודה.

1) עיריית ירושלים - המחלקה לתכנון עיר "הצעת תכנית מיתאר ירושלים תשל"ז-1975" פרק ו'.

Amplas se dăruie informații, astfel se asigură că, într-o zi, în curtea
dumneavoastră se vor afla toate, exacte, și complete, dar care să nu
conțină nimic, în afară de ceea ce este în interesul nostru și al
naștrilor. Amplas se dăruie informații, dar fără să se afle nimic, dincolo
de ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor. Amplas se dăruie
informații, dar fără să se afle nimic, dincolo de ceea ce este în
interesul nostru și al naștrilor.

Amplas se dăruie informații, dar fără să se afle nimic, dincolo

- de ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor, dar fără să se afle
nimic, dincolo de ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor.

- de ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor, dar fără să se afle
nimic, dincolo de ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor.

Amplas se dăruie informații, dar fără să se afle nimic, dincolo de
ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor.

Amplas se dăruie informații, dar fără să se afle nimic, dincolo de

1. Amplas se dăruie informații, dar fără să se afle nimic, dincolo de
ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor.

2. Amplas se dăruie informații, dar fără să se afle nimic, dincolo de
ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor.

3. Amplas se dăruie informații, dar fără să se afle nimic, dincolo de
ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor.

4. Amplas se dăruie informații, dar fără să se afle nimic, dincolo de
ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor.

5. Amplas se dăruie informații, dar fără să se afle nimic, dincolo de
ceea ce este în interesul nostru și al naștrilor.

2. עיקרי דברים

2.1. מסקנות ראשוניות באשר למיקום ישוב חדש

- 2.1.1. בחינת פוטנציאל התעסוקה ומשמעויותיו לגבי פוטנציאל האוכלוסיה לעיר לויין מצביעים על האפשרות להשענותו של ישוב חדש על מקורות התעסוקה בנפת רמלה.
- 2.1.2. ניתוח התפתחותו של שוק העבודה בירושלים במהלך שנות השבעים וחזויו לטווח הקרוב מעלה שוב, כי אין ביכולתו לשמש מוקד תעסוקתי.
- 2.1.3. // בין הנפות הסמוכות למחוז ירושלים נמששת נפת רמלה מוקד תעסוקתי. היקף התעסוקה היחסי בנפת רמלה גבוה פי 1.5 לערך מהממוצע הארצי והירושלמי; כ- 500 מקומות עבודה לאלף תושבי נפתה, מול כ- 330 מקומות עבודה לאלף תושבי הבירה וכ- 350 לאלף מבין תושבי הארץ כולה.
- 2.1.4. היקף היוממות נטו לנפת רמלה, בשנת 1978, כ- 17 אלף איש, גבוה מהיקף היוממות נטו לירושלים, שנאמד בכ- 14 אלף עובד, באותה שנה. זאת שעה שנפת רמלה מנתה בממוצע, בשנת 1978, כ- 102 אלף תושב, מול 381 אלף תושב בבירה.
- זאת ועוד; היוממות נטו לירושלים מורכבת ברובה המכריע מעובדים ברמות המקצועיות הנמוכות. לעומת זאת כרבע מהיוממות לנפת רמלה היתה של בעלי השכלה על תיכונית.
- 2.1.5. איתורו של ישוב עירוני הסמוך לירושלים ובעל נגישות גבוהה לנפת רמלה עשוי איפוא, למתן את הקושי בביסוסו מבחינת תעסוקתית, כאשר חלק מתושביו יוכל לבא מבין המועסקים בנפת רמלה, או לחילופין למצוא בה תעסוקה.
- לאפשרות זו יתרון משמעותי באשר להשלכותיו הדמוגרפיות של הקמת ישוב עירוני בקרבת הבירה. שכן, השענות על נפת רמלה, כמקור תעסוקה משלים עשויה לנשוך ליישוב כזה תושבים המתגוררים כיום באזור המרכז ולפיכך לצמצם את חלקם היחסי של המתושבים שיהגרו לישוב החדש מהבירה עצמה.
- 2.1.6. מסקנה זו עולה מבדיקת הזיקה שבין מקומות מגוריהם של המתושבים ביישוביה העירוניים של יו"ש, טרם התישבותם שם, לבין מקומות עבודתם, שרובם מנשיך לעבוד בהם.

- 2.1.7. למשיכתם של המתושבים מאזור המרכז לשוב לווין של ירושלים משנה חשיבות כיום, עם הבלמות של תאצת איכלוסה של ירושלים ביהודים.
- 2.1.8. ישוב הנשען אף על התעסוקה בנפת רמלה זיקה לציר המיועד מערב מזרח. לזיקה זו יתרונות בתחום התחבורתי של ירושלים. כלשון הצעת תכנית המיתאר לירושלים "פיתוח ישובים על ציר זה יעיק פחות על מרכז ירושלים". זאת משום ש"על הציר מערב- מזרח ירושלים היא ישוב קטן בהשוואה לתל-אביב".
- 2.1.9. אין באמור לעיל כדי לקבוע, בשלב זה, את אתורו של ישוב הראשון הסדר הקדימויות. שכן בחירתו מותנה בהמשך הבדיקות - הן בתחום המרכזי⁽¹⁹⁾ בזמינותם של אתרים פוטנציאליים לשוב לווין ובעלויות האטרנטיביות לכינויים.
- 2.2. משקי הבית הפוטנציאליים לשוב חדש
- 2.2.1. משקי הבית הפוטנציאליים לעקור מגוריהם לשוב חדש נמנים, בעיקרם, על הזוגות הצעירים, גילאי 35 ומטה. קבוצה זו הינה הניידת ביותר מבין משקי הבית בישראל, כאשר מדי שנה, בעשור שחלף, החליפו יותר מ-4% מביניהם את ישוב מגוריהם.
- 2.2.2. ראשי המשפחות המתגרים לשובים החדשים הסמוכים יותר למרכז הארץ בוגרים כלשהו מאלה שעקרו מגוריהם לערים המרוחקות (ימית, קצרין, מעלה אפרים).
- 2.2.3. החתך הגילי מושפע, ככל הנראה, לא רק ממידת הריחוק/הקרבה למרכזים מטרופוליטניים אלא אף מדפוסי הדיור האופציונליים, בשובים החדשים, כשרמת דיור גבוהה מהווה אלמנט משיכה לגבי משקי בית מבוגרים יחסית.
- 2.2.4. הישובים העירוניים החדשים שהוקמו בקרבת מרכזים מטרופוליטניים אוכלסו בעיקרם, ע"י משקי בית שעקרו מתוך אותם מרכזים; הישובים הסמוכים או הנסמכים העסוקתית על ירושלים אוכלסו בעיקר ע"י תושביה. ישובים שהוקמו בסמוך לאזור המרכז התאכלסו בעיקרם, ע"י היוצאים מעירו.
- 2.2.5. ישובים אלה זכו אף באוכלוסיות מסטוטס סוציו כלכלי גבוה יחסית, המתבטא בריכוזי יחסי של בעלי השכלה על תיכונית.
- אוכלוסיה זו מאופינת, בין השאר, בשיעור גבוה של פעילים בשוק העבודה, כפועל יוצא מרמת השכלתה.

2.2.6. לאור האמור לעיל יש להניח כי למיקומה של עיר הלוויין ולאופי בינויה השפעה פוטנציאלית רבה על מקורות הגירתם של מתישביה והרכבת הסוציו-כלכלי.

2.3. פוטנציאל הבנייה ליהודים בירושלים

2.3.1. פוטנציאל הבנייה למגוריהם של משקי בית יהודיים בירושלים העיר, הנמצא כיום בבנייה או בתכנון אמור לענות על הצרכים לתקופה בת 6 עד 8 שנים. עם זאת קיימים בעיר אתרים נוספים שניתן ליעדם למגורי יהודים ואינם נמנים עתה על הפוטנציאל.

2.3.2. האתרים המדורגים כבעלי העדיפות הגבוהה ביותר לבינוי (1א) מאפשרים תוספת בנייה בת כ- 22 אלף דירות. קבוצה זו מורכבת מ-4 השכונות שבקצוות העיר, הנמוכלסות בחלקן; נ/א, יעקב, רמות, גילה ותלפיות מזרח, כשלצידן אתר המגורים המיועד בדרום נות יעקב.

סדר הקדימויות א, המורכב מאתרים בתוככי העיר שבינוים אינו כרוך בחשקעות תשתית גדולות, מקיף פוטנציאל בנייה בן כ-7 אלפים דירות.

חיינו, הפוטנציאל הכולל הנמנה על סדר העדיפות הראשון נאמד כיום בכ-29 אלף דירות.

2.3.3. רק 13 מתוך 29 אלף הדירות בפוטנציה, שבסדר העדיפות הראשון זמינות, בשלב זה; כ-9 אלפים יח"ד בסדר העדיפות הגבוה ביותר (1א). כמחצית מסך הפוטנציאל המועדף והזמין לבינוי מצויה בידי הסקטור הפרטי.

תמונה זו משמעה צווארי בקבוק אפשריים באספקת דיור בירושלים, בטווח הקצר, שהסרתם כרוכה בזירוז תיזמונו של אתר הבנייה בדרום נות יעקב.

2.3.4. זירוז בינויה של מעלה אדומים עשויה לשמש פתרון ביניים נוסף, לבעיה הפוטנציאל הקרקעי בטווח הקרוב. עם זאת יש לזכור כי פתרון זה כרוך בהאטה נוספת בקצב גידולה של האוכלוסייה היהודית בתוככי ירושלים.

4.2.2. The court shall be bound by the provisions of the law on the organization of the court system, and shall be subject to the jurisdiction of the court system.

4.2.3. Organization of the court system

4.2.3.1. The court system shall be organized in accordance with the provisions of the law on the organization of the court system, and shall be subject to the jurisdiction of the court system.

4.2.3.2. The court system shall be organized in accordance with the provisions of the law on the organization of the court system, and shall be subject to the jurisdiction of the court system.

The court system shall be organized in accordance with the provisions of the law on the organization of the court system, and shall be subject to the jurisdiction of the court system.

The court system shall be organized in accordance with the provisions of the law on the organization of the court system, and shall be subject to the jurisdiction of the court system.

4.2.3.3. The court system shall be organized in accordance with the provisions of the law on the organization of the court system, and shall be subject to the jurisdiction of the court system.

The court system shall be organized in accordance with the provisions of the law on the organization of the court system, and shall be subject to the jurisdiction of the court system.

4.2.3.4. The court system shall be organized in accordance with the provisions of the law on the organization of the court system, and shall be subject to the jurisdiction of the court system.

2.4. התפתחות ירושלים בשנות השבעים

2.4.1. קצב התפתחותה של ירושלים שהגיע לשיאו בשנות השבעים הראשונות, הואט מאז אמצעיתו, ירידת קצב איכלוסה של העיר ביהודים גררה, בעיקרפין אף האטת קצב איכלוסה בלא יהודים.

עם זאת קצב גידולם של הלא יהודים בעיר נשאר גבוה משל היהודים ולפיכך חלקם באוכלוסית חבירה ממשיך לעלות, כדי 28% ממנה, בסוף 1979.

2.4.2. לקראת סופן של שנות השבעים נבלמה כליל הגירתם של יהודים לירושלים, מישובים אחרים בארץ. בשנת 1979 היה מספר המהגרים היהודים לירושלים קטן בכ- 1,600 נפש ממספר המשתקעים בה (ללא עולים).

תופעה דומה מסתמנת אף בקרב תושביה הלא יהודיים של העיר; הגירה שלילית בהיקף שנתי ממוצע בן כ-4 מאות נפש, בשנים האחרונות.

2.4.3. בחינת עצמתה הכלכלית של ירושלים, במונחים של מספר מקומות עבודה לאלף תושב מעלה שתי מסקנות דומיננטיות:

א. ירושלים אינה משופעת במקומות עבודה, יחסית למספר תושביה ונופלת בכך לא רק מתל-אביב ומחיפה, אלא אף מנפת רמלה.

ב. שנות השבעים לא שינו את התמונה, כלומר, לא היה בהן כדי לחזק את עצמתה של הבירה.

2.4.4. נראה כי בקפאון בשוק העבודה הירושלמי יש כדי להסביר, ולו רק חלקית, את האטת קצב איכלוסה של ירושלים ביהודים.

מבנה התעסוקה בירושלים הינו מהגורמים המרכזיים לקשייה, בתחום זה. ירושלים מושתתת, תעסוקתית, על השירותים הציבוריים והקהילתיים, המקיפים כ- 44% מבין תושבי ישראל העובדים בה. מאז 1976 הואט קצב גידולם של השירותים הציבוריים והקהילתיים בבירה כדי 1% לשנה, שעה שאוכלוסית העיר גדלה ב- 2.8% לשנה.

2.4.5. חלקה של ירושלים בשירותים הציבוריים גדול במיוחד בתת הענפים העוסקים במינהל ממשלתי כלל ארצי, במוסדות הלאומיים ובחינוך גבוה. מאז אמצע שנות השבעים הואט קצב גידולם של תת ענפים אלה בארץ כולה, כשהאטתם גדולה בירושלים עוד יותר.

1.1.1. THE PROVISIONS OF THE ACT

1.1.1.1. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

1.1.1.2. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

1.1.1.3. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

1.1.1.4. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

1.1.1.5. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

1.1.1.6. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

1.1.1.7. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

1.1.1.8. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

1.1.1.9. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

1.1.1.10. THE PROVISIONS OF THE ACT SHALL BE APPLIED TO THE ENTIRE TERRITORY OF THE STATE, WITH THE EXCEPTION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA AND THE DISTRICT OF P.R.

- 2.4.6. מאז איחוד העיר הושקעו מאמץ והון רבים, יחסית, להאצת התפתחותה של התעשיה בירושלים. אף על פי כן היקפה היחסי של התעסוקה בתעשיה בשנתיים האחרונות זהה כמעט לחלקה בתעסוקה בשנות השבעים הראשונות, כ- 13% מכלל תושבי ישראל העובדים בבירה. הנתונים לשנים 1978 ו- 1979 מורים על אפשרות של פריצת דרך בתחום זה; לפי נתונים אלה קלטה התעשיה הירושלמית, שליש מתוספת העובדים הישראליים בבירה, ב- 79-1978, עם זאת עדיין מוקדם לקבוע אם אכן יש בכך משום מגמה חדשה.
- 2.4.7. בעוד ירושלים משמשת מקור תעסוקה ליהודים המתגוררים בה בלבד, הריהי בחינת מוקד תעסוקתי לאוכלוסייה הלא יהודית הגרה מחוצה לה; במהלך שנות השבעים עבדו בירושלים כ- 12 עד 14 אלף יוממים מיו"ש, ובעיקר מגפות בית לחם ורמאללה. כחמישית עד רבע מהמועסקים תושבי נפות אלו, מצאו פרנסתם בירושלים. היוממים לירושלים מיו"ש היוו, במהלך שנות השבעים כ- 40% מכלל הלא יהודים המועסקים בירושלים.
- 2.4.8. תחזית התעסוקה לירושלים, לטווח הקצר (עד 1983), מורה כי אם לא ייעשה להיזוקה התעסוקתי של הבירה, צפויה אוכלוסייתה היהודית להתקל בקשיים רבים יותר, בתחום זה. זאת גם אם יישאר קצב גידולה הנוכחי בעינו ובהתעלם מהציפיות לגידול האוכלוסייה הנשענת עליה תעסוקתית, במבשרת ציון, מעלה אדומים ואולי אף בקרית ארבע. לעומת זאת עתידה ירושלים לשמש, אף להבא מקור תעסוקה ליוממים ברמות מקצועיות נמוכות, הבאים אליה, בעשור האחרון, מיו"ש.
- 2.4.9. בכוחה של העתקתם של אגפי משרדים ממשלתיים כלל ארציים ושל חברות ממשלחיות מתל-אביב לירושלים לענות על המצוקה התעסוקתית הצפויה לאוכלוסייה היהודית בבירה, בטווח הקרוב. אולם, חרף התחלטות שנתקבלו בנושא זה אין התקדמות בביצוען, לפי שעה.

3. תאוכלוסיה בירושלים

3.1. אוכלוסית ירושלים - הרכבה וקצב גידולה

מאז איחוד העיר גדלה אוכלוסיתה של ירושלים מ- 266 אלף נפש (1967), כדי 398 אלף נפש, בסוף השנה הקודמת⁽¹⁾. קצב גידולה של ירושלים, במהלך השנים הנסקרות, היה מהיר מקצב גידול אוכלוסיתה של ישראל; 3.4% בשנה, מול 2.7%, בהתאמה.

גידולה המהיר יחסית של אוכלוסית ירושלים בולט בעיקר בקרב הסקטור היהודי; במהלך 12 השנים הנסקרות גדל מספר תושביה היהודים של הבירה בקצב שנתי ממוצע בן 3.2%, שעה שבכל הארץ גדל מספרם בקצב בן 2.5% בשנה.

קצב גידולם של ערביי ירושלים היה, אף הוא, מהיר כלשהו מתמוצע הארצי; 4.1% מול 3.9% בשנה, בהתאמה.

כיוון שקצב גידולו של הסקטור הלא יהודי בעיר מהיר, לאורך התקופה, משל הלא יהודי, הולך וגדל חלקו באוכלוסית הבירה; מכ- 26% מכלל תושבי ירושלים עם אחוזה, כדי 28% בקירוב, כיום.

מאז מחצית שנות השבעים נבלמה האצת גידולו של הסקטור היהודי בארץ ובירושלים, כדי 2.1% מול 2.6% בממוצע שנתי בהתאמה, מאז 1974.

המיתון בפעילות הכלכלית, שנתלווה לכך הביא, ככל הנראה, אף להאטת קצב גידולו של הסקטור הלא יהודי בבירה. מאז אמצע שנות השבעים הואט קצב גידולם של ערביי ירושלים לא רק בהשוואה לתקופה הקודמת, אלא אף בהשוואה לגידולו של הסקטור הלא יהודי בארץ כולה. בשנים 1974 עד 1979 עמד קצב גידולו הממוצע, $3.5\% / 7$ מול 3.8% בכל הארץ.

לוח 3.1 לחלן מורה על חקשר שבין התפתחותם של הסקטור היהודי והלא יהודי בירושלים; האצת גידולו של הסקטור היהודי בעיר, הביא בעקבותיו לגידול מהיר ביותר של הסקטור הלא יהודי - תופעה הבולטת בשנות השבעים המוקדמות. ולחיפץ; האטת קצב גידולו גרמה להאטת קצב גידולו של הסקטור הלא-יהודי, בסומן.

(1) ל.מ.ס, מדור דמוגרפיה, טרם פורטם.

1.1. Introduction

1.2. Objectives of the study

The main aim of this study is to investigate the effect of the proposed system on the performance of the system. The study is divided into two main parts: the first part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system, and the second part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system.

The study is divided into two main parts: the first part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system, and the second part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system.

The study is divided into two main parts: the first part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system, and the second part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system.

The study is divided into two main parts: the first part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system, and the second part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system.

The study is divided into two main parts: the first part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system, and the second part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system.

The study is divided into two main parts: the first part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system, and the second part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system.

The study is divided into two main parts: the first part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system, and the second part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system.

The study is divided into two main parts: the first part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system, and the second part is to study the effect of the proposed system on the performance of the system.

לוח 3.1: אוכלוסיית ירושלים, לפי לאום, 1967 עד 1979

שנה	א ל פ י ם			קצב גידול שנתי		
	סה"כ	יהודים	אחרים	סה"כ	יהודים	אחרים
1967	266.3	197.7	68.6			
1968	275.0	203.2	71.8	3.3	2.8	4.7
1969	283.1	208.9	74.2	2.9	2.8	3.3
1970	291.8	215.6	76.2	3.0	3.2	2.7
1971	301.4	222.2	79.2	3.3	3.1	3.9
*1972	320.5	235.7	84.8	(6.3)	(6.0)	(7.0)
1973	333.0	244.9	88.1	3.9	3.9	3.9
1974	346.0	252.8	93.2	3.9	3.2	5.8
1975	355.5	259.4	96.1	2.7	2.6	3.1
1976	366.3	266.0	100.3	3.0	2.5	4.4
1977	376.0	272.3	103.7	2.6	2.4	3.4
1978	386.6	279.4	107.2	3.3	2.6	3.4
1979	398.2	287.4	110.8	3.0	2.9	3.4

א ח ו ז י ם

1967	100.0	74.2	25.8
1968	100.0	73.9	26.1
1969	100.0	73.8	26.2
1970	100.0	73.9	26.1
1971	100.0	73.7	26.3
1972	100.0	73.5	26.5
1973	100.0	73.5	26.5
1974	100.0	73.1	26.9
1975	100.0	73.0	27.0
1976	100.0	72.6	27.4
1977	100.0	72.4	27.6
1978	100.0	72.3	27.7
1979	100.0	72.2	27.8

י משנה זו הולק חיפון כחם ותימנים, ויש שיטת גידולם וניצור.

TABLE 1.1.1. *Estimated values of the parameters of the model*

Year	1970-1979			1980-1989		
	Mean	St. Dev.	Skewness	Mean	St. Dev.	Skewness
1970	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1971	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1972	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1973	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1974	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1975	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1976	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1977	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1978	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1979	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1980	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1981	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1982	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1983	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1984	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1985	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1986	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1987	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1988	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1989	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1

TABLE 1.1.2. *Estimated values of the parameters of the model*

Year	1970-1979			1980-1989		
	Mean	St. Dev.	Skewness	Mean	St. Dev.	Skewness
1970	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1971	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1972	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1973	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1974	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1975	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1976	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1977	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1978	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1979	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1980	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1981	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1982	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1983	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1984	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1985	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1986	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1987	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1988	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1
1989	10.5	1.2	0.1	10.5	1.2	0.1

3.2. מקורות הגידול של האוכלוסיה היהודית בירושלים

האוכלוסיה היהודית של ירושלים גדלה, מאז איחוד העיר, בקצב מהיר משל כלל היהודים בארץ, תופעה זו נמשכת, כאמור, אף בשנים האחרונות, תוך האטת קצב הגידול הן בקרב כלל יהודי הארץ והן בקרב הירושלמיים מביניהם.

3.2.1. ריבוי טבעי

הריבוי הטבעי הינו מקור הגידול הדומיננטי של היהודים בארץ כולה ובירושלים, בהסבירו כשלושת רבעים ממנו. יש להדגיש, עם זאת, כי שיעור הריבוי הטבעי של היהודים בירושלים גבוה מהארצי; 21.4 מול 16.6 לאלף נפש, בממוצע שנתי לתקופה 1973 עד 1979⁽¹⁾.

לוח 3.2: מרכיבי הגידול של יהודי ירושלים
1973 עד 1979⁽¹⁾

שנה	סה"כ	ריבוי טבעי	הגירה פנים ארצית	השתקעות עולים	ירידה מהארץ
סה"כ	51.7	39.4	4.0	17.6	(-9.6)
1973	9.2	5.2	1.0	3.3	(-0.3)
1974	7.9	5.4	2.2	2.6	(-2.3)
1975	6.6	5.6	1.6	1.7	(-2.3)
1976	6.6	6.0	0.2	1.4	(-1.0)
1977	6.3	5.7	0.6	1.6	(-1.6)
1978	7.1	5.7	-	2.9	(-1.5)
1979	8.0	5.8	-1.6	4.1	(-0.3)

שיעור הריבוי הטבעי של היהודים נמצא בירידה - בארץ כולה ובירושלים, כאחת, תוך שמירה על הפער, היינו, שיעור הריבוי הטבעי של יהודי הבירה גבוה מהארצי. שיעור הריבוי הטבעי בארץ שהגיע לשיאו באמצע שנות השבעים, 18 לאלף נפש, ירד כדי פחות מ- 15 לאלף, בשנת 1979. במקביל, ירד שיעור הריבוי הטבעי של היהודים בירושלים מכ- 23 לאלף תושב, ב- 1976 כדי 20.5 לאלף, אשתקד.

(1) עבודי נתוני הל.מ.ס, מדור דמוגרפיה.

1.2. ANALYSIS OF THE DATA

The first step in the analysis of the data is to determine the distribution of the data. This is done by plotting the data on a probability plot. The data is then divided into two groups, one for the upper half and one for the lower half. The data is then plotted on a probability plot for each group. The data is then divided into two groups, one for the upper half and one for the lower half. The data is then plotted on a probability plot for each group.

1.2.1. Upper half

The upper half of the data is plotted on a probability plot. The data is then divided into two groups, one for the upper half and one for the lower half. The data is then plotted on a probability plot for each group. The data is then divided into two groups, one for the upper half and one for the lower half. The data is then plotted on a probability plot for each group.

TABLE 1.1. ANALYSIS OF THE DATA
(Upper half)

Year	1970	1971	1972	1973	1974
1970	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
1971	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
1972	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
1973	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
1974	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
1975	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
1976	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
1977	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
1978	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
1979	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0

The lower half of the data is plotted on a probability plot. The data is then divided into two groups, one for the upper half and one for the lower half. The data is then plotted on a probability plot for each group. The data is then divided into two groups, one for the upper half and one for the lower half. The data is then plotted on a probability plot for each group.

1) The data is plotted on a probability plot.

3.2.2. הגירה פנים ארצית

במהלך 7 השנים, שעד סוף 1979, קלטו ירושלים, נטו, 4 אלפי ישראלים, שהעתיקו אליה מגוריהם, מישובים אחרים בארץ. היינו תוספת האוכלוסיה היהודית בבירה, שמקורה בהגירה פנימית הינו כ- 8% בלבד, בתקופה הנסקרת.

מרכיב זה, שהגיע לשיאו בשנת 1974, בהקיפו למעלה מאלפיים נפש נטו, הלך וירד הדרגתית בהתאפסו, בשנת 1978, כאשר בשנת 1979 פלטו ירושלים, נטו כ- 1.6 אלף נפש.

3.2.3. עליה

בשנים 1973 עד 1979 עלו לישראל 211 אלף עולים ברוטו (ללא ניכוי היורדים מביניהם)⁽¹⁾. בתקופה זו השתקעו בירושלים כ- 18 אלף מביניהם, היינו, כ- 2,500 עולים בשנה, בממוצע. חלקם של העולים שהופנה או פנה לבירה, זהה, כמעט, לחלקה של ירושלים באוכלוסיתה היהודית של ישראל. היקף זה קטן מהנדרש, כדי לענות על היעד של שמירת חלקם של יהודי ירושלים באוכלוסית העיר.

לוח 3.3: חלקם של העולים המשתקעים בירושלים
1973 עד 1979 (אלפים)

שנה	סה"כ עולים	השתקעו בירושלים	אחוז המשתקעים בירושלים
סה"כ	211.0	17.6	8.3
1973	54.2	3.3	6.1
1974	32.0	2.6	8.1
1975	20.0	1.7	8.5
1976	19.8	1.4	7.1
1977	21.4	1.6	7.5
1978	26.4	2.9	11.0
1979	37.2	4.1	11.0

היקף העליה לישראל במחציתה הראשונה של שנת 1980 נמוך בכ- 30% מזה של קודמתה⁽²⁾. מנתונים חלקיים של משרד הקליטה נראה כי ירידה מקבילה, או אף חזקה יותר, חלה במספר המשתקעים מביניהם, בבירה.

(1) ל.מ.ס., ירחון סטטיסטי לישראל 7/1980, לוח ה/2.
(2) ל.מ.ס., שנתון 30 לוח ב/2 וכן ירחון סטטיסטי לישראל 7/1980, לוח ה/2.

8.2.2. Water Quality

During the study period, the water quality was generally good. The water was clear and free from any visible pollution. The pH was within the acceptable range of 6.5 to 8.5.

The water was also free from any visible pollution. The pH was within the acceptable range of 6.5 to 8.5.

8.2.3. Water Quality

The water was generally good. The water was clear and free from any visible pollution. The pH was within the acceptable range of 6.5 to 8.5.

Table 8.2.3: Water Quality Data (pH, TDS, and Hardness)

Location	pH	TDS (mg/L)	Hardness (mg/L)
Point A	7.2	150	120
Point B	7.5	180	150
Point C	7.8	200	180
Point D	8.0	220	200
Point E	8.2	250	220
Point F	8.5	280	250
Point G	8.8	300	280
Point H	9.0	320	300

The water was generally good. The water was clear and free from any visible pollution. The pH was within the acceptable range of 6.5 to 8.5.

(1) The water was generally good. The water was clear and free from any visible pollution. The pH was within the acceptable range of 6.5 to 8.5.

3.3. מקורות הגידול של האוכלוסייה הלא יהודית בירושלים

3.3.1. קצב הגידול הכולל

קצב גידולה של האוכלוסייה הלא יהודית בירושלים הגיע לשיאו בראשית שנות השבעים. בשנים 1971 עד 1974 היה שיעור גידולה השנתי הממוצע 5.6%. זאת כ"פועל יוצא" מגידולם המואץ של היהודים בבירה, שהיה אז בשיאו - 4.4% בממוצע שנתי.

מאז שנת 1975, עם תירידה בקצב התפתחותו של הסקטור היהודי בעיר, כדי 2.6% בממוצע שנתי, ירד אף קצב גידולו של הסקטור הלא יהודי בעיר, כדי 3.5% בשנה.

לוח 3.4: מרכיבי הגידול של הלא יהודים בירושלים
1973 עד 1979 (אלפים)*

שנה	תוספת נטו	ריבוי טבעי	מאזן סה"כ	ההגירה ** איחוד משפחות	תנועת מבקרים
סה"כ	26.0	25.3	(1.2)	(3.7)	(-2.5)
1973	3.3	2.9	0.4	0.6	-0.2
1974	5.1	3.4	1.8	0.8	1.0
1975	2.9	3.5	-0.3	0.5	(-0.8)
1976	4.2	3.8	0.4	0.6	-0.2
1977	3.4	3.7	-0.3	0.2	0.5
1978	3.5	4.0	-0.5	0.4	-0.9
1979	3.6	4.0	-0.3	0.6	-0.9

* מקור: ל.מ.ס, מדור דמוגרפיה.

** הנתונים ביחס לתנועת ההגירה חלקיים וממספר מקורות ואינם מדויקים.

3.3.2. הריבוי הטבעי

הריבוי הטבעי של ערביי ירושלים מסביר, בתקופה מאז 1973 את עיקר התוספת לאוכלוסייתם; 25.3 מתוך תוספת כוללת בת 26 אלף תושב, במהלך 7 שנים.

שיעור הריבוי הטבעי, בקרב הלא יהודים בעיר עלה מאז איחודה, במהירות רבה, בשנים 1968 עד 1970 נע שיעור ריבויים הטבעי סביב 29 לאלף תושב. מאז 1971 ועד 1979 מגיע שיעור זה לכ- 37, לאלף תושב.

הגידול בשיעור ריבוי הטבעי של הסקטור הלא יהודי בבירה נעוץ בגידול שיעורן של לידות החי מחד ובירידת שיעורי התמותה בקרב, מאידך.

2.2. Estimated impact on the environment

2.2.1. Visual impact

The visual impact of the project is assessed by comparing the visual environment before and after the project. The visual environment before the project is assessed by the visual quality of the landscape and the visual quality of the sky.

The visual impact of the project is assessed by comparing the visual environment before and after the project. The visual environment before the project is assessed by the visual quality of the landscape and the visual quality of the sky.

Table 2.2.1. Estimated impact on the environment
(Visual impact)

Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality
Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality	Visual quality

* Visual quality of the landscape.

** Visual quality of the sky.

2.2.2. Acoustic impact

The acoustic impact of the project is assessed by comparing the acoustic environment before and after the project. The acoustic environment before the project is assessed by the acoustic quality of the landscape and the acoustic quality of the sky.

The acoustic impact of the project is assessed by comparing the acoustic environment before and after the project. The acoustic environment before the project is assessed by the acoustic quality of the landscape and the acoustic quality of the sky.

The acoustic impact of the project is assessed by comparing the acoustic environment before and after the project. The acoustic environment before the project is assessed by the acoustic quality of the landscape and the acoustic quality of the sky.

לוח 3.5: תנועה טבעית של הלא יהודים בירושלים,
1968 עד 1979 *

שנה	מספרים מוחלטים		שיעור הריבוי הטבעי לאלף	
	לידות	פטירות	ירושלים	ישראל
סה"כ	46,257	8,877	37,380	35.0
1968	2,698	875	1,823	25.5
1969	2,956	870	2,086	28.6
1970	3,242	850	2,392	31.8
1971	3,579	750	2,829	36.4
1972	4,054	1,032	3,022	(36.8)
1973	3,529	646	2,883	33.3
1974	4,061	676	3,385	37.3
1975	4,120	668	3,452	36.5
1976	4,371	587	3,784	38.5
1977	4,413	666	3,747	36.7
1978	4,574	587	3,987	37.8
1979	4,660	670	3,990	36.6

- * מקורות: א. אוכלוסית ירושלים: לשנים 1968 עד 1973, רות פרידמן ניתוח כלכלי ותכנון עירוני ואזורי "גיבוש מדיניות שיכון לאוכלוסיה הלא יהודית בירושלים" דו"ח 2, מאי 1978, לוח 2.3.
- לשנים 1974 עד 1979 - ל.מ.ס, מדור דמוגרפיה.
- ב. אוכלוסיה לא יהודית בישראל - ל.מ.ס, שנתון 30, לוח ג/3 וכן הירחון הסטטיסטי לישראל, 7/1980.

שיעור הריבוי הטבעי של הסקטור הלא יהודי בירושלים, בתקופה שנאז איחוד העיר, נמוך כלשהו משל כלל הסקטור הלא יהודי בארץ; 35 מול 37, לאלף נפש, בהתאמה.

אולם, מאז אמצע שנות השבעים נמצא שיעור ריבויים של ערביי ישראל במגמת ירידה בולטת; מ- 39.5 לאלף נפש, בשנות השבעים הראשונות, כדי 34 לאלף בשלהי העשור.

תופעה זו אינה מסתמנת לפי שעה בירושלים ולפיכך שיעור ריבויים של תושביה הלא-יהודיים גבוה עתה מאשר בשאר חלקי הארץ, בנועו סביב 37 לאלף תושב.

TABLE 1.1. Average annual precipitation in the United States, 1950-1980.

Year	United States			Selected States	
	Annual	Winter	Summer	Annual	Winter
1950	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1951	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1952	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1953	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1954	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1955	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1956	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1957	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1958	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1959	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1960	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1961	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1962	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1963	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1964	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1965	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1966	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1967	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1968	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1969	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1970	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1971	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1972	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1973	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1974	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1975	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1976	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1977	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1978	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1979	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5
1980	47.5	14.5	33.0	47.5	14.5

Source: U.S. Department of Commerce, National Weather Service, "Monthly and Annual Precipitation in the United States, 1950-1980," Bulletin 1150, 1981.

1. Annual precipitation is the sum of the monthly precipitation for each year.

2. Winter precipitation is the sum of the monthly precipitation for the months of December, January, and February.

3. Summer precipitation is the sum of the monthly precipitation for the months of June, July, and August.

The data in this table are based on the monthly precipitation data for the United States, 1950-1980, as reported by the National Weather Service.

The data in this table are based on the monthly precipitation data for the United States, 1950-1980, as reported by the National Weather Service.

The data in this table are based on the monthly precipitation data for the United States, 1950-1980, as reported by the National Weather Service.

3.3.3. תנועת הגירה

מאז איחוד ירושלים נוספו לסקטור תלא יהודי שבת קרוב ל- 5 אלפים נפש מתנועות ההגירה, המהוים כ- 11% מכלל תוספת האוכלוסיה שלו. תנועת ההגירה החיובית לירושלים פסקה באמצע שנות השבעים. מאז 1975 מסתמנת מגמה הפוכה, של יציאה נטו, חנאמדה בכאלף נפש.

משמע, בעוד שעד 1974 קלט הסקטור תלא יהודי בעיר קרוב ל- 6 אלפים מהגרים, תריגידולו של הסקטור היתודי בבירה מעודד/תגירתם של לא יהודים מהעיר.

4. התפתחות התעסוקה בירושלים

4.1. מבוא

האופציות התעסוקתיות בתחום המטרופוליטני של ירושלים ובשוליו, עשויות להשפיע, במידה רבה, על סיכויי התפתחותו של ישוב לוויין חדש, הן מבחינת אופי האוכלוסיה הפוטנציאלית והן מבחינת קצב הצטרפותה אליו.

ירושלים העיר מהווה, ללא ספק, מוקד תעסוקה בלעדי באיזור ההר של מחוז ירושלים. יתר על כן, ירושלים אמורה לשמש מקור תעסוקה לחלק נכבד מבין המועסקים המיועדים לישובי הלוויין המוקמים כיום בקרבתה; עפ"י המתוכנן יעבוד חלק נכבד מתושביהן של מעלה האדומים⁽¹⁾ ומבשרת ציון⁽²⁾ בירושלים. אף חלק מהתעסוקה המיועד לתושביה של קרית ארבע, המרוחקת יותר מהבירה, הינו בירושלים⁽³⁾.

על מנת שתוכל ירושלים לעמוד ביעודה המטרופוליטני, צריך היקפם היחסי של מקומות העבודה שבה לגדול בקצב מהיר מקצב גידול אוכלוסיתה וכח עבודתה.

בחינת היקפם היחסי של מקומות העבודה בירושלים וקצב התפתחותם, בעשור הנוכחי, מעלה שתי תופעות:

א. היקפם של מקומות העבודה בעיר, ביחס למספר תושביה, נופל כלשהו מהממוצע הארצי.

ב. במהלך שנות השבעים כמעט ולא חל שינוי במספרם היחסי של מקומות העבודה בעיר, בגוועו סביב 330 מקומות לאלף תושב.

(1) מכון אורבני 1975 בע"מ "בדיקת איתור ופוטנציאל פיתוח של ישוב באזור מעלה אדומים". אוגוסט 1977, סעיף 3.7.

(2) תכנון ויעוץ כלכלי בע"מ "אספקטים כלכליים בתכנית הפיתוח המקיפה למבשרת ציון" אפריל 1976, סעיף 7.3.

(3) מ. שוייצר - כלכלנים בע"מ "תכנית לקרית ארבע - דו"ח מס' 1. נתונים פרוגרמטיים" דו"ח 2, יולי 1979, סעיפים ב/5 ו-ג/5.

1. THEORY
1.1 INTRODUCTION

The purpose of this report is to provide a detailed description of the experimental work carried out during the last year of the course. The report is divided into two main parts: a theoretical part and an experimental part.

The theoretical part is divided into two chapters. Chapter 1 deals with the general principles of the experiment, while Chapter 2 deals with the specific details of the experiment. Chapter 1 is divided into two sections: 1.1 General principles and 1.2 Specific details. Chapter 2 is divided into two sections: 2.1 General principles and 2.2 Specific details.

The experimental part is divided into two chapters. Chapter 3 deals with the general principles of the experiment, while Chapter 4 deals with the specific details of the experiment. Chapter 3 is divided into two sections: 3.1 General principles and 3.2 Specific details. Chapter 4 is divided into two sections: 4.1 General principles and 4.2 Specific details.

The results of the experiment are presented in Chapter 5. Chapter 5 is divided into two sections: 5.1 General principles and 5.2 Specific details. The results are presented in a clear and concise manner, and are supported by a large number of graphs and tables.

The conclusions of the experiment are presented in Chapter 6. Chapter 6 is divided into two sections: 6.1 General principles and 6.2 Specific details. The conclusions are presented in a clear and concise manner, and are supported by a large number of graphs and tables.

The bibliography of the experiment is presented in Chapter 7. Chapter 7 is divided into two sections: 7.1 General principles and 7.2 Specific details. The bibliography is presented in a clear and concise manner, and is supported by a large number of graphs and tables.

1.2 EXPERIMENTAL WORK
1.2.1 General principles

The purpose of this experiment is to determine the value of the constant k in the equation $y = kx$. The experiment is carried out using a set of data points which are plotted on a graph of y against x .

The results of the experiment are presented in Table 1.1. The table shows the values of x and y for each of the data points. The values of x are in the range 0 to 10, and the values of y are in the range 0 to 10.

לוח 4.1: מספר מקומות העבודה לאלף תושב
ישראל וירושלים, 1971 עד 1979*

שנה	י ר ו ש ל י ם			י ש ר א ל		
	אוכלוסייה ממוצעת (אלפים)	מועסקים** (אלפים)	מועסקים לאלף תושב	אוכלוסייה ממוצעת (אלפים)	מועסקים** (אלפים)	מועסקים לאלף תושב
1971	296.6 (***)	98.4 (***)	331	3,069.3	1,000.9	326
1973	326.7	113.8	348	3,278.1	1,155.7	353
1974	339.5	113.5	334	3,377.4	1,165.4	345
1975	350.7	114.4	326	3,455.3	1,178.9	341
1976	360.9	118.2	328	3,533.0	1,191.7	337
1977	371.1	122.0	329	3,613.0	1,222.2	338
1978	382.3	129.5	339	3,692.6	1,281.2	347
1979	393.4	130.0 (****)	(330)	3,786.4	1,315.0	347

* מקורות: א. ירושלים;

אוכלוסייה - ראה לוח 3.1 לעיל
תעסוקה - ל.מ.ס, מדור עבודה.

ב. ישראל

אוכלוסייה - ל.מ.ס, שנתון 30, לוח ב/1 וכן ירחון סטטיסטי
לישראל לוח ב/1.

תעסוקה - ש.ס, לוחות יב/1 וכז' 22.

** הנתונים לגבי המועסקים כוללים יוממים מהשטחים.

*** הנתונים לשנת 1971 לא הוקנו עפ"י ממצאי המפקד.

**** בהעדר מידע לגבי מספר היוממים מהשטחים לירושלים, בשנת 1979, נגזר מספרם מהיקף היוממות הכולל לישראל באותה שנה (74 אלף עובד). זאת עפ"י חלקה של ירושלים ביוממות מהשטחים בשנים 1971 עד 1979, שהיה בנמוצע, 19%.

מספרם היחסי של מקומות העבודה בירושלים נמוך לא רק בחשואה תל-אביב (כ-720 לאלף תושב, לפחות) אלא אף בחשואה לחיפה; (כ-540 לאלף תושב, לפחות)⁽¹⁾. הנתונים לגבי תל-אביב וחיפה, המתייחסים לשנת 1978, אינם כוללים את יוממים מהשטחים המועסקים בהן, בעודם כלולים בחישוב מקומות העבודה הקיימים בבירה.

המשתמע משתי תופעות אלו הוא כי התרחבותה של ירושלים, מאז, איחודה, לא לדווח בהאצת פיתוחה בתחום התעסוקתי.

כפי שיובהר להלן, אף התחזיות כדברי התפתחות התעסוקה בה, עד 1983, מצביעות על החשש להעדר מקורות תעסוקה מספיקים לתושביה.

(1) שנתון ל.מ.ס 30, לוחות ב/13 ו-ב/13, ל.מ.ס 13/1, 13/2, 13/3, 13/4, 13/5, 13/6, 13/7, 13/8, 13/9, 13/10, 13/11, 13/12, 13/13, 13/14, 13/15, 13/16, 13/17, 13/18, 13/19, 13/20, 13/21, 13/22, 13/23, 13/24, 13/25, 13/26, 13/27, 13/28, 13/29, 13/30, 13/31, 13/32, 13/33, 13/34, 13/35, 13/36, 13/37, 13/38, 13/39, 13/40, 13/41, 13/42, 13/43, 13/44, 13/45, 13/46, 13/47, 13/48, 13/49, 13/50, 13/51, 13/52, 13/53, 13/54, 13/55, 13/56, 13/57, 13/58, 13/59, 13/60, 13/61, 13/62, 13/63, 13/64, 13/65, 13/66, 13/67, 13/68, 13/69, 13/70, 13/71, 13/72, 13/73, 13/74, 13/75, 13/76, 13/77, 13/78, 13/79, 13/80, 13/81, 13/82, 13/83, 13/84, 13/85, 13/86, 13/87, 13/88, 13/89, 13/90, 13/91, 13/92, 13/93, 13/94, 13/95, 13/96, 13/97, 13/98, 13/99, 13/100.

4.2. כח העבודה הירושלמי

כח האדם הירושלמי, המוגדר באוכלוסיה בגיל 14 ומעלה, גדל, מאז 1973 ועד 1979 בכ- 42 אלף נפש, כדי 260 אלף נפש, אשתקד.

חלקו של כח האדם באוכלוסיה העיר, נע בשנים הנבחנו, סביב 66% מאוכלוסיה העיר, מול כ- 69% באוכלוסיה של ישראל.

תופעה זו נעוצה, בעיקרה, בחלקם הגבוה של חלא יהודים בבירה. שכן, חלקו של כח האדם בקרב חלא יהודים נמוך משמעותית בהשוואה לסקטור היהודי.

לוח 4.2: חלקו של כח האדם באוכלוסיה ירושלים, לפי לאום,
1973 - 1979 *

שנה	ס ת " כ			י ה ו ד י מ			ל א		
	אחוז	כח אדם	אוכלוסיה	אחוז	כח אדם	אוכלוסיה	אחוז	כח אדם	אוכלוסיה
	(אלפים)	(אלפים)	(אלפים)	(אלפים)	(אלפים)	(אלפים)	(אלפים)	(אלפים)	(אלפים)
1973	66.7	217.9	326.7	70.7	169.8	240.3	86.4	48.1	55.7
1974	66.6	226.1	339.5	70.7	175.8	248.8	90.7	50.3	55.5
1975	66.5	233.3	350.7	70.4	180.4	256.1	94.5	52.9	56.0
1976	66.2	238.9	360.9	69.9	183.7	262.7	98.2	55.2	56.2
1977	65.8	244.2	371.1	69.5	187.0	269.2	101.9	57.2	56.1
1978	66.7	252.1	381.3	69.6	191.9	275.9	105.4	60.4	57.3
1979	66.3	260.2	393.4	69.7	197.5	283.4	109.0	62.5	57.3

* מקור: ל.מ.ס, מדור עבודה. *א.ל.ה*

חלקו של כח האדם, בכלל אוכלוסיה חלא יהודית של ירושלים נמצא בקו עליה מתון, כדי 57% *ל.ה.י*, בשנת 1979, מול שני שליש בסקטור היהודי.

מספר הפעילים בכח העבודה היינו, המועסקים והמחפשים עבודה מבין תושבי ירושלים, גדל בקצב איטי יותר, בעלותו מ- 103 אלף איש בשנת 1973 כדי 122 אלף איש, בשנת 1979. משמע, חלקם של השייכים לכח העבודה, ירד, כלשהו, כדי 47% מכח האדם הירושלמי.

2.9. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΥΤΕΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΟΡΚΙΣΤΕΝΤΗΝ ΕΚ-
ΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΝ.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΟΡΚΙΣΤΕΝΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΝ.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΟΡΚΙΣΤΕΝΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΝ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΟΡΚΙΣΤΕΝΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΝ.

ΕΤΟΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ			ΤΕΧΝΙΚΗ			ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ		
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ	ΤΕΧΝΙΚΗ	ΤΕΧΝΙΚΗ	ΤΕΧΝΙΚΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ
1971	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1972	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1973	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1974	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1975	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1976	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1977	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1978	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1979	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΥΤΕΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΟΡΚΙΣΤΕΝΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΝ.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΥΤΕΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΟΡΚΙΣΤΕΝΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΝ.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΥΤΕΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΟΡΚΙΣΤΕΝΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΝ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΟΡΚΙΣΤΕΝΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΝ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΟΡΚΙΣΤΕΝΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΟΝ.

הירידה בחלקם של הפעילים בשוק העבודה מקורה בסקטור הלא יהודי בעיר. חלקם של הלא יהודים בכח העבודה ירד מכ- 37% בשנת 1973 כדי 32% בלבד מגילאי 14 ומעלה, בשנת 1979. שיעור זה נמוך מהמאפיין את כלל הלא יהודים בישראל.

לעומת זאת מורים הנתונים, לשנתיים האחרונות, על גידול בשיעורי פעילותם של היהודים בכח העבודה הירושלמי. הפער בין פעילותם של היהודים ללא יהודים בכח העבודה גדל, איפוא, משך השנים הנסקרות.

לוח 4.3: כח האדם וכה העבודה בירושלים, לפי לאום,
1973 עד 1979

שנה	ס ת " כ			י ה ו ד י ם			ל א י ה ו ד י ם		
	כה אדם (אלפים)	כה עבודה (אלפים)	אחוז השייכים לכח העבודה	כה אדם (אלפים)	כה עבודה (אלפים)	אחוז השייכים לכח העבודה	כה אדם (אלפים)	כה עבודה (אלפים)	אחוז השייכים לכח העבודה
1973	217.9	103.3	47.4	169.8	85.6	50.4	48.1	17.7	36.8
1974	226.1	106.3	47.0	175.8	88.3	50.2	50.3	18.0	35.8
1975	233.3	106.3	45.6	180.4	88.1	48.8	52.9	18.2	34.4
1976	238.9	108.7	45.5	183.7	90.6	49.3	55.2	18.1	32.8
1977	244.2	112.7	46.2	187.0	94.6	50.6	57.2	18.0	31.5
1978	252.1	120.6	47.8	191.9	99.5	51.8	60.4	21.3	35.3
1979	260.2	122.4	47.0	197.5	102.2	51.7	62.5	20.1	32.0

הרכב המועסקים היוממים בירושלים, לפי לאום

מספר העובדים בירושלים גדל, כאמור, מכ- 98 אלף בשנת 1971 כדי 130 אלף, בערך, בשנת 1979. למרות הירידה בחלקה של האוכלוסייה היהודית בכלל אוכלוסייתם של ירושלים, גדל חלקו של הסקטור היהודי בכלל המועסקים בעיר; מכ- 73% מכלל העובדים בבירה, בשנת 1973 כדי 75½% מתוכם, בשנת 1979.

יתר על כן, חלק נכבד מהמועסקים הלא יהודיים בירושלים, כ- 42% מתוכם, אינם תושבי ישראל אלא יוממים מהשטחים ובעיקר מיו"ש.

לוח 4.4: העובדים בירושלים, בשנים 1971 עד 1979, לפי לאום, * (אלפים)

שנה	סה"כ	יהודים	לא		הרכב המועסקים (אחוזים)	
			סה"כ	תושבי ישראל	יהודים	לא יהודים
1973	113.8	83.3	30.5	16.7	73.2	26.8
1974	113.5	84.3	29.2	16.1	74.3	25.7
1975	114.4	86.4	28.0	16.1	75.5	24.5
1976	118.2	89.9	28.3	16.3	76.1	23.9
1977	122.0	93.2	28.8	17.6	76.4	23.6
1978	129.6	97.2	32.4	19.6	75.0	25.0
1979**	130.1	98.3	(31.8)	17.8	75.6	24.4

* ל.מ.ס, מדור עבודה, סקרי כח אדם בישראל ובשטחים.

** בהעדר מידע לגבי היוממות מיו"ש לירושלים, בשנת 1979, נאמד היקפה עפ"י חלקה מכלל היוממות לישראל בשנים הקודמות (19%).

הירידה בחלקה של התעסוקה הלא יהודית בירושלים סייעה בשמירת מספרם היחסי של מקומות העבודה היהודיים בעיר, משך שנות השבעים, בסביבות 346 לאלף תושב יהודי.

לוח 4.5: מספר מקומות עבודה לאלף יהודים בירושלים, 1973 עד 1979

שנה	אוכלוסייה ממוצעת (אלפים)	מועסקים בירושלים (אלפים)	מועסקים לאלף תושבים יהודים
1973	240.3	83.3	346
1974	248.8	84.3	339
1975	256.1	86.4	337
1976	262.7	89.9	342
1977	269.2	93.2	346
1978	275.9	97.1	352
1979	283.4	98.3	347

TABLE 1.1. *Estimated values of the parameters of the model for the years 1970-1979.*

Year	a	b	c			d	
			1970	1971	1972	1973	1974
1970	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
1971	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
1972	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
1973	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
1974	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
1975	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
1976	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
1977	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
1978	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
1979	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001

The values of the parameters of the model for the years 1970-1979 are estimated by the method of least squares. The values of the parameters of the model for the years 1970-1979 are estimated by the method of least squares.

The values of the parameters of the model for the years 1970-1979 are estimated by the method of least squares. The values of the parameters of the model for the years 1970-1979 are estimated by the method of least squares.

TABLE 1.2. *Estimated values of the parameters of the model for the years 1970-1979.*

Year	a	b	c	d
1970	0.001	0.001	0.001	0.001
1971	0.001	0.001	0.001	0.001
1972	0.001	0.001	0.001	0.001
1973	0.001	0.001	0.001	0.001
1974	0.001	0.001	0.001	0.001
1975	0.001	0.001	0.001	0.001
1976	0.001	0.001	0.001	0.001
1977	0.001	0.001	0.001	0.001
1978	0.001	0.001	0.001	0.001
1979	0.001	0.001	0.001	0.001

היציבות היחסית במספרם היחסי של מקומות העבודה היהודיים בעיר מחד גיסא והעליה בשיעור היהודים תושבי ירושלים, השייכים לכח העבודה, בשנים האחרונות, מאידך גיסא, הביאו לסגירת הפער בין החיצע ותביקוש לעובדים יהודים בבירה.

לשון אחר, היוממות היתודית נטו לירושלים, שהגיעה לשיאה בשנים 1976 ו- 1977 נעלמה כליל אשתקד, (1979).

לוח 4.6: יהודים מועסקים בירושלים מול יהודים תושבי ירושלים (אלפים)

שנה	סה"כ מועסקים בירושלים	סה"כ מועסקים תושבי ירושלים	יוממות נטו
1972	73.7	71.2	2.5
1973	80.1	79.0	1.1
1974	84.3	84.3	-
1975	86.4	84.1	2.3
1976	89.9	86.1	3.8
1977	93.2	(89.1)	(3.9)
1978	97.1	95.6	1.5
1979	98.3	98.2	0.1

למעשה, השתווה, בשנת 1979, היקף היוממים היהודים לירושלים למספר היוממים היהודים ממנה - 5.5 אלף עובדים.

מסדרת הנתונים הקצרה באשר למקומות העבודה של תושבי ירושלים עולה כי מספר היהודים הירושלמים המוצא פרנסתו מחוץ לעיר, נמצא בקו עליה. במקביל, יורד מספר היהודים היוממים לירושלים.

לוח 4.7: יוממים יהודים לירושלים וממנה, 1976 עד 1979

שנה	סה"כ יוממות של יהודים לירושלים	מירושלים
1976	3.8	6.9
1977	4.1	8.8
1978	1.5	7.2
1979	-	5.5

4.4. הרכב התעסוקה בירושלים

מבנה התעסוקה בירושלים מיוחד לא רק בהשוואה למוקדים המטרופוליטניים אלא אף בהשוואה לחתך התעסוקה הכלכלי ארצי. הקו המאפיין את ירושלים הינו החלק הנכבד של השירותים הציבוריים והקהילתיים בתעסוקתה; בשנת 1979 ריכז ענף זה כ- 44% מכלל תושבי ישראל המועסקים בבירה⁽¹⁾. זאת מול כ- 29% שהיוה ענף זה בקרב כלל תושבי הארץ⁽²⁾ וחיה וכו' - 22% מהעובדים בתל-אביב⁽³⁾.

השירותים הציבוריים והקהילתיים מרכזים כמעט מחציתם של המועסקים היהודיים בירושלים, לאורך כל התקופה הנסקרת מול כרבע מחלל יהודיים תושבי ישראל, המועסקים בבירה.

קו שני המייחד את שוק העבודה הירושלמי הינו מיעוטם של המועסקים בתעשיית. בשנים 1977 עד 1979 הקיפה התעשייה בירושלים כ- 12.5% מתושבי ישראל העובדים בבירה. זאת שעת שבשאר חלקי הארץ הקיפה כ- 24% מכלל המועסקים.

(1) ל.מ.ס, מדור העבודה, טרם פורסם.

(2) הירחון הסטטיסטי לישראל 8/1980, לוח יא/2.

(3) הנתונים לת"א וחיה - לשנת 1978, שנתון ל.מ.ס 30, לוח יב/13.

לוח 4.8: תושבי ישראל המועסקים בירושלים, לפי ענף כלכלי ולפי לאום, 1973 עד 1979 (אלפים) *

ס ה " כ						
1979	1978	1977	1976	1975	1974	1973
<u>116.0</u>	<u>116.7</u>	<u>110.8</u>	<u>106.2</u>	<u>102.5</u>	<u>100.4</u>	<u>100.0</u>
0.3	0.6	0.6	0.4	0.4	0.1	0.1
15.7	14.2	13.3	13.5	12.3	13.2	14.5
0.9	1.2	1.6	1.0	1.0	1.0	0.6
9.6	8.0	8.3	8.2	8.3	7.8	8.5
13.3	13.5	12.7	12.8	12.3	12.3	11.5
6.9	7.8	7.4	6.0	6.3	6.1	7.6
9.8	9.4	8.2	7.4	7.9	6.9	6.6
51.3	52.0	50.1	49.6	46.4	44.5	42.6
7.5	9.2	7.7	6.9	7.2	7.7	7.8
י ה ו ד י ס						
<u>98.3</u>	<u>97.2</u>	<u>93.2</u>	<u>89.9</u>	<u>86.4</u>	<u>84.3</u>	<u>83.3</u>
0.2	0.6	0.6	(0.4)	0.3	0.1	0.1
12.4	10.8	10.2	10.1	9.4	10.4	10.9
0.4	0.6	1.0	(0.8)	0.7	0.7	0.3
6.5	5.5	5.8	5.6	6.0	5.7	6.2
10.1	9.2	9.5	10.1	8.8	8.6	8.1
5.5	6.5	6.1	5.0	5.2	5.0	5.8
9.4	9.0	7.6	7.1	7.7	6.7	6.3
47.5	46.9	45.3	45.2	42.1	40.3	38.9
5.7	7.7	6.0	5.4	5.8	6.3	6.5
ל א י ה ו ד י ס						
<u>17.8</u>	<u>19.6</u>	<u>17.6</u>	<u>16.3</u>	<u>16.1</u>	<u>16.1</u>	<u>16.7</u>
0.1	-	-	-	0.1	-	-
3.4	3.5	3.1	3.4	2.9	2.8	3.6
0.5	0.6	0.6	0.2	0.3	0.3	0.3
3.1	2.5	2.5	2.6	2.3	2.1	2.3
3.2	4.4	3.2	2.7	3.5	3.7	3.4
1.4	1.1	1.3	1.0	1.1	1.1	1.8
0.4	0.4	0.6	0.3	0.2	0.2	0.3
3.8	5.2	4.8	4.4	4.3	4.2	3.7
1.8	1.5	1.7	1.5	1.4	1.4	1.3

* ל.מ.ס, מדור העבודה, סקרי כח אדם שנתיים.

התפלגות המועסקים בירושלים בשאר הענפים (למעט חקלאות) אינה שונה מהותית מהתפלגות המועסקים בארץ כולה (למעט יוממים מחשטחים - הן לבירה והן לשאר חלקי הארץ).

לוח 4.9: הרכב התעסוקה בירושלים ובישראל, לפי ענף כלכלי, 1973 עד 1979 (אחוזים)*

	ישראל			ירושלים		
	1979	1976	1973	1979	1976	1973
ס"ה "ב	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
חקלאות, יעור ודייג	5.9	6.4	7.5	0.3	0.3	0.1
תעשיה	24.3	24.5	25.1	13.6	12.8	14.5
השמל, מים וגז	1.0	1.0	0.9	0.8	0.9	0.6
בינוי	6.7	7.7	8.8	8.3	7.7	8.5
מסחר, שירותי אוכל ותארח	11.7	12.5	12.7	11.5	12.1	11.5
תחבורה, אחסנה ותקשורת	6.8	7.0	7.3	6.0	5.7	7.6
פיננסים ושירותים עסקיים	7.9	6.8	6.1	8.5	7.0	6.6
שירותים ציבוריים וקהילתיים	29.5	27.7	24.7	44.5	46.9	42.7
שירותים אישיים ואחרים	6.2	6.4	6.9	6.5	6.5	7.8

* למעט יוממות מחשטחים.

במהלך השנים 1973 עד 1979 נקלטה למעלה ממחצית התוספת של המועסקים בירושלים, 54% מתוכה, *כפי* השירותים הציבוריים.

אולם, משנת 1977 מסתמן מפנה בהרכבה של תוספת התעסוקה בירושלים. השינוי הבולט הינו הגידול המוחך ביותר בהלקם של השירותים הציבוריים והקהילתיים בקרב העובדים בירושלים; מאז 1976 ועד 1979 קלט ענף זה פחות מאלפיים עובדים, שעה שבארץ כולה נוספו לו כ- 52 אלף עובד, לפיכך ירד חלקה של ירושלים בענף זה מכ- 16%, בשנת 1976 כדי 14% ממנו, בשנת 1979.

לוח 4.10: המועסקים בסקטור הציבורי בארץ ובירושלים

שנה	כל הארץ (אלפים)	ירושלים	
		(אלפים)	(אחוז מחסתי"כ)
1975	270	42.6	15.8
1976	310	49.6	16.0
1979	362	51.3	14.2

לירידה היחסית בחלקו של ענף השירותים הציבוריים והקהילתיים בירושלים מספר גורמים, העיקריים בהם הינם:

א. ריכוז גבוה יחסית של עובדי מינהל ממלכתי בירושלים, שקצב גידולם הולך ומואט, בשנים האחרונות.

לוח 4.11: הרכב המועסקים בשירותים הציבוריים, לפי תת ענף, 1977 (אחוזים)

ס ה " כ	כל הארץ*	ירושלים**
מינהל ממלכתי	25.3	37.8
מינהל מקומי	7.2	3.7
שירותי חינוך	37.7	30.7
שירותי מחקר ומדע	2.4	1.3
שירותי בריאות	17.7	18.9
שירותי תברואה	2.2	1.0
שירותי רווחה וסעד	2.9	2.5
שירותי דת ול.ג.מ.א.	4.5	3.9

* ל.מ.ס "כח אדם בשירותים הציבוריים" פרטום 605, לוח 5.

** תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ "תכנית פיתוח, ירושלים 1979-1983" נובמבר 1979 לוח 4.21.

ב. ירושלים מרכזת, בתחום המינהל הממלכתי מחצית מהעובדים בשירותי מינהל כלל ארציים (להבדיל משירותי מינהל מחוזיים ומקומיים)⁽¹⁾. קצב גידולם של אלה נמוך משמעותית משל שאר העובדים בשירותים הממלכתיים, לאורך כל השנים.

ג. משקלו הגבוה יחסית של החינוך הגבוה בירושלים, בענף בחשואה למשקלו בארץ כולה; ⁽²⁾ 36% מול ⁽³⁾ 16%, בחתומה, בשנת 1977, תוך הירידה במספר הלומדים באוניברסיטה העברית בירושלים.

מספר הסטודנטים הלומדים באוניברסיטה הירושלמית ירד בין 1973 ל- 1979 מ- 15.8 ל- 13.8 אלף, שעה שבכל הארץ גדל מכ- 49 לכ- 56 אלף.

לוח 4.12: תלמידים במוסדות אקדמאיים בישראל ובירושלים (אלפים) *

שנה	כל הארץ	ירושלים
תשל"ג 1973	48.9	15.8
תשל"ו 1976	52.5	13.8
תשל"ט 1979	55.8	13.8

* מקורות: שנתוני ל.מ.ס: 26 לוח כב/29
28 לוח כב/33
30 לוח כב/28.

תחזית התעסוקה נבנתה בהנחה כי קצב איכלוסה של הבירה ביהודים אמנם יואץ, כדי 3.6% בממוצע שנתי. אולם, יש להדגיש כי הגידול בביקוש לעובדים בירושלים, נגזר בעיקרו במישור מתגידול באוכלוסיתה. היינו, כמעט כל תוספת העובדים החזויה מוסברת בגידולו של הביקוש הנובע מתוספת אוכלוסין. לשון אחר - אם תמשיך ירושלים היהודית להתפתח בקצב הנמוך מהנדרש לשמירת חלקה באוכלוסית הבירה, אף הביקוש וההיצע לעובדים בה יהיו איטיים יותר, גם אז, עלול איפוא, להיות מחסור במקומות עבודה בעיר. מסקנה זו מתחזקת אף משום שני אלמנטים נוספים.

1. ויטל ל.ל. ואמ"ן "גבולות ישיב" ממשלתי בישראל", עמ' 194, 1949, חלח 33-1-38.
2. גבולות ויטל ל.ל. כד"ר "גבולות ישיב" ממשלתי בישראל 1949-1983, ממשלתי כגמל מוגדלתי", עמ' 194, חלח 4.28.
3. ח.מ.ס "כח וצב" כגמל מוגדלתי ומקדמתי 1944, עמ' 605, חלח 1/6.

1. The Commission has received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

2. The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

3. The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

TABLE 1
Summary of the Commission's findings on the establishment of the new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

Item	1970	1971
1. Establishment of the new institution	1.15	1.21
2. Promotion of the economic and social development of the country	1.22	1.28
3. Promotion of the economic and social development of the country	1.23	1.29

* The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

4. The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

5. The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

6. The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

7. The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

8. The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

9. The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

10. The Commission has also received information from the Government of the Republic of the Congo that the Government is planning to establish a new institution for the purpose of promoting the economic and social development of the country.

א. התחזית אינה לוקחת בחשבון את היצע העובדים היהודיים הצפוי בירושלים, מבין ישובי הלווין המוקמות בקרבתה.

ב. התחזית זו, מניחה, בעקיפין, כי מדיניות הקפאתה של התעסוקה בסקטור הציבורי זמנית ולפיכך לא תחן אותותיה בטווח החזוי.

ברור, איפוא, כי הפער היחסי בין היצע העובדים היהודיים בירושלים לבין הביקוש אליהם עלול להיות גדול עוד יותר מהנקוב לעיל.

1. When a person is found to be in possession of a controlled substance, the person shall be deemed to be in possession of the same for the purpose of this section.

2. When a person is found to be in possession of a controlled substance, the person shall be deemed to be in possession of the same for the purpose of this section.

3. When a person is found to be in possession of a controlled substance, the person shall be deemed to be in possession of the same for the purpose of this section.

Larino Onion Skin

All rights reserved

5. תחזית התעסוקה בירושלים, 1983

5.1. תחזית תעסוקה - האצת איכלוס העיר ביהודים

תכנית החומש לפיתוח ירושלים, שנערכה על פי בקשתה של ועדת השרים לעניני ירושלים, עסקה אף בבדיקתו של שוק העבודה הירושלמי, התפתחותו הצפויה עד לשנת 1983 והשלכותיה⁽¹⁾.

נקודות המוצא העיקריות של בדיקה זו הינן:

- א. מערך החיצע והביקוש לעובדים בירושלים, לרמותיהם המקצועיות, בשנת 1977.
- ב. התפתחות התעסוקה בירושלים, בהשוואה להתפתחותה בכל הארץ, בעשור הנוכחי.
- ג. הנחה בדבר שמירת חלקו של הסקטור היהודי באוכלוסייתה של ירושלים עד 1983. היינו, האצת איכלוסה של ירושלים ביהודים כדי קצב גידול שנתי בן 3.6% בשנה.

תחזית הביקוש לעובדים, בשנת 1983, נעשתה בהנחה של המשך סטיכי של התפתחות שוק העבודה הירושלמי. לשון אחר - התחזית באה לבחון את מצבו הצפוי של שוק העבודה בהעדר פעילות מכוונת לדבונת של כלכלית העיר.

תחזית היצע העובדים התייחסה לעובדים המתגוררים והצפויים להתגורר בגבולותיה המוניציפליים של ירושלים. משמע, אין תחזית ההיצע לוקחת בחשבון את היוממים היהודים האמורים להתגורר בישובי חלווין של ירושלים.

על פי תחזית זו יגדל הביקוש לידיים עובדות בירושלים כדי 147 אלף מועסק, בשנת 1983. היצע העובדים הכולל יקיף 146 אלף איש, אחר ניכוייה של האבטלה החיכוכית פירוש הדבר כ- 139 אלף מועסקים. כלומר, בשנת 1983 תידרש לבירה יוממות נטו בת 8 אלפים עובד, בהשוואה ליוממות נטו בהיקף בן 14 אלף איש, בשנת 1979.

יתר על כן, בחינת התרכב המקצועי של הביקוש וההיצע של העובדים מורה כי ב- 1983 יהא מחסור בן כ-13 אלף עובדים ברמות הנמוכות, המתמלא בדרך כלל ע"י יוממים מהשטחים, ומולו צפוי עודף בן כ-5 אלפים עובדים לפחות, של עובדים ברמות הגבוהות (בעלי 9 שנות לימוד ומעלה).

3. THE ECONOMIC SITUATION

3.1. THE ECONOMIC SITUATION IN THE PAST

The economic situation in the past was characterized by a high level of unemployment and a low level of production. The economy was in a state of stagnation and the people were living in poverty.

3.2. THE ECONOMIC SITUATION IN THE PRESENT

1. The economic situation in the present is characterized by a high level of unemployment and a low level of production.
2. The economy is in a state of stagnation and the people are living in poverty.
3. The economic situation in the present is characterized by a high level of unemployment and a low level of production.
4. The economy is in a state of stagnation and the people are living in poverty.

The economic situation in the present is characterized by a high level of unemployment and a low level of production. The economy is in a state of stagnation and the people are living in poverty.

The economic situation in the present is characterized by a high level of unemployment and a low level of production. The economy is in a state of stagnation and the people are living in poverty.

The economic situation in the present is characterized by a high level of unemployment and a low level of production. The economy is in a state of stagnation and the people are living in poverty.

The economic situation in the present is characterized by a high level of unemployment and a low level of production. The economy is in a state of stagnation and the people are living in poverty.

לוח 5.1: תחזית הביקוש וההיצע של עובדים בירושלים, לפי מספר שנות לימוד, 1983 (אלפים)

מספר שנות לימוד	ביקוש למועסקים	היצע מועסקים	עודף ביקוש
ט ה"כ	147	139	8
0-8	50	37	13
9-12	52	55	-3
13+	45	47	-2

5.2. תחזית תעסוקה - קצב גידול עכשוי של האוכלוסיה

בהסתמך על תחזיות הביקוש וההיצע הנזכרות לעיל, נבחן מצבו העתידי של שוק העבודה הירושלמי, בהנחה שאוכלוסיה העיר תמשיך לגדול בקצב של החומש האחרון.

במסגרת הנחה זו תמנה ירושלים, ב-1983 444 אלף תושב, לעומת 456 אלף נפש, באם ייעשה לשמירת חלקם של היהודים בעיר.

אוכלוסיה ירושלים ב-1983, בקצבי גידול אלטרנטיביים (אלפים)

האצת איכלוס חסטר היהודי	גידול בקצב של החומש הקודם
ט ה"כ	456
יהודים	317
לא יהודים	127

תחזית היצע העובדים נגזרה מתחזית המקורית. היינו בהנחה כי שיעורי הפעילות הסגוליים בכח העבודה לפי לאום וכן שיעורי האבטלה החזויים לירושלים ישארו בעינם, גם אם קצב גידולה יתא נמוך מהנדרש. במסגרת הנחה זו יקיף כח העבודה של ירושלים, בשנת 1983 141 אלף נפש, באם יימשך קצב גידולה הנוכחי, לעומת 146 אלף נפש, באם יואץ.

TABLE 1.1.1: SUMMARY OF DATA FOR THE FIRST TWO YEARS OF THE STUDY (1981-1982)

Year	1981	1982	Total
1981-1982	1981	1982	1981
1981-1982	1981	1982	1981
1981-1982	1981	1982	1981
1981-1982	1981	1982	1981
1981-1982	1981	1982	1981

1.1.1. SUMMARY OF DATA FOR THE FIRST TWO YEARS OF THE STUDY (1981-1982)

The first two years of the study (1981-1982) were characterized by a high degree of variability in the data. The first year (1981) was characterized by a high degree of variability in the data, while the second year (1982) was characterized by a high degree of variability in the data.

The first two years of the study (1981-1982) were characterized by a high degree of variability in the data. The first year (1981) was characterized by a high degree of variability in the data, while the second year (1982) was characterized by a high degree of variability in the data.

TABLE 1.1.2: SUMMARY OF DATA FOR THE FIRST TWO YEARS OF THE STUDY (1981-1982)

Year	1981	1982	Total
1981-1982	1981	1982	1981
1981-1982	1981	1982	1981
1981-1982	1981	1982	1981
1981-1982	1981	1982	1981
1981-1982	1981	1982	1981

The first two years of the study (1981-1982) were characterized by a high degree of variability in the data. The first year (1981) was characterized by a high degree of variability in the data, while the second year (1982) was characterized by a high degree of variability in the data.

1981-1982

לוח 5.2: תחזית כח העבודה בירושלים לפי לאום
בקצבי גידול אלטרנטיביים

ס ה"כ	כ ח ע ב ו ד ה	
	גידול מואץ	גידול נוכחי
ס ה"כ	146	141
יהודים	120	115
לא יהודים	26	26

מספר המועסקים, תעמיד לחקיף 139 אלף, באם יואץ קצב איכלוסה של העיר, יגיע ל- 134 אלף, משימשך קצב גידולה הנוכחי של אוכלוסייתה היהודית של העיר. שכן, גם במצב של "תעסוקה מלאה" קיימת תדיר אבטלה, תמוגדרת כחיכוכית.

לוח 5.3: תחזית המועסקים בירושלים, לפי מספר שנות לימוד, בקצבי גידול אלטרנטיביים (אלפיה)

מספר שנות לימוד	קצב גידול	
	מואץ	נוכחי
ס ה"כ	139	134
0-8	37	36
9-12	55	53
13+	47	45

תחזית הביקוש לעובדים נערכה בשני שלבים.

בשלב הראשון נאמד מחדש הביקוש הענפי למועסקים בירושלים רק בענפים שהיקפם נגזר במישרין מתיקף האוכלוסייה המתגוררת בעיר ובסביבותיה. היינו, בתחומים בהם התעסוקה הינה פועל יוצא מגודל האוכלוסייה המשוררת. זאת בהשען על שיעורי התעסוקה היחסיים, ששימשו בתחזית המקורית, לגבי כל אחד מענפי התעסוקה חשירותיים.

לעומת זאת נשארו בעינן תחזיות התעסוקה בענפי התעסוקה הכלל ארציים: היעשה, מינהל ממשלתי כלל ארצי חינוך אקדמאי ושירותי הארחה.

הביקוש הכולל לעובדים לירושלים, במסגרת זו צפוי להקיף כ- 143 אלף איש, לעומת ביקוש ל- 147 אלף מועסק, בקצב גידול מואץ.

עודף הביקוש לעובדים נטו צפוי איפוא, לעלות כלשהו מ-8 אלפים עובד, באם יואץ קצב גידולה של העיר, ל-9 באם יימשך קצב גידולה העכשווי.

הגדלת המחסור נטו, בעובדים, לעומת התחזית המקורית מוסכרת באיזון החזוי בין הביקוש וההיצע לעובדים בעלי 13 שנות לימוד ומעלה, לעומת עודף היצע בן אלפיים עובד בתחזית המקורית.

לוח 5.4: ביקוש והיצע לעובדים בירושלים, לפי רמות השכלה, בשנת 1983. המשך קצב גידולה הנוכחי, ובהנחות של התחזית המקורית (אלפיים)

ס"ה"כ	עודף ביקוש	ביקוש	היצע
	<u>9</u>	<u>143</u>	<u>134</u>
0-8	12	48	36
9-12	-3	50	53
13+	-	45	45

עודף הביקוש לעובדים, בעלי שמונה שנות לימוד ומטה מוצא פתרונו, גם היום, ע"י יוממות מיו"ש, בהיקף דומה.

אולם גם אם יימשך קצב גידולה הנוכחי של ירושלים, וענפיה הכלל ארציים יתפתחו עפ"י התחזית המקורית, עתיד להוצר עודף עובדים בעלי 9 עד 12 שנות לימוד. יש להדגיש כי רובו המכריע של היצע העובדים בעלי רמת השכלה זו, (86% ממנו) מקורו באוכלוסייה היהודית של ירושלים.

בשלב שני נבחנו השלכותיהם של שינויים המסתמנים כיום בתחום התעסוקה הכלל ארצית של ירושלים - בענפי התעשיה, המינהל הממשלתי והחינוך האקדמי.

Barro Colorado

Barro Colorado Island is a small island in the Pacific Ocean, located in the western part of the island of New Guinea. It is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province.

Barro Colorado Island is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province. It is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province.

Barro Colorado Island is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province. It is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province.

Table 1. Data on the Barro Colorado Island, in the Pacific Ocean, 1991. Data on the island, in the Pacific Ocean, 1991. Data on the island, in the Pacific Ocean, 1991.

	Barro Colorado	Barro Colorado	Barro Colorado
1991	10	10	10
1992	10	10	10
1993	10	10	10
1994	10	10	10

Barro Colorado Island is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province. It is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province.

Barro Colorado Island is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province. It is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province.

Barro Colorado Island is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province. It is a small island, about 10 km long and 5 km wide, and is part of the Milne Bay Province.

בשנתיים שחלפו מאז שנת הבסיס של התחזית המקורית (1977) מסתמן גידול בהיקף התעסוקה בתעשיה הירושלמית. מספר המועסקים בתעשיה, בשנת 1979, הדביק את החזוי לו בתחזית המקורית. גידול זה עולה בקנה אחד עם תכניותיו של משרד התעשיה, המסחר והתיירות, המיעד לירושלים תוספת מועסקים שנתית בת כ- 400 עובד בתעשיה. לפיכך הונח כי מספרם של עובדי התעשיה בירושלים יגיע בשנת 1983 לכ- 18.3 אלף, מול 15 אלף שנצפו לה, בתחזית המקורית⁽¹⁾.

מאידך, הונח בתחזית התעסוקה המקורית כי היקף התעסוקה באוניברסיטה העברית ובמינהל הממשלתי ימשיך לעלות עד 1983, חרף מדיניות הצמצום, עליה הכריזה הממשלה.

עפ"י התחזית המקורית יתווספו ל-2 ענפי משנה אלה, מ-1977 ועד 1983 3,600 עובד⁽²⁾, המהווים 38% מכלל תוספת העובדים החזויה בענף השירותים הציבוריים והקהילתיים בירושלים, באותה תקופה.

קצב גידולו של ענף השירותים הציבוריים והקהילתיים בבירה, בשלוש השנים האחרונות, נמוך משמעותית מהחזוי לו בתחזית; 1.1% מול 2.9% בשנה, בהתאמה.

בשלב זה הונח, איפוא, כי תוספת העובדים לאוניברסיטה העברית ולמינהל הממשלתי בירושלים תעמוד על 1.1 אלף עובדים במקום 3.6 אלף עובד, עד לשנת 1983.

משמע, תוספת הביקוש לעובדי תעשיה, בסך 3.3 אלף עובדים, מעל לתחזית המקורית, תקוזז חלקית, ע"י בלימת גידולו של הסקטור הציבורי בירושלים. שינויים אלה משמעים, בנטו, בקרב ענפי התעסוקה הכלל ארציים בירושלים.

עודף הביקוש נטו לעובדים יגדל ל-10 אלפים, תוך גידול באבטלה הצפויה של בעלי 9 שנות לימוד ומעלה. היינו, גם עפ"י תחזית זו תימשך היוממות של תושבי יו"ש לירושלים, אך תחסר תעסוקת לתושבי העיר, ברמות ההשכלה הבינוניות והגבוהות.

(1) ראה שם, לוח 4.2 .

(2) שם, לוח 4.21 .

לוח 5.5: ביקוש והיצע לעובדים בירושלים, לפי רמות השכלה, בשנת 1983. המשך קצב גידול הנוכחי ובשינוי תחזית הביקוש לעובדים בענפי תעסוקה כלל ארציים (אלפים)

היצע	ביקוש	עודף ביקוש
<u>134</u>	<u>144</u>	<u>10</u>
36	49	13
53	51	-2
45	44	-1

לסיכום, גם אם יימשך קצב גידול הנוכחי של יהודי העיר, ותימשך חמגמה החדשה, של גידול התעסוקה, הרי שעד 1983 עלול להוצר עודף ידיים עובדות, בעיר.

זאת בהתעלם מהיצע כח העבודה היהודי האמור לגדול בפרפריה - במבשרת ציון ובמעלה אדומים. בשלב זה חפתרון התאורטי העיקרי לכך הינו בהעתקתן של יחידות מינהל ממשלתיות, כלל ארציות מתל-אביב לירושלים.

5.3. פוטנציאל של תוספת עובדים מוכוונת לבירה

פוטנציאל עובדי מינהל הממשלתי והחברות הממשלתיות הניתנות להעברה מתל-אביב לירושלים נאמד בכ- 7 אלפים עובד. לכאורה קיימת הסכמה בדבר ריכוזם של עובדי המינהל הכלל ארצי בירושלים, חמגוגנת אף בהחלטות ממשלה. בפועל מאז הועברו לירושלים חלק מהנהלתו של משרד הבינוי והשיכון ומטה המשטרה, בראשית שנות השבעים, פסקה הפעילות בנושא.

עובדים במינהל ממשלתי כלל ארצי⁽¹⁾

למרות משקלו הנכבד של המינהל הממשלתי בתעסוקה של ירושלים, הרי שבראשית 1979 היה מספרם של עובדי המינהל בבירה גבוה בכשלושת אלפי עובד בלבד, ממספרם בתל-אביב רבה; כ-12 אלף בירושלים מול כ-9 אלפים (עד 10 אלפים) בת"א רבה.

לכאורה, קיימת הסכמה בדבר העתקתן של יחידות מינהל כלל ארציות מתל-אביב, שהעסיקו במרץ 1979 כ-2,700 מועסק, כמפורט להלן:

(1) לפירוט ראה - יעוץ כלכלי וארגוני "תכנון מערך משרדי הממשלה בירושלים - דו"ח ראשון" יוני 1979, פרק 4.

Table 1: The number of cases of infectious diseases in the Republic of Armenia, 1990-1995 (in thousands)

Year	1990	1995
1990	1.1	1.1
1991	1.1	1.1
1992	1.1	1.1
1993	1.1	1.1
1994	1.1	1.1
1995	1.1	1.1

The number of cases of infectious diseases in the Republic of Armenia, 1990-1995 (in thousands)

The number of cases of infectious diseases in the Republic of Armenia, 1990-1995 (in thousands)

3.2. The number of cases of infectious diseases in the Republic of Armenia, 1990-1995

The number of cases of infectious diseases in the Republic of Armenia, 1990-1995 (in thousands)

3.3. The number of cases of infectious diseases in the Republic of Armenia, 1990-1995

The number of cases of infectious diseases in the Republic of Armenia, 1990-1995 (in thousands)

The number of cases of infectious diseases in the Republic of Armenia, 1990-1995 (in thousands)

The number of cases of infectious diseases in the Republic of Armenia, 1990-1995 (in thousands)

לוח 5.6: העובדים ביחידות המינהל הממשלתי הכלל ארצי
בת"א שמוסכם על משרדיהם להעבירן לירושלים

המשרד	מס' עובדים
סה"כ יחידות מוסכמות להעברה	2,720
ראש הממשלה	21
האוצר	43
האנרגיה והתשתית	85
בטחון	198
בינוי ושיכון	682
בריאות	118
חינוך	181
חקלאות	371
עבודה	94
פנים	21
קליטה	6
תחבורה	168
תעשיה, מסחר ותיירות	5
תקשורת	727

היחידה לדיור ממשלתי הכינה דיור חולם לכאלף עובדים - לעובדי משרד הבינוי והשיכון (בשיך ג'ראח) ולעובדי משרד החקלאות (בממילא). אולם העתקת עובדיהם מתעכבת, בשל התמשכות המשא והמתן בדבר תנאי העברתם של העובדים.

מיון ראשוני של שאר העובדים במינהל הכלל ארצי בתל-אביב מעלה כי ניתן להעתיק לירושלים כ- 2,200 עובדים נוספים. קבוצה זו מורכבת מיחידות אותן אין הנהלות משרדיהן מעונינות בהעקתן לבירה, בנימוק כי מיקומן בתל-אביב חיוני, בשל הקירבה לספקים למרכז העסקים הארצי, גם אם עלולה העתקתן לירושלים לגרום קשיים, בטווח הקצר, הרי שדוקא הבאתן של אלה לירושלים עשויה לתרום להתפתחותה של הבירה, בטווח הארוך.

לוח 5.7: מספר העובדים ביחידות נוספות, הניתנות
להעברה לירושלים (מרץ 1979)

<u>סה"כ ניתנים להעברה</u>	<u>2,164</u>
ראש הממשלה	12
אוצר	20
בטחון	1,017
בריאות	27
עבודה	394
משטרה	638
תחבורה	40
תעשיה, מסחר ותיירות	16

כיון שהמיון הינו ראשוני בלבד, יתכן וניתן להעביר יחידות נוספות מתל-אביב.
על קבוצה זו נמנים כ- 4.8 אלף עובדים. על קבוצה זו נמנות יחידות הצורכות שטח
גדול יחסית למספר העובדים בהן, יחידות המשרתות אוכלוסיות ספציפיות (נכים,
משקיעים, תיירים), או יחידות בעלות צרכי דיור ספציפיים ויקרים (משרד הבטחון).

חברות ממשלתיות

אומדן מספרם הפוטנציאלי של העובדים בחברות ממשלתיות, הניתנות להעסקה
לירושלים נעשה ע"י יעוץ ותכנון כלכלי בע"מ, בהסתמך על מידע שנתקבל מרשות
החברות⁽¹⁾.

עפ"י אומדן זה ניתן להעתיק לבירה 14 חברות שהעסיקו, בסוף 1978, כ- 2.1 אלף
עובדים.

(1) תכנון ויעוץ כלכלי בע"מ "תכנית פיתוח ירושלים 1979-1983, משמעויות
בתחום התעסוקה" נובמבר 1979, נספח 1.

לוח 5.8: מספר העובדים בחברות ממשלתיות בתל-אביב
שניתן להעתיקן לירושלים

שט החברה	מספר עובדיה
ס ת"כ	2,128
שק"ם - הנהלה ארצית	533
מקורות - הנהלה ארצית	350
חברת חשמל - הנהלה ארצית	300
שיכון ופיתוח	270
עמידר	250
בנק החקלאות	110
חיפוש נפט השקעות	69
כימיקלים לישראל	64
מבני העשיה	55
שירותי נפט	41
תח"ל - מהנדסים יועצים	33
קרן לביטוח נזקי טבע	26
ביטוח סיכוגי סחר חוץ	19
חברת הנפט הלאומית	8

6. היצע הקרקעות לבניית מגורים ליהודים בירושלים רבה

6.1. מבוא

סעיף זה נועד לבחון את הפוטנציאל של תוספת הדירות המיועדות למשקי בית יהודיים באתרים הנבנים ו/או המתוכננים להיבנות בתחומיה של ירושלים רבה. היינו, סעיף זה אינו מתייחס לאפשרויות ניצולם של אתרים, בתחומיה המוניציפליים של ירושלים או מחוצה להם, שאינם מתוכננים לפי שעה, גם אם ניתן יהיה לבנותם, כבוא העת.

היצע השטחים נבחן לאור סדר העדיפויות בבינויים, רמת זמינותם והסקטור הבונה או היוזם לבנותם. על סדר העדיפות הראשון נמנות שתי קבוצות אתרים:

א 1. האתרים בקצוותיה של ירושלים ואלה המיועדים לחברם לעיר המרכזית, תוך יצירת רצף של שכונות יהודיות בבירה. לשון אחר, בינויים של אתרים שאיכלוסם ביהודים ימנע חלוקתה מחדש של העיר. על קבוצה זו נמנות אף מעלה אדומים וגבעון, בתחומיה המטרופוליטני של העיר.

א 2. אתרים הנבינים כיום ע"י הסקטור הפרטי וכן אתרים חדשים בתוככי העיר, שבינויים מומלץ מטעמים כלכליים. שכן, בינויים אינו כרוך בהשקעות מפליגות במערכות תשתית. (על קבוצה זו נמנות מבשרת ציון).

בסדר העדיפות השני כלולים אתרים חדשים שבינויים לא יתרום לחיזוקו של מערך השכונות היהודיות החדשות שמעבר לקו הירוק.

האתרים, בכל אחת מקבוצות העדיפות, מוינו לשלוש קבוצות של זמינות:

1. קרקע זמינה - מורכבת ברובה מאתרים הנמצאים כיום בבנייה, כשלצידם אתרים שהליכי התכנון לגבייתם הושלמו וניתן לגשת מיד לבינויים.

2. פוטנציאל כמעט זמין - מורכב מאתרים שהליכי תכנונם קרובים להשלמה או הושלמו כליל ובינויים מותנה, בחלק מתמקרים, בהחלטה מוסדית.

3. פוטנציאל לא זמין - אתרים לגבייתם קיימת הסכמה כי יש לבנותם אולם הבינויים נמנע, בשלב זה, אי זמינותם של אתרים אלה מקורה בהיותם בלתי מתוכננים ו/או בלתי מוסדרים משפטית.

האתרים מוינו אף ע"י הסקטור הבונה או המיועד לבנות בהם. יש להעיר כי חלוקה זו עשויה להשתנות, בעיקר באתרים הלא זמינים כיום. כיון שכן, עיקר הפוטנציאל הבלתי זמין מצוי בבעלותו של הסקטור הציבורי, אך אין פירוש הדבר כי ימוצה בעתיד על ידו, בלעדית.

4. THE EFFECTS OF THE 1960-1961 DROUGHT
4.1. Introduction

The drought of 1960-1961 was the most severe in the history of the country. It was caused by a combination of factors, including a prolonged period of low rainfall, a late start to the rains, and a severe outbreak of locusts in the north.

The drought had a devastating effect on the country's economy and population. It led to a severe shortage of food and a massive loss of livestock.

The drought also had a significant impact on the country's social and political life. It led to a loss of confidence in the government and a rise in social unrest.

The drought was a major disaster for the country. It caused the death of thousands of people and the loss of millions of animals.

The drought was a major disaster for the country. It caused the death of thousands of people and the loss of millions of animals.

The drought was a major disaster for the country. It caused the death of thousands of people and the loss of millions of animals.

The drought was a major disaster for the country. It caused the death of thousands of people and the loss of millions of animals.

The drought was a major disaster for the country. It caused the death of thousands of people and the loss of millions of animals.

The drought was a major disaster for the country. It caused the death of thousands of people and the loss of millions of animals.

The drought was a major disaster for the country. It caused the death of thousands of people and the loss of millions of animals.

6.2. סיכום

פוטנציאל תוספת הדירות, המיועדות למשקי בית יהודיים, באתרים הנבנים ו/או המתוכננים להכנות בתחומיה של ירושלים רבה, נאמד בכ- 44 אלף יחידות; כ- 36 אלף דירות בתחומיה המוניציפליים של ירושלים וכ- 8 אלפים בישובי הלויין העירוניים והעירוניים למחצה.

הפוטנציאל הקרקעי בעיר עצמה, עונה על צרכיה למשך שמונה השנים הבאות. זאת באם ימוצה במלואו ובאם יימשך קצב גידולה הנוכחי של האוכלוסיה היהודית בעיר (2.5% בשנה). האצת איכלוסה של ירושלים ביהודים כדי 3.5% בשנה תקטין את הטווח כדי 6 שנים בלבד.

הפוטנציאל הראשון בסדר הקדימויות (א'1) מונה, חשבונית, כ- 27 דירות פוטנציאליות; 22 אלף בתחום המוניציפלי של ירושלים וכ- 5 אלפים מחוצה לה.

אולם, בפועל גדולה קטגוריה זו מהמחושב, שכן יש לצרף אליה שכונות הנבנות והאמורות להיבנות באמצעות הסקטור הפרטי. פוטנציאל הבנייה בשכונות אלה נאמד בכ- 10 דירות בקירוב; כ- 7 אלפים מתוכן בירושלים וקרוב ל-3 אלפים במבשרת ציון.

הזינו, המשך הבנייה הפרטית ה"טבעית" ומיצויו של הפוטנציאל המוגדר כראשון בסדר עדיפויות לאיכלוס, מאפשר תוספת בת כ- 37 אלף דירות, בתחומי ירושלים רבה, 29 אלף מתוכן בירושלים גופא. הפוטנציאל המנוי על קבוצת העדיפות הראשונה, בירושלים עונה על הצרכים לתקופה בת 5 עד 7 שנים, בהתאם לקצב גידולה של האוכלוסיה היהודית בעיר (3.5% או 2.5% לשנה, בהתאמה).

אולם, רק כ- 20 מתוך הפוטנציאל המועדף בן 34 אלף הדירות זמין בשלב זה; 13 אלף בתחומיה של העיר ירושלים ו- 7 אלפים בישובים העירוניים הסמוכים אליה.

פוטנציאל בן 13 אלף דירות עונה על צרכי הבנייה לתושביה היהודים של ירושלים לטווח בן 3 שנים בלבד. זאת ועוד, מחצית מהפוטנציאל הזמין בירושלים, הנמנה על סדר העדיפויות הראשון, מיועד לבניה של הסקטור הפרטי. היקף בניתו השנתית של סקטור זה קטנה מהנדרשת על מנת למצות הפוטנציאל שבידיו, במהלך 3 שנים (כ- 1,400 מול 2,300 דירות לשנה, בהתאמה).

2.6. Notes

There is a significant difference in the mean values of the two groups, the difference being significant at the 5% level of probability.

The mean values of the two groups are 1.5 and 1.8 respectively, the difference being significant at the 5% level of probability.

The mean values of the two groups are 1.5 and 1.8 respectively, the difference being significant at the 5% level of probability.

The mean values of the two groups are 1.5 and 1.8 respectively, the difference being significant at the 5% level of probability.

The mean values of the two groups are 1.5 and 1.8 respectively, the difference being significant at the 5% level of probability.

The mean values of the two groups are 1.5 and 1.8 respectively, the difference being significant at the 5% level of probability.

The mean values of the two groups are 1.5 and 1.8 respectively, the difference being significant at the 5% level of probability.

ניתן להחליץ מצואר בקבוק זה ע"י זירוז התכנון של דרום נוה יעקב, תוך האצת בינויה של מעלה אדומים, כפתרון לטווח קצר. פתרון של בנוי מהיר במעלה-אדומים מגבלה ביחס לירושלים העיר, שכן משמעו האטה נוספת בקצב גידול אוכלוסייה היהודית.

לאור האמור במבוא יובן כי למדידת "אורך חיו" של הפוטנציאל הקרקעי מגבלה, משום שלמעשה אין הפוטנציאל מקיף אתרים שאולי ניתן ליעדם למגורים אך דבר זה טרם נעשה.

6.3. היצע הקרקעות הפוטנציאלי בירושלים

פוטנציאל הבנייה הכולל למשקי בית יהודיים בירושלים נאמד בכ-36 אלף דירות. כ-16 אלף דירות ניתן להוסיף באתרים הנמצאים כיום בתהליך בבנייה (לרבות משואה). לעומת זאת זמינותן של 16 אלף דירות נוספות, מתוך הפוטנציאל הכולל, נמוכה בשלב זה. שורת החלטות אדמיניסטרטיביות מתנה מימוש בנייתו של פוטנציאל כמעט זמין, בן כ-4 אלפים דירות.

היינו, הפוטנציאל הזמין והזמין כמעט מסתכם ב-20 אלף דירות לערך. פוטנציאל זה, עשוי לענות על צרכיה של האוכלוסייה היהודית בעיר, בקצב גידולה העכשווי, ל-4 עד 5 שנים, הפוטנציאל הבלתי זמין, בן כ-16 אלף דירות יענה על תוספת ביקוש שנתית של 3 עד 4 שנים. היינו, פוטנציאל הקרקע למגורי יהודים בעיר צפוי לענות על צרכיהם של משקי הבית לתקופה בת כ-8 שנים, באם קצב גידולה של האוכלוסייה היהודית יישאר ברמה שנתית של 2.5%.

אם יואץ קצב גידולם של יהודי ירושלים כדי 3.5% בשנה, יענה הפוטנציאל הנ"ל על הצרכים לתקופה בת כ-6 שנים.

לוח 6.1: פוטנציאל הבנייה למגורי יהודים בירושלים לפי זמינותו (אלפים)

ס ה"כ	36.1
זמין	15.9
כמעט זמין	4.2
לא זמין	16.0

the same time, the same amount of work is done, and the same amount of energy is expended. The only difference is that the work is done at a different rate.

One of the most important factors in the design of a machine is the amount of work it can do. This is determined by the amount of energy it can convert into work.

3.1. The Work-Energy Theorem

The work-energy theorem states that the work done on an object is equal to the change in its kinetic energy. This is a fundamental principle of physics that applies to all objects in motion.

For example, if a car is accelerated from rest to a certain speed, the work done on it is equal to the change in its kinetic energy. This is why a car's engine has to do a certain amount of work to get it moving.

The work-energy theorem is a powerful tool for understanding the motion of objects. It allows us to calculate the work done on an object and the change in its kinetic energy.

Table 1: Work done on a 1000 kg car by a 2000 N force.

Distance (m)	Work (J)
100	200,000
200	400,000
300	600,000
400	800,000

כשנ"ל שליש מהפוטנציאל נבנה ומיועד, לכאורה, לבניה באמצעות הסקטור הציבורי. יש בנתון זה משום הטעיה, כיון שעיקר הפוטנציאל הבלתי זמין כיום הינו בבעלות ציבורית, אך ודאי שניתן להקצותו, כולו או חלקו, לבניה פרטית.

מחצית הפוטנציאל הזמין נבנית ו/או מיועדת להכנות ע"י הסקטור הפרטי. זאת למרות שרוב האחרים הנבנים והמיועדים להכנות על ידו היום בבעלות המדינה.

לוח 6.2: פוטנציאל הבניה בירושלים לפי זמינות והסקטור הבונה - הבעלים (אלפים)

רמת זמינות	סה"כ	ציבורי	פרטי
ס ה"כ	36.1	22.8	13.3
זמין	15.9	7.8	8.1
כמעט זמין	4.2	1.0	3.2
לא זמין	16.0	13.0	3.0

חלקו העתידי של הסקטור הפרטי בפוטנציאל הכמעט זמין דומיננטי ונאמד, לפי שעה, בכשלושה רבעים ממנו. חלקו של סקטור זה בפוטנציאל זה, במעט, הינו פועל יוצא של החלטות אדמיניסטרטיביות, כאשר השיקולים בקביעה הטופית הינם כלכליים וחברתיים כאחד.

29 מתוך 36 אלף הדירות בפוטנציאל, היינו 80% מהפוטנציאל הנוכחי הכולל, כלולות בקבוצת העדיפות הראשונה לבניה; כ- 22 אלף דירות כלולות בקבוצת העדיפות א' 1; השלמת השכונות שנבנו בקצוות העיר וביסוסן, תוך יצירת רצף של מגורי יהודים בעיר.

לצד 22 אלף הדירות בקבוצת העדיפות א' 1 עוד כ- 7 אלפים דירות המסווגות בעדיפות א' 2.

רובו המכריע של הפוטנציאל הזמין בבירה נמנה על קבוצת העדיפות הראשונה לבניה; 13.2 מתוך כ- 16 אלף דירות, כאשר 9.2 אלף מתוכן הינו בראש סדר העדיפויות (א' 1).

the following table shows the results of the tests conducted on the various types of material used in the construction of the various types of structures.

The results of the tests conducted on the various types of material used in the construction of the various types of structures are shown in the following table.

Table 1. Results of tests conducted on the various types of material used in the construction of the various types of structures.

Material	Test	Result	Remarks
Concrete	1.1	1.1	1.1
Steel	1.2	1.2	1.2
Wood	1.3	1.3	1.3
Brick	1.4	1.4	1.4

The results of the tests conducted on the various types of material used in the construction of the various types of structures are shown in the following table.

The results of the tests conducted on the various types of material used in the construction of the various types of structures are shown in the following table.

The results of the tests conducted on the various types of material used in the construction of the various types of structures are shown in the following table.

The results of the tests conducted on the various types of material used in the construction of the various types of structures are shown in the following table.

במקביל, רובו המכריע של הפוטנציאל הלא זמין, 13 מתוך 16 אלף הדירות, נמנה אף הוא על קבוצת העדיפות הראשונה בבניה. פוטנציאל זה מורכב מהשטחים שהופקעו בדרום נוח יעקב ובשועפט.

לוח 6.3: פוטנציאל הבניה לפי סדר העדיפויות לבינוי וזמינותו (אלפים)

עדיפות שנייה	עדיפות ראשונה			סה"כ	זמינות הפוטנציאל
	ב' 2	א' 1	סה"כ		
7.1	6.8	22.2	29.0	36.1	ס.ה.כ.
2.7	4.0	9.2	13.2	15.9	זמין
1.4	2.8	-	2.8	4.2	כמעט זמין
3.0	-	13.0	13.0	16.0	לא זמין

2.8 מתוך הפוטנציאל הזמין כמעט, בו 4.2 דירות, נמנה על סדר העדיפויות א' 2, חייבו מטעמים כלכליים מוצע לבנות האחרים הכלולים בו (מנחת ורמת בית הכרם) לפני האחרים, הכרוכים בהשקעות תשתית נכבדות.

קרוב לשני שלישי מפוטנציאל הבניה בעיר הינו בבעלות ציבורית; 22.8 מתוך 36.1 אלף דירות; חלקו של הסקטור הציבורי דומיננטי (68%) בפוטנציאל הבניה הנמנה על הראשון בסדר העדיפויות לבניה ומתווה כמחצית מהפוטנציאל שאין העדפה במימושו, בשלב זה.

בחינת האחרים לפי זמינות, סדר עדיפות וסקטור בונה גם יחד, מעלה קשיים אפשריים בשמירה על סדר העדיפויות, בטווח הקצר; הפוטנציאל הזמין, בסדר עדיפות ראשון לבניה מקיף כ-13 אלף דירות, העונות על הביקוש לתקופה בת כ-3 שנים בלבד. פרק זמן זה נראה כנדרש עד להפיכתו של הפוטנציאל הבלתי זמין (בדרום נוח יעקב) ותחמנה אף הוא על קבוצת העדיפות הראשונה, לזמין.

אולם, מחצית מהשטח הזמין 6.9 דירות נבנה או מיועד לתבנות באמצעות הסקטור הפרטי, 2.9 אלף מתוכן בשטחים שאותרו לו בארבע השכונות החדשות כשמועד מימושו אינו ברור.

... ..

Table 1.1.
 (in %)

... ..	...				...
		...	...	...	
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...

... ..

... ..

... ..

... ..

לוח 6.4: פוטנציאל הבנייה, לפי זמינותו,
סדר עדיפויותיו והסקטור הבונה
(אלפים)

זמינות הפוטנציאל	סה"כ			עדיפות ראשונה			עדיפות שנייה		
	סה"כ	ציבורי	פרטי	סה"כ	ציבורי	פרטי	סה"כ	ציבורי	פרטי
סה"כ	36.1	22.8	13.3	29.0	19.6	9.4	7.1	3.2	3.9
זמין	15.9	7.8	8.1	13.2	6.3	6.9	2.7	1.5	1.2
כמעט זמין	4.2	1.0	3.2	2.8	0.3	2.5	1.4	0.7	0.7
לא זמין	16.0	14.0	2.0	13.0	13.0	--	3.0	1.0	2.0

מיצויו של פוטנציאל הבנייה הפרטית בבירה, הנמנה על האתרים המועדפנים והזמינים, תוך 3 שנים, פירושו הגדלת היקף התחללות בבנייה הפרטית כדי 2,300 דירות בשנה.

היקף התחללות הבנייה של סקטור זה בירושלים נע, בשנים 1973 עד 1979 סביב 1,400 דירות בשנה, בלבד. על מנת להימנע מבינויים של אתרים שקדימותם בבינוי נמוכה יש, איפוא, למצוא הדרך לדרבן את הבנייה הפרטית בעיר, ובעיקר באתרי הבנייה המועדפים.

Table 1: Summary of the results of the
analysis of the data from the
experiment.

Parameter	Experiment 1			Experiment 2			Experiment 3		
	Mean	SD	SE	Mean	SD	SE	Mean	SD	SE
Reaction time	1.2	0.1	0.05	1.1	0.1	0.05	1.3	0.1	0.05
Accuracy	0.8	0.1	0.05	0.9	0.1	0.05	0.7	0.1	0.05
Number of errors	2.5	0.5	0.25	2.0	0.5	0.25	3.0	0.5	0.25
Subjective rating	4.5	0.5	0.25	4.0	0.5	0.25	4.8	0.5	0.25

The results of the analysis of the data from the experiment are summarized in Table 1. The mean reaction time was 1.2 seconds, with a standard deviation of 0.1 seconds. The mean accuracy was 0.8, with a standard deviation of 0.1. The mean number of errors was 2.5, with a standard deviation of 0.5. The mean subjective rating was 4.5, with a standard deviation of 0.5.

The results of the analysis of the data from the experiment are summarized in Table 1. The mean reaction time was 1.2 seconds, with a standard deviation of 0.1 seconds. The mean accuracy was 0.8, with a standard deviation of 0.1. The mean number of errors was 2.5, with a standard deviation of 0.5. The mean subjective rating was 4.5, with a standard deviation of 0.5.

לוח 6.5: פוטנציאל הבנייה למגורי יהודים בירושלים במונחי דירות, לפי שכונות, זמינות הבנייה, הסקטור הבונה, וסדרי עדיפות

השכונה הזמינות והסקטור	פוטנציאל הבנייה			
	סה"כ	א"י	א"י	ב'י
סה"כ הפוטנציאל	36,100	29,000	22,200	7,100
לבניה ציבורית*	*(22,800)	*(19,600)	19,300	*(3,200)
לבניה פרטית*	*(13,300)	*(9,400)	2,900	*(3,900)
פוטנציאל זמין	15,900	13,200	9,200	2,700
בבניה ציבורית	6,300	6,300	6,300	-
רמות	2,270	2,270	2,270	-
נוח יעקב	200	200	200	-
גילה	2,350	2,350	2,350	-
תלפיות מזרח	1,480	1,480	1,480	-
לבניה ציבורית	1,500	-	-	1,500
גבעת משואה	1,500	-	-	-
בבניה פרטית	5,200	4,000	-	1,200
בית וגן, תלפיות	1,000	1,000	-	-
גבעת שאול ב'	3,200	2,000	-	1,200
רמת שרת	1,000	1,000	-	-
לבניה פרטית	2,900	2,900	2,900	-
רמות	1,950	1,950	1,950	-
נוח יעקב	100	100	100	-
גילה	750	750	750	-
תלפיות מזרח	100	100	100	-
פוטנציאל כמעט זמין	4,200	2,800	-	1,400
לבניה ציבורית	1,000	300	-	700
מנחת	700	-	-	700
מחנה אלנבי	(300)	-	-	-
לבניה פרטית	3,200	2,500	-	700
מנחת	700	-	-	700
רמת בית הכרם	1,900	1,900	-	-
מחנה אלנבי	(600)	(600)	-	-
פוטנציאל לא זמין	16,000	13,000	13,000	3,000
בבעלות ציבורית	14,000	13,000	13,000	1,000
מרכז מנחת	1,000	-	-	1,000
דרום נוח יעקב	10,000	10,000	10,000	-
שועפט	(3,000)	3,000	3,000	-
בבעלות פרטית	2,000	-	-	2,000
תל-ארזה	1,000	-	-	1,000
גבעת קומונה	1,000	-	-	1,000

* הפוטנציאל המוגדר ל"בניה ציבורית" מוטה מעלה, בהקיפו את כל דרום נוח יעקב ושועפט. סביר לצפות כי לפחות חלק מתבניות באחרים אלה תועבר ליד הסקטור הפרטי, בבא העת.

TABLE 4.10: SUMMARY OF THE DATA FOR THE FIRST TWO YEARS OF THE PROJECT. THE DATA IS PRESENTED IN THE ORDER IN WHICH IT WAS RECEIVED.

ITEM	UNIT			
	1970	1971	1972	1973
1. TOTAL	1000	1000	1000	1000
2. TOTAL	1000	1000	1000	1000
3. TOTAL	1000	1000	1000	1000
4. TOTAL	1000	1000	1000	1000
5. TOTAL	1000	1000	1000	1000
6. TOTAL	1000	1000	1000	1000
7. TOTAL	1000	1000	1000	1000
8. TOTAL	1000	1000	1000	1000
9. TOTAL	1000	1000	1000	1000
10. TOTAL	1000	1000	1000	1000
11. TOTAL	1000	1000	1000	1000
12. TOTAL	1000	1000	1000	1000
13. TOTAL	1000	1000	1000	1000
14. TOTAL	1000	1000	1000	1000
15. TOTAL	1000	1000	1000	1000
16. TOTAL	1000	1000	1000	1000
17. TOTAL	1000	1000	1000	1000
18. TOTAL	1000	1000	1000	1000
19. TOTAL	1000	1000	1000	1000
20. TOTAL	1000	1000	1000	1000
21. TOTAL	1000	1000	1000	1000
22. TOTAL	1000	1000	1000	1000
23. TOTAL	1000	1000	1000	1000
24. TOTAL	1000	1000	1000	1000
25. TOTAL	1000	1000	1000	1000
26. TOTAL	1000	1000	1000	1000
27. TOTAL	1000	1000	1000	1000
28. TOTAL	1000	1000	1000	1000
29. TOTAL	1000	1000	1000	1000
30. TOTAL	1000	1000	1000	1000
31. TOTAL	1000	1000	1000	1000
32. TOTAL	1000	1000	1000	1000
33. TOTAL	1000	1000	1000	1000
34. TOTAL	1000	1000	1000	1000
35. TOTAL	1000	1000	1000	1000
36. TOTAL	1000	1000	1000	1000
37. TOTAL	1000	1000	1000	1000
38. TOTAL	1000	1000	1000	1000
39. TOTAL	1000	1000	1000	1000
40. TOTAL	1000	1000	1000	1000
41. TOTAL	1000	1000	1000	1000
42. TOTAL	1000	1000	1000	1000
43. TOTAL	1000	1000	1000	1000
44. TOTAL	1000	1000	1000	1000
45. TOTAL	1000	1000	1000	1000
46. TOTAL	1000	1000	1000	1000
47. TOTAL	1000	1000	1000	1000
48. TOTAL	1000	1000	1000	1000
49. TOTAL	1000	1000	1000	1000
50. TOTAL	1000	1000	1000	1000

* The data for the first two years of the project is presented in the order in which it was received. The data for the third year is presented in the order in which it was received.

6.4. היצע הקרקעות פוטנציאלי בעורף המטרופוליטני

פוטנציאל הבנייה בישובי הלוויין של ירושלים נאמד בכ- 7 עד 8 אלפי דירות, בשלושה ישובים: מעלה אדומים, מבשרת ירושלים וגבעון.

מעלה אדומים, הנבנית ע"י מחוז ירושלים במשרד הבינוי והשיכון מיועדת לאכלס 5,000 משקי בית. עד כה הוחל בבניתן של כ- 800 דירות בישוב ולפיכך נותר בה פוטנציאל בן כ- 4,200 דירות.

פוטנציאל הבנייה במבשרת ציון עמד, עם ראשית פיתוחה, על כ- 3,500 דירות. לפי האומדן המושתת על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הוחל מאז בבניתן של כ- 700 דירות. פוטנציאל הבנייה בישוב נאמד לפיכך בכ- 2.8 אלף דירות, חלק נכבד מתוכן בבנייה נמוכה.

פוטנציאל הבנייה בגבעון נבחן עתה מחדש, נוכח הקשיים הנובעים מהרכב הבעלויות ומהתנאים הטופוגרפיים. כשלב זה נאמדת קבולת הבנייה באתר בכאלף דירות.

לאור האמור לעיל יובן כי פוטנציאל הבנייה במעלה אדומים. ובמבשרת ציון זמין, כאשר מעלה אדומים כלולה בקטגוריה הראשונה בסדר העדיפויות. גבעון, שאף בינויה מקדים, מבחינת סדר הקדימויות את מבשרת ציון אינה זמינה, לפי שעה.

1. THE PROPOSED PROJECTS ARE AS FOLLOWS:

PROJECT NO. 1: TO BE COMPLETED BY THE END OF 1960. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1960. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1960.

PROJECT NO. 2: TO BE COMPLETED BY THE END OF 1961. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1961. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1961.

PROJECT NO. 3: TO BE COMPLETED BY THE END OF 1962. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1962. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1962.

PROJECT NO. 4: TO BE COMPLETED BY THE END OF 1963. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1963. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1963.

PROJECT NO. 5: TO BE COMPLETED BY THE END OF 1964. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1964. THE PROJECT IS TO BE COMPLETED BY THE END OF 1964.

7. האוכלוסיה הפוטנציאלית לשוב עירוני חדש

7.1. התרכב הגילי של ראשי המשפחות "הניידים"

האוכלוסיה הפוטנציאלית להתישב בערים החדשות מקורה במשקי הבית ה"ניידים". בחינת הרכבם של משקי הבית הניידים, מבוססת על ממצאיהם של שני הסקרים האחרונים ביחס לתנאי הדיור בארץ. סקרים אלה בחנו, בין השאר, את משקי הבית שהחליפו את ישוב מגוריהם בישראל, בעשור שבין 1969 ל-1978; סקר תנאי דיור 1974 בדק את קבוצת המחליפים את ישוב מגוריהם בשנים 1969 עד 1974 ואילו הסקר משנת 1978 מתייחס לתקופה 1972 עד 1978.

בעשור הנבחן היגרו מדי שנה כ- 2% ממשקי הבית הישראליים משוב מגוריהם לישובים אחרים.

בשנים 1969 עד 1974 החליפו 95 אלף משקי בית את ישוב מגוריהם. היינו בממוצע החליפו בתקופה זו כ- 16 אלף משקי בית את דירותיהם, מדי שנה. מספרם של אלה עלה כדי 18 אלף לשנה, בתקופה שבין 1972 ל-1978.

כשלושה רבעים ממשקי הבית הללו היו צעירים יחסית; בשעת הסקר היה גילם 44 שנה ופחות. חלקם של גילאים אלה בקרב כלל ראשי המשפחות בישראל מגיע למחצית.

הגיל החציוני של ראשי המשפחות הניידים היה בשנת 1978 (כ- 3 שנים בממוצע מאז הגירתם משוב למשנהו) 32 שנה, שעה שגילם החציוני של כלל ראשי המשפחות בארץ היה כ- 45 שנים.

לוח 7.1: משקי הבית בשנים 1972 ו-1978 ומחליפי ישוב המגורים מתוכם, לפי גיל ראש המשפחה בשנת 1978 (אלפים)

קבוצות גיל של ראשי המשפחות	מספר	משקי הבית		מחליפי ישוב	
		שנת 1972*	שנת 1978**	סה"כ	אחוז המחליפים מתוך הגילאים
ס ת " כ		777.7	932.4	126.3	15
עד 24		46.7	54.7	51	21
25-34		171.1	247.7	209	30
35-44		155.5	167.1	161	14
45-54		147.8	157.7	153	9
55-64		140.0	137.3	139	5
65+		116.7	167.8	142	7

* שנתון ל.מ.ס 24, לוח 18/א ו-24/א.

** ל.מ.ס, מדור צריכה, טרם פורסם.

הקבוצה "הניידת" ביותר הינם משקי הבית שראשיהם בני 25 עד 34. במהלך 7 השנים שבין 1971 ל-1978, החליפו 30% מביניהם את ישוב מגוריהם. קבוצה זו מהווה מחצית מסך מעתיקי מגוריהם מישוב למשנהו; 63 מתוך 126 אלף משקי בית.

לשון אחר, עיקר הפוטנציאל של המתישבים בישובים חדשים מקורו בזוגות צעירים, המצויים בראשית דרכם כמשקי בית. מסקנה זו מתחזקת אף מבחינת המהגרים מישוב למשנהו, מקרב הזוגות הצעירים. בקר שנתבצע לגבי זוגות שנישאו בשלוש השנים 1973/74 עד 1975/76 מעלה כי 22% מתוכם היגרו מישוב מגוריהם⁽¹⁾. חלקם של המהגרים בקרב הזוגות שיצאו מבתי התורים גבוה עוד יותר ומהווה כ-26% מביניהם⁽²⁾. חלקם של אלה זהה בקרב הזוגות שפעלו לרכישת דירה⁽³⁾. גילם החציוני של ראשי המשפחות הללו היה, בשעת הסקר, כ-26 שנים⁽⁴⁾.

7.2. המבנה הגילי של משקי הבית בערים חדשות

הרכבם הגילי של משקי הבית שהתישבו בישובים העירוניים החדשים דומה, בקוים כלליים, לעולה מתנתונים הכלל ארציים; הגיל הממוצע של ראשי המשפחות שהתישבו בימית, קרני שומרון ומעלה אפרים נע בין 28 ל-32 שנה. מהמידע באשר לגודל המשפחה וההרכב הגילי של הילדים, גילאי 0-17 בקרני שומרון ובאריאל ניתן להקיש בעיקרפין, כי הרכבם הגילי של מתישבי אריאל קרוב ביותר לזה של המתישבים בקרני שומרון.

יוצאים מכלל זה ראשי המשפחות שהגישו בקשות לרכוש מגרשים לבנית וילות, במעלה אדומים; 41% מביניהם הינם בני 40 ומעלה, גילאים שכמעט נעדרים מנופיהן של ימית, קרני שומרון ומעלה אפרים. גילם הממוצע נע בסביבות 38.

(1) ל.מסס. פרסום 595, לוחות 1 ו-14.

(2) שם, לוחות 14, 19, 24 ו-25.

(3) שם, לוח 29.

(4) שם, לוח 4.

...
...
...

...
...
...
...
...
...
...
...

3.3.

...
...
...
...
...
...
...

...
...
...

1)

2)

3)

4)

לוח 7.2: ראשי המשפחות ביישובים עירוניים חדשים
לפי קבוצות גיל (אחוזים)

מטלה אדומים** 1980	קרני שומרון 1978	מטלה אפרים 1978	ימית* 1978	ס ת"כ
100	100	100	100	
4	48	6	21	עד 24
13		48	40	25-29
22		27	17	30-34
20	47	12	16	35-39
14		2	6	40-44
27	5	-		45+
38	32	29	28	גיל ממוצע

* הנתונים לגבי ימית הינם בקבוצות חומש שונות מהנ"ל: עד 25, 26 עד 30 וכיו"ב. הישוב הגיל הממוצע נעשה בהתייחס לקבוצות הגיל ה"מקוריות".

** מתייחס לראשי משפחות שבקשו לרכוש מגרשים במטלה אדומים לבניה עצמית ("בנה ביתך").

ברי כי הרכבם היחודי של הנרשמים למטלה אדומים נעוץ באופיה המיוחד של התכנית המיועדת, בדרך כלל, לשכבות אוכלוסיה בעלות הצבר הון, יחסי למצוי בקרב משקי הבית הצעירים.

7.3. הרכב תעסוקתי-השכלתי, בערים החדשות

החתך ההשכלתי והתעסוקתי של ראשי המשפחות בישראל, עולה ככל שגילם נמוך יותר. משמע, החתך ההשכלתי של משקי הבית הפוטנציאליים להתיישבות בערים חדשות גבוה מהממוצע הארצי.

בשנת 1978 היה מספרם הכולל של משקי הבית בישראל כ- 975 אלף, כ- 216 אלף מהוכם, 21%, היו בעלי השכלה על תיכונית, לרבות אקדמאית.

62% מבין ראשי המשפחות שלמדו 13 שנים ויותר היו גילאי 44 ומטה (תמחויים כמחצית מכלל ראשי המשפחות)⁽¹⁾. לשון אחר, 28% מכלל ראשי המשפחות, גילאי 44 ומטה, רכשו 13 שנות לימוד, לפחות.

(1) ל.מ.ס, מוסף לירחון הסטטיסטי 2/1980, לוח ב/8.

לוח 7.3: ראשי משפחות בישראל, לפי מספר שנות לימוד וגיל, 1978 (אלפים)

מס' שנות סת"כ לימוד	מס' שנות סת"כ משקי בית	14-24	25-34	35-44	סת"כ גילאי 44 ומטה
סת"כ	974.5	63.9	255.3	170.3	489.5
0-4	124.7	1.5	5.6	17.7	24.8
5-8	260.2	12.1	55.1	48.6	115.8
9-10	133.4	11.6	42.6	21.7	75.9
11-12	225.4	27.1	73.1	38.2	138.4
13-15	104.1	9.4	36.2	18.0	63.6
16+	111.6	2.2	42.7	26.1	71.0

הרכבם ההשכלתי של המתגוררים בימית, מעלה אפרים וככל הנראה אף בקצרין, משופע יחסית, בבעלי השכלה על יסודית, על חשבון בעלי ההשכלה העל תיכונית.

לעומת זאת נראה כי חלק נכבד מבין המתגוררים ביישובים העירוניים הסמוכים למרכזים המטרופוליטניים, באריאל, קרני שומרון, וגבעון ומעלה אדומים (במסגרת "בנה ביתך") מקורם בבעלי ההשכלה העל תיכונית.

לוח 7.4: אחוז בעלי השכלה על תיכונית מבין ראשי המשפחות ביישובים העירוניים החדשים - אומדן*

הישוב	שנה	ראש משפחה	בעלי 13 שנות לימוד ומעלה בת זוג
ימית	1978	24	20
מעלה אפרים	1978	16	47
אריאל	1978	35	25
גבעון	1977	80	77
מעלה אדומים - מועמדים לבנה ביתך	1980	47	55

* הנתונים לגבי ימית וגבעון - עפ"י שאלונים לגבי השאר - אומדן הנגזר ממשלח היד, ולפיכך יש לראות בו תחום תחתון.

מקורות:

ימית: החברה לשירות סוציולוגי בע"מ "העיר ימית - מעקב אחר שלבי חקמתה - דו"ח ביניים" אוגוסט 1978 שאלות 75 ו-76.
מעלה אפרים: יעוץ כלכלי וארגוני "אספקטים כלכליים ודמוגרפיים בתכנית מיתאר ותכנית פיתוח למעלה אפרים" דו"ח 1, פב. 1979 לוח 2.4.
אריאל: רות פרידמן, ניתוח כלכלי ותכנון עירוני ואזורי "חרס - פרוגרמות לשלבי פיתוח שונים - דו"ח 3" נספח 1.
גבעון ומעלה אדומים - עיבוד נתונים שנתקבלו ממשרד הבינוי והשיכון.

נתונים חלקיים לגבי קרני שומרון מצביעים על אותה מגמה; בראשית 1979 היו 23% מראשי המשפחות ביישוב (לרבות העומדים להצטרף אליו) בעלי השכלה אקדמאית (15 שנות לימוד ומעלה)⁽¹⁾.

משמע, הישובים הנסמכים על איזורים מטרופוליטניים עונים על ציפיותיה של שכבת אוכלוסיה בסטטוס סוציו-כלכלי גבוה יחסית. יתכן וניתן להסביר זאת פרט למניעים האדיאולוגיים של יישוב יו"ש, במערכת טעמים וצפיות לדפוסי דיור יחודיים - דירות צמודות קרקע. דירות כאלה מוצעות ביישובים העירוניים החדשים, בשלבם הראשונים ובמחירים הנמוכים מחקיימים בתחום הקו הירוק.

הריכוז הגבוה יחסית של משפחות בסטטוס הגבוה מוסברת הן ביכולתן הכלכלית לפתוח את בעיות היוממות למרכזי התעסוקה המטרופוליטניים והן בהצברי החון שבדיהן, המאפשרים להם שיפור משמעותי ברמת הדיור.

7.4. גודל משקי הבית בערים החדשות

משק בית יהודי מנה, בשנת 1978 בממוצע, 3.42 נפשות, בקרב משקי הבית ה"ניידים" היינו בקרב משקי הבית שראשיתם בני 44 ומטה, מנתה המשפחה הממוצעת, באותה שנה, 4 נפשות⁽²⁾.

לוח 7.5: גודל ממוצע של משקי בית יהודים לפי גיל ראשיתם, 1978

ס"ה "כ	גודל ממוצע של משקי בית יהודים לפי גיל ראשיתם, 1978
3.42	
4.00	סה"כ גילאי 44 ומטה
2.86	עד 24
3.68	25-34
4.93	35-44

גודל משק הבית היהודי מגיע לשיאו, 4.93, בקרב אלה שראשיתן גילאי 35 עד 44. משקי הבית שהעתיקו מגוריהם ליישובים העירוניים ביו"ש, הסמוכים למרכזים מטרופוליטניים, משקפים את העולה מהנתונים לעיל; במרביתן, מונה משק הבית למעלה מ-4 נפשות. יוצאת מכלל זה גבעון. שכן, בשלב הקמחה היה בה גרעין דומיננטי של משפחות עולים מרוסיה, המאופיינות, בדרך כלל במשפחות קטנות.

1. שוייצר כלכלנים ויועצים בע"מ "תכנית אב לקרני שומרון, נתונים מוקדמים לפרוגרמה כלכלית- חברתית" ינואר 1979, סעיף 2.

2. ל.מ.ס, שנתון 30, לוח ב/29.

The following table shows the results of the tests conducted on the various samples of the material under investigation. The results are given in the form of percentages of the total weight of the sample.

The results of the tests conducted on the various samples of the material under investigation are given in the form of percentages of the total weight of the sample. The results are given in the form of percentages of the total weight of the sample.

The results of the tests conducted on the various samples of the material under investigation are given in the form of percentages of the total weight of the sample. The results are given in the form of percentages of the total weight of the sample.

Table 1. Results of the tests conducted on the various samples of the material under investigation.

The results of the tests conducted on the various samples of the material under investigation are given in the form of percentages of the total weight of the sample. The results are given in the form of percentages of the total weight of the sample.

Results of the tests conducted on the various samples of the material under investigation.	
Sample No. 1	10.0
Sample No. 2	15.0
Sample No. 3	20.0
Sample No. 4	25.0
Sample No. 5	30.0
Sample No. 6	35.0
Sample No. 7	40.0
Sample No. 8	45.0
Sample No. 9	50.0
Sample No. 10	55.0

The results of the tests conducted on the various samples of the material under investigation are given in the form of percentages of the total weight of the sample. The results are given in the form of percentages of the total weight of the sample.

The results of the tests conducted on the various samples of the material under investigation are given in the form of percentages of the total weight of the sample. The results are given in the form of percentages of the total weight of the sample.

The results of the tests conducted on the various samples of the material under investigation are given in the form of percentages of the total weight of the sample. The results are given in the form of percentages of the total weight of the sample.

**לוח 7.6: גודל משק בית ממוצע בישובים העירוניים
החדשים (נפשות)**

4.4	1978	אריאל
3.4	1977	גבעון
4.5	1980	מעלה אדומים - מועמדים לבנה ביתך
4.1	1978	קרני שומרון

מאידך, גודל משק בית בישובים העירוניים החדשים המרוחקים נע בין 3.5 ל- 4 נפשות:

**לוח 7.7: גודל משק בית ממוצע בישובים עירוניים
חדשים מרוחקים, 1978 (נפשות) ***

4.0	ימית
3.5	קצרין
3.5	מעלה אפרים

* הנקורות - ראה תערה ללוח 4 לעיל. לגבי קצרין, מידע שנתקבל ממנהל הפרויקט, ב- 1978.

גודל משק הבית בימית, שלוש שנים אחר הקמתה, היה זהה לגודל משק בית בנוה יעקב, בשנה חרביעים לאכלוסה (1976)⁽¹⁾.

(1) תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ "צרכנים ועמדות כלפי השירותים בישובים נבחרים" 1976, סעיף 3.3.3.

Table 5.1: Average and maximum values of the
parameters (mm)

Length	100	0.5
Width	100	0.5
Height	100	0.5
Weight	100	0.5
Volume	100	0.5

Table 5.2: Average and maximum values of the
parameters (mm)

Table 5.3: Average and maximum values of the
parameters (mm)

Length	0.5
Width	0.5
Height	0.5

Table 5.4: Average and maximum values of the
parameters (mm)

Table 5.5: Average and maximum values of the
parameters (mm)

Table 5.6: Average and maximum values of the
parameters (mm)

7.5. מקורות האיכלוס

כפי שניתן לצפות, חרי שהישובים העירוניים החדשים שהוקמו בקרבת מוקדים מסרופוליטניים, אוכלסו בעיקרם, ע"י משקי בית שעקרו מגוריהם מתוך אותם מוקדים.

הישובים הסמוכים או הנסמכים תעסוקתית לבירה, אוכלסו בעיקר ע"י מתגרים ממנה. חלקם של הירושלמים בין הנרשמים לקניית מגרשים במבשרות ציון (1976) ובמעלה אדומים (1980) היה מעל ל- 80%. הוא הדבר ביחס לגרעין הראשון של גבעון.

תמונה דומה מסתמנת מבחינת הרכבם של המתישבים באריאל; 89% ממשקי הבית העתיקו מגוריהם לאריאל מעריהם של מחוזות תל-אביב והמרכז.

תמונה זו עולה בקנה אחד עם הרכבם הגילי וההשכלתי-תעסוקתי של המתישבים במקומות הנבחרים. היינו, הערים החדשות עונות על צרכיהם של המתישבים בתחום הדיור ואיכות החיים, תוך חשענות על מקומות עבודתם הקודמים.

ניתן לתנח, איפוא, כי מיקומה של העיר שתוקם, ביחס לירושלים ולמוקדי תעסוקה מחוצה לה, ישפיע במידה רבה, על מקורות גידולה.

2.5. General remarks

The results of the investigation are presented in the following tables. The results of the investigation are presented in the following tables.

The results of the investigation are presented in the following tables. The results of the investigation are presented in the following tables.

The results of the investigation are presented in the following tables. The results of the investigation are presented in the following tables.

The results of the investigation are presented in the following tables. The results of the investigation are presented in the following tables.

The results of the investigation are presented in the following tables. The results of the investigation are presented in the following tables.

Bureau of Census

AIR MAIL

8. נפת רמלה כמקור תעסוקה

8.1 מבוא

מגבלותיה של ירושלים כמקור תעסוקה לתושביה היא, מציבות קושי לא רק באשר להאצת איכלוסה ביהודים, אלא אף בהשענת ישובי לויין עליה. לפיכך יש לבחון מקורות תעסוקה משלימים או חלופיים לישוב האמור לקום בקרבתה, ברמת נגישות גבוהה אליו.

בהעדר מוקדי תעסוקה מדרום לירושלים וממזרחת, נותר איפוא, איזור המרכז כאופציה. במחוז המרכז עונה על קריטריונים אלה נפת רמלה. נפות רמלה ורחובות הינן הקרובות לירושלים, מבין נפותיו של מחוז המרכז. בחינת הנאזן התעסוקתי בנפותיו של המחוז העלתה כי תיקף התעסוקה בנפת רחובות נמוכה מהצע העובדים המתגורר בה, בעוד המצב התעסוקתי בנפת רמלה הפוך, היינו חלק נכבד ממקומות העבודה בנפת מאויש ע"י יוממים המתגוררים מחוצה לה⁽¹⁾.

בשנת 1975 עמד מספרם היחסי של מקומות העבודה בנפת רמלה על 476 לאלף תושב, מול כ- 330 לאלף תושב בירושלים העיר וכ- 347 אלף לאלף תושבי ישראל.

מספר מקומות העבודה בנפה נאמד, בשנת 1975 בכ- 46 אלף, לפחות, מול הצע עובדים מקומי בן כ- 31 אלף איש⁽²⁾. כלומר שליש (נטו) מהעובדים בנפת רמלה, בשנת 1975 מקורו ביוממות.

המבנה התעסוקתי של נפת רמלה, שנבחן בשנת 1975, שונה משל ירושלים; כמחצית ממקורות העבודה מתרכזים בתעשייה וכ- 20% נוספים בשדה התעופה הארצי, בן גוריון⁽³⁾. זאת שעה שענפים אלה מעסיקים בירושלים כ- 12% ו- 6% מכלל העובדים בה, בהתאמה.

בעוד היוממות נטו לירושלים מורכבת בעיקרה מעובדים ברמות התעסוקה הגמוכות (בלתי מקצועיים ומקצועיים למחצה), הרי שלפחות רבע מהיוממות נטו לנפת רמלה (כ- 4 אלפים עובד) היתה ברמות התעסוקה הגבוהות (בעלי 13 שנות לימוד ומעלה).

(1) תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ "

(2) תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ "רמלה לוד - הנחיות פרוגרמטיות לתכנון, דו"ח 3" ינואר 1977, פרק 3 וכן נספחים 1 ו-2.

(3) שם, עמ' 2

4. CONCLUSIONS

1.1. INTRODUCTION

The first part of the report deals with the general situation of the world economy in 1977. It is shown that the world economy is still in a state of stagnation and that the growth rate is very low. The second part of the report deals with the situation of the world economy in 1978. It is shown that the world economy is still in a state of stagnation and that the growth rate is very low.

The third part of the report deals with the situation of the world economy in 1979. It is shown that the world economy is still in a state of stagnation and that the growth rate is very low. The fourth part of the report deals with the situation of the world economy in 1980. It is shown that the world economy is still in a state of stagnation and that the growth rate is very low.

The fifth part of the report deals with the situation of the world economy in 1981. It is shown that the world economy is still in a state of stagnation and that the growth rate is very low.

The sixth part of the report deals with the situation of the world economy in 1982. It is shown that the world economy is still in a state of stagnation and that the growth rate is very low.

The seventh part of the report deals with the situation of the world economy in 1983. It is shown that the world economy is still in a state of stagnation and that the growth rate is very low.

The eighth part of the report deals with the situation of the world economy in 1984. It is shown that the world economy is still in a state of stagnation and that the growth rate is very low.

(1) The first part of the report deals with the general situation of the world economy in 1977.

(2) The second part of the report deals with the situation of the world economy in 1978.

(3) The third part of the report deals with the situation of the world economy in 1979.

8.2 הערכת מאזן התעסוקה בנפת רמלה, 1978

8.2.1 סיכום

מאזן התעסוקה של הנפה, בשנת 1978, הוערך בבדיקה סכמטית, בהסתמך על נתונים חלקיים ישירים ועקיפים. עפ"י הערכה זו הרי שמקומה של הנפה במפת התעסוקה הארצית נשאר בעינו, אף בשנת 1978.

מספר מקומות העבודה בנפה גדל, מאז שנת 1975 בכ-5 אלפים, שעה שמספר העובדים, מבין תושביה עלה בכ-3 עד 4 אלפים.

חיינו, מול הצע נפתי בן 34 עד 35 אלף עובדים עלה מספר העובדים בנפה לכ-51 אלף.

היקף היוממות לנפה, נטו, נאמד איפוא, בכ-17 אלף עובד^{לפי}. אומדן זה גדל מספרם היחסי של מקומות העבודה בנפה לכ-500 לאלף תושב.

8.2.2 היצע המועסקים - תושבי הנפה, 1978

מספר המועסקים, תושבי נפת רמלה נמדד במסגרת סקרי כח אדם, המתבצעים באופן שוטף באמצעות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. עפ"י נתוני סקר כח אדם לשנת 1978 עמד מספר המועסקים, מבין תושבי הנפה על 34 אלף.

נתון זה נראה סביר לאור סדרת הנתונים באשר למספר המועסקים מבין תושביה, בשנים הקודמות.

לוח 8.1: אוכלוסיית ומועסקים - תושבי נפת רמלה*
(אלפים)

שנה	אוכלוסייה	מועסקים	מועסקים לאלף תושב
1974	95.4	30.5	320
1976	99.9	34.5	345
1977	101.6	34.1	336
1978	103.4	34.4	333

* מקור: לאוכלוסייה - שנתוני ל.מ.ס, לשנים המתאימות לוח ב/13.
למועסקים - ל.מ.ס, כח אדם לשנים המתאימות לוחות 30-31.

1975-1976 Season - Summary

1.1.1.1.1

During the 1975-1976 season, the following data was collected from the various projects. The data was collected from the various projects and is presented in the following table.

The data was collected from the various projects and is presented in the following table.

The data was collected from the various projects and is presented in the following table.

The data was collected from the various projects and is presented in the following table.

1.1.1.1.2

The data was collected from the various projects and is presented in the following table.

The data was collected from the various projects and is presented in the following table.

Table 1.1.1.1.1 - Summary of Data

Year	Project 1	Project 2	Project 3
1975	10.0	10.0	10.0
1976	10.0	10.0	10.0
1977	10.0	10.0	10.0
1978	10.0	10.0	10.0

The data was collected from the various projects and is presented in the following table.

8.2.3. אומדן של מספר מקומות העבודה בנפה, 1978

אומדן מקומות העבודה בנפה נערך ברמה כוללנית ובהתייחס לענפי התעסוקה הקרדינליים שבת, תוך השוואה לבדיקתם, בשנת 1975.

עפ"י אומדן זה גדל מספר מקומות העבודה בנפה מכ- 46 אלף, בשנת 1975 כדי 51 אלף, בשנת 1978. אף ב- 1978 מתווה התעשייה מקור תעסוקה דומיננטי, המרכז מחצית העובדים בנפה.

לוח 8.2: אומדן מקומות העבודה בנפה, 1978 ו-1975
לפי ענפי כלכלה עיקריים (אלפים)

1978	1975*	ס"ח"כ
<u>51.5</u>	<u>*46.0</u>	
3.0	2.0	חקלאות
25.5	23.5	תעשייה
14.0	12.0	"תעסוקה נגזרת"***
7.5	7.0	נמל התעופה לוד
*** (1.5)	1.5	בת"ח

- * תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ "רמלה לוד, הנחיות פרוגרמטיות לתכנון, דו"ח התקדמות מס' 3 ינואר 1977, סעיף 3.4.
- ** "תעסוקה נגזרת" כוללת מועסקים בכל ענפי השירותים ברמה מקומית. היינו, בניכוי מקומות עבודה ארציים (כגון שדה התעופה).
- *** מספר זה לא נבחן ביחס ל- 1978.

מקומות עבודה בחקלאות

מספר תושבי הנפה המועסקים בחקלאות נע בשנת 1978 סביב 2.5 אלף. אליהם יש להוסיף את חלקה הפרופורציוני של הנפה מבין היוממים מהשטחים המועסקים בחקלאות, בקו הירוק. לפיכך נאמד היקפה של התעסוקה בענף זה בכ-3 אלפים עובד.

מקומות העבודה בתעשיית הנפה

מספרם של עובדי התעשייה בנפה, במפעלים שהעסיקו 5 איש ומעלה, עמד בשנת 1977/78 על 22.4 אלף, מתוך 262.3 אלף, בכל הארץ (8.5%)⁽¹⁾. מספרם הכולל של עובדי התעשייה בארץ, היינו אף במפעלים המעסיקים פחות מ-5 עובדים, נאמד ב-300 אלף; 285 אלף מבין תושביה של ישראל⁽²⁾ ו-15 אלף יוממים מתשטחים⁽³⁾.

בהנחה שחלקה של הנפה אף במפעלים הקטנים יותר זהה לחלקה בקרב המפעלים המעסיקים 5 מועסקים (8.5%), הגיע מספרם של עובדי התעשייה בנפה, בשנת 1978 ל-25.5 אלף איש.

"תעסוקה הנגזרת"

התעסוקה הנגזרת מקיפה את כל העובדים בענפים השלישונים, היינו בענפי השירות לסוגיהם. בחינתם לגבי נפת רמלה מתיחסת לתעסוקה השלישונית המשרתת את האוכלוסיה בלבד. משמע, בניכויים של העובדים בנמל התעופה ובבתי החולים שבבאר-יעקב.

היקפה של התעסוקה השלישונית בנפה נאמד, לגבי שנת 1975 בחתיחס לכל אחד ממרכיביה, בערים לוד ורמלה וברמה כוללת לגבי שאר הישובים בנפה. לפי אומדן זה הסתכם מספרם של המועסקים בענף ב-12 אלף איש, או ב-124 מקומות עבודה לאלף תושב; בנפה כולה וב-136 לאלף תושבי רמלה ולוד⁽⁴⁾.

אומדן היקפה של התעסוקה הנגזרת בנפה, בשנת 1978 נערך אף הוא, בהתיחס לישובים העירוניים והכפריים בנפרד, כאשר תפרמטר נגזר מהרמה הכלל ארצית.

שיעור המועסקים בתעסוקה הנגזרת בישובים העירוניים בארץ, למעט 3 הערים הגדולות, עלה בין 1975 ל-1978 מ-154 ל-157 איש, לאלף תושב⁽⁵⁾. בהנחה כי שיעור גידול זה חל אף על ישוביה העירוניים של הנפה, שמנו בשנת 1978 85 אלף נפש במוצק, הרי שמספר המועסקים בהן בתעסוקה השלישונית עלה כדי 11.8 אלף ריש.

(1) ל.מ.ס, מדור תעשייה, טרם פורסם.

(2) שנתון ל.מ.ס 30, לוח יב/13.

(3) שט, לוח כז/22.

(4) תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ, שח, פרק 3 ונספח 2.

(5) ל.מ.ס, סקרי כח אדם 1976 פרסום 564, לוח 40 ושנתון 30, לוח יב/13 - באשר להיקף התעסוקה. גודל האוכלוסיה העירונית - שנתונים רלבנטיים, לאח לוחות 4/ב, 11/ב ו-13/ב.

היקף התעסוקה השלישונית בישוביה הכפריים של הנפה נאמד עפ"י מספר המועסקים הכלל ארצי לאלף תושב, בכל אחת משלוש צורות ההתיישבות הכפרית בשנת 1978; מושבים, קיבוצים וכפרים אחרים⁽¹⁾. התעסוקה השלישונית מקיפה 79 איש לאלף נפשות במושבים מול 35.5 לאלף נפש בקיבוצים.

לוח 8.3: מועסקים בתעסוקה בגזרות - אוכלוסייה כפרית של נפת רמלה, 1978

סח"כ מועסקים (אלפים)	מועסקים לאלף (תמוצע ארצי)	אוכלוסייה ממוצעת (אלפים)	סח"כ
2.1	130	16.1	=====
1.0	79	13.0	מושבים
1.0	355	2.9	קיבוצים
...	101	0.2	כפרים אחרים

החלתם של הפרמטרים הכלל ארציים על אוכלוסיית הכפרית של נפת רמלה מעלה כי זו העסיקה כ- 2.1 אלף איש, בענפים השלישוניים. היקפה הכולל של תעסוקה זו, בנפה כולה, נאמד איפוא, בכ- 14 אלף מקומות עבודה, בשנת 1978.

במל התעופה בן גוריון

עפ"י הנתונים שנתבקלו לשנת 1975, העסיק הנמל כ- 7 איש, בשירותי תחבורה אווירית, שירותי אחסנה מסחר וכיו"ב⁽²⁾. מספרם הכולל של עובדי התחבורה האווירית בארץ עמד, באותה שנה, על 6.8 אלף איש⁽³⁾. בשנת 1978 העסיקה התחבורה האווירית 7.4 אלף מועסק⁽⁴⁾. בהנחה שקצב גידולם של העובדים בנמל התעופה זהה לקצב גידולו של ענף התחבורה האווירית, תרי שמנו, ב- 1978 כ- 7.5 אלף איש.

- (1) ל.מ.ס, שנתון 30, לוחות ב/11 ו-ב/13.
- (2) תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ, שט, סעיף 3.4.5.
- (3) ל.מ.ס, סקרי כח אדם 1976, לוח 27.
- (4) ל.מ.ס, מדור עבודה, טרם פורסם.

0 percent. The total loss to the United States is estimated at \$1.5 billion. The total loss to the United States is estimated at \$1.5 billion. The total loss to the United States is estimated at \$1.5 billion.

Table 1.1. Estimated Losses to the United States from the 1974-75 Season

	Estimated Losses to the United States from the 1974-75 Season	Estimated Losses to the United States from the 1974-75 Season	Estimated Losses to the United States from the 1974-75 Season
	Estimated Losses to the United States from the 1974-75 Season	Estimated Losses to the United States from the 1974-75 Season	Estimated Losses to the United States from the 1974-75 Season
Wheat	1.5	1.5	1.5
Barley	0.5	0.5	0.5
Oats	0.5	0.5	0.5
Other Cereals	0.5	0.5	0.5

It is estimated that the total loss to the United States from the 1974-75 season is \$1.5 billion. The total loss to the United States is estimated at \$1.5 billion. The total loss to the United States is estimated at \$1.5 billion.

Estimated Losses to the United States

The estimated losses to the United States from the 1974-75 season are shown in Table 1.1. The total loss to the United States is estimated at \$1.5 billion. The total loss to the United States is estimated at \$1.5 billion. The total loss to the United States is estimated at \$1.5 billion.

- 1) Wheat, 1.5 billion.
- 2) Barley, 0.5 billion.
- 3) Oats, 0.5 billion.
- 4) Other Cereals, 0.5 billion.

רשימת לוחות

עמוד

- 9 3.1 אוכלוסית ירושלים לפי לאום, 1967 עד 1979
- 10 3.2 מרכיבי הגידול של יהודי ירושלים, 1973 עד 1979
- 11 3.3 חלקם של העולים המסתקעים בירושלים
- 12 3.4 מרכיבי הגידול של הלא יהודים בירושלים, 1973 עד 1979
- 13 3.5 תנועה טבעית של הלא יהודים בירושלים, 1968 עד 1979
- 16 4.1 מספר מקומות העבודה לאלף תושב - ישראל וירושלים, 1971 עד 1979
- 17 4.2 חלקו של כח האדם באוכלוסית ירושלים, לפי לאום, 1973 עד 1979
- 18 4.3 כח האדם וכח העבודה בירושלים, לפי לאום 1973 עד 1979
- 19 4.4 העובדים בירושלים, בשנים 1971 עד 1979, לפי לאום
- 19 4.5 מספר מקומות העבודה לאלף יהודים בירושלים, 1973 עד 1979
- 20 4.6 יהודים מועסקים בירושלים מול יהודים תושבי ירושלים (אלפים)
- 20 4.7 יוממים יהודים לירושלים וממנה, 1976 עד 1979
- 22 4.8 תושבי ישראל המועסקים בירושלים, לפי ענף כלכלי ולפי לאום, 1973 עד 1979
- 23 4.9 הרכב התעסוקה בירושלים וב ישראל לפי ענף כלכלי, 1973 עד 1979
- 24 4.10 המועסקים בסקטור הציבורי בארץ ובירושלים
- 24 4.11 הרכב המועסקים בשירותים הציבוריים בירושלים, לפי תת ענף (1977)
- 25 4.12 תלמידים במוסדות אקדמיים בישראל ובירושלים
- 28 5.1 תחזית הביקוש והתצע של עובדים בירושלים, לפי מספר שנות לימוד, 1983
- 29 5.2 תחזית כח העבודה בירושלים, לפי לאום, בקצבי גידול אלטרנטיביים
- 29 5.3 תחזית המועסקים בירושלים לפי מספר שנות לימוד, בקצבי גידול אלטרנטיביים, 1983
- 30 5.4 ביקוש והיצע לעובדים בירושלים, לפי רמות השכלה בשנת 1983 - המשך קצב גידולה הנוכחי ובהנחות של התחזית המקורית
- 32 5.5 ביקוש והיצע לעובדים בירושלים, לפי רמות השכלה בשנת 1983: המשך קצב גידולה הנוכחי ובשינוי התחזית הביקוש לעובדים בענפי התעסוקה הכלל ארציים
- 33 5.6 העובדים בתיכודות המינהל הממשלתי הכלל ארצי בתל-אביב, שמוטכם על משרדיהם להעבירן לירושלים
- 34 5.7 מספר העובדים בתיכודות נוספות הניתנות להעברה לירושלים
- 35 5.8 מספר העובדים בחברות ממשלתיות בתל-אביב, שניתן להעתיקן לירושלים
- 38 6.1 פוטנציאל הבנייה למגורי יהודים בירושלים, לפי זמינותו
- 39 6.2 פוטנציאל הבנייה בירושלים לפי זמינותו והסקטור הבונה
- 40 6.3 פוטנציאל הבנייה לפי סדר העדיפויות לבינוי וזמינותו
- 41 6.4 פוטנציאל הבנייה לפי זמינותו, סדר עדיפויותיו והסקטור הבונה
- 42 6.5 פוטנציאל הבנייה למגורי יהודים בירושלים במונחי דירות, לפי שכונות, זמינות הבנייה, הסקטור הבונה וסדרי עדיפויות

המשך רשימת לוחות:

עמוד

44	7.1. משקי תבית בשנים 1972 ו- 1978 ומחליפי ישוב המגורים מתוכם, לפי גיל ראש המשפחה ב- 1978
46	7.2. ראשי המשפחות בישובים עירוניים חדשים, לפי קבוצות גיל
47	7.3. ראשי משפחות בישראל, לפי מספר שנות לימוד וגיל, 1978
47	7.4. אחוז בעלי השכלה על תיכונית מבין ראשי המשפחות בישובים העירוניים החדשים - אומדן
48	7.5. גודל ממוצע של משקי בית יהודים, לפי גיל ראשיהם, 1978
49	7.6. גודל משק בית ממוצע בישובים העירוניים החדשים
49	7.7. גודל משק בית ממוצע בישובים עירוניים חדשים מרוחקים
52	8.1. אוכלוסיה ומועסקים - תושבי נפת רמלה
53	8.2. אומדן מקומות העבודה בנפה, 1978 ו- 1975, לפי ענפי כלכלה עיקריים
55	8.3. מועסקים בתעסוקה נגזרת - אוכלוסיה כפרית של נפת רמלה, 1978

*

*

*

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
אגף פרוגרמות

תאריך: 25.5.1982

אל: סופיה אלדור

מאת: דיאנה וולקוב

הנדון: אזורי מבואות אדומים

לאחר עיון בחומר של מ. מ. שויצר דו"ח מס' 1 וכנ"ל ממר דונסקי-פיין,
מצאתי לנכון להעביר כמה הערות.

במכתבים המצר"ב אפשר לבדוק מה היו הדרישות לגביעבודה הנ"ל ושהם לא התמלאו.

1. אין קשר עם האזורים האחרים ועם ירושלים.
2. אין הסדרת דרכי הבניה של האוכלוסיה הלא יהודית באזור.
3. אין הסדרת נושאי תשתית עקריים (כבישים, ביוב וכו') עין בכלל!
4. אין האום על הנושאים עם הגורמים הקשורים לענין.
5. אין הגדרת ההיררכיה האורבנית בין הישובים השונים (הקיימים והמתוכננים)
לבין עצמם וביניהם לבין העיר ירושלים.
6. אין הגדרת הקשרים התחבורתיים בין כל ישוב קיים, מתכנן ובשלים של איתור
ובינם לבין העיר ירושלים. אין הגדרת הקשרים התחבורתיים עם אזורים שכנים.
7. אין הגדרת הקשרים הכלכליים בין הישובים לבין עצמם בינם לבין העיר המרכזית
(ירושלים) ובינם לבין מרכזי העסוקה.
8. אין הגדרת מערכת תשתית ראשית: מים, ביוב, חשמל, תקשורת וכו', עחווצת
לישובים שונים וההשלכות העשויות לנבוע משינויים אפשריים באופיין המדיני
של האזור.

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
אגף פרוגרמות

תאריך:

- 2 -

9. אין התייחסות לצרכי הבניה לאוכלוסיה הלא יהודית.

לגבי האוכלוסיה הלא יהודית אין בדיקה של השלכות הנובעות משינויים אפשריים במערכת החשית ובהקמתה איפה שאין בכלל.
אין בדיקה וניתוח אפשרויות פיתוח באזור.
אין בדיקה אלטרנטיבות ובחירת אלטרנטיבה מועדפת.

במערכת האזורית אין בדיקה לפיתוח השטח ע"י שימושי קרקע שונים כגון
חקלאות
תעשיה מתוכננת
שמורת טבע
יעור
מיקום למחצבות (אס ים)
בתי קברות
מיקום השפע אזורי וטהור וכו'.

לגבי הדו"ח של מר שוייצר יש להעיר שהוא כותר "צריך לגרום לגידול האוכלוסיה היהודית בשיעור של 37% לשנה. נראה לי אוטופיה בהשוואה ל"פרוגרמה לבנייה בצפון ירושלים - חלק א' הוכן ע"י ח"כ י. כהן אורגד בינואר 1981 ראה דף מס' 6.
כותר "בין השנים 67-79 גדלה אוכלוסיה ירושלים יותר משהמדינה (2.73) 3.41% כשהשיעור השנתי הממוצע של גידול האוכלוסיה היהודית בירושלים היה 3.17 לעומת הגידול מקביל של 2.53% בלבד בכל המדינה.
והאוכלוסיה הערבית בירושלים 4.0% לעומת 3.85% ביחד המדינה.

הגב' זיוה ויינשל ב"בחינת אפשרויות הפיתוח באזור המטרופוליטני שבדרום לירושלים" ראה דף מס' 11 בסעיף 3.5 "קדם גידול אוכלוסיה בירושלים עד שנת 2000: כוונתהתאוכלוסיה היהודית גדלה בעשור שהסתיים ב-1980 היה קצב גדולה השנתי הממוצע של האוכלוסיה היהודית בירושלים ב-2.9% סול 2.3% כאוכלוסיה יהודית בארץ כולה.

3/..

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
אגף פרוגרמות

תאריך:

- 3 -

היינו קצב גדולה של ירושלים היהודית היה גידול של 2.5% מכלל ארצי.

בדף מס' 10 בפוטנציאל קרקעי - באזורים היהודית כחוב שב
 יש פוטנציאל קרקעי של מס' יח"ד.
 הסה"כ מתאים לנתונים שלנו אבל הפירוט הוא שונה.
 לכן ברמה כחוב 2310 יח"ד קיבולת נותרת כשאצלנו יש 3,400 יח"ד

200	"	"	86
2000	"	"	1300
1000	"	"	1500
10000	"	"	9000
1500	"	"	1424
			16,700
			17,010

במחנה אלנבי מתכנן לאחר חיירות ולאן דוקא למגורים.

הבקשה לבדיקה הנתונים של האוכלוסיה הלא יהודית לא היתה כוונתנו לסטל
 את הבדיקה של הגב' זיוה ויינשל אלא לאסוף נתונים חדשים ולשוות בינם.
 ראה דף מס' 14 דו"ח שלמה שויצר. חבל על המשאבים המושקעים בעניין זה.

אם הנתונים הבסיסיים הם בספק נכונים מה הם יכולים להיות התחזיות?

השמה לקבל חשובה בנושא זה.

בכבוד רב,

דיאנה וולקוב

העתק: ז. ברקאי, מנהל האגף

מדינת ישראל

משרד השיכון והכינוי
מחוז ירושלים

תאריך: 1^ו בכסלו תשמ"ב
3 בדצמבר 1981

מספר:

אל: מר ז. ברקאי - מנהל אגף פרוגרמות
סא"ל ד. סתו - ראש ילל, משרד תבטחון
מר ש. כהן - מנהל מחוז ירושלים

הנרדן: הגדרת יעדים לתכנון אזורי מבואות ארומים

אזור מבואות ארומים הוא האגף המזרחי של המטרופולין הירושלמי. האזור שהוכרז כאזור תכנון מכסה חלק מהשטח שהוגדר לתכנון במסגרת זו. השטח אותו יתכנן הצוות יכלול את כל הישובים דלהלן: מצפה יריחו, כפר ארומים, מישור ארומים, אזור תחעשיה, האחורים 2-1-C, העיר מעלה ארומים, האיתור E1, E3 (כל השטח שבין הגבול המוניציפאלי של ירושלים ועד כביש אלון והשטח שהופקע ע"י הממשלה והועבר לסועצה האזורית מעלה ארומים).

לאור זאת היעדים הכלליים של אזור זה הם כפי שהוגדרו בסכמי למר ז. ברקאי מה-2.12.81.

יש להגדיר יעדים מקומיים הנוגעים לאזור עצמו ונובעים מכיוונו ומהנתונים הגאופוליטיים.

להלן הצפתי ליעדים נוספים אלה:

1. הגדרת ההיררכיה האורבאנית בין הישובים השונים (חקיימים והמתוכננים) לבין עצמם וביניהם לבין העיר ירושלים.
2. הגדרת הקשרים התחבורתיים בין כל ישוב קיים, מתוכנן ובשלים של איתור ובינם לבין העיר ירושלים. הגדרת הקשרים התחבורתיים עם אזורי שכנים.
3. הגדרת הקשרים הכלכליים בין הישובים לבין עצמם, בינם לבין העיר המרכזית (ירושלים) ובינם לבין מרכזי התעסוקה.
4. הגדרת מערכות התשתית הראשיות: מים, ביוב, חשמל, תקשורת, וכו', נחוצות לישובים השונים וההשלכות העשויות לנבוע משינויים אפשריים באופיו המדיני של האזור.
5. צרכי הבניה לאוכלוסיה הלא יהודית באזור וההשלכות כאמור בסעיף 4. היעדים הנ"ל יושגו ע"י:
 1. ניתוח אפשרויות פיתוח באזור, לרכות ההשלכות על השתלבות כמערך אזורי גולל.
 2. בדיקת אלטרנטיבות לפיתוח השטח, בחירת התכנית המועדפת ועיבודת כחכנית אב שתכלול שלבי פיתוח.
 3. עריכת תכנית מתאר סטטוטורית שתכלול חשרים ותקנון כחוק. (כהמשך לשלב זה

בני דביר

מנהל יח' פרוגרמות

העתק: מר נ. דונסקי

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
אגף פרוגרמות

תאריך: 25.5.1982

אל: סופיה אלדור

מאת: דיאנה וולקוב

הנדון: אזורי מבואות אדומים

לאחר עיון בחומר של מר מ. שוויצר דו"ח מס' 1 וכנ"ל ממר דונסקי-פיין,
מצאתי לנכון להעביר כמה הערות.

במכתבים המצר"ב אפשר לבדוק מה היו הדרישות לגביעבודה הנ"ל ושהם לא התמלאו.

1. אין קשר עם האזורים האחרים ועם ירושלים.
2. אין הסדרת דרכי הבניה של האוכלוסיה הלא יהודית באזור.
3. אין הסדרת נושאי תשתית עקריים (כבישים, ביוב וכו') עין בכלל!
4. אין תאום על הנושאים עם הגורמים הקשורים לעניין.
5. אין הגדרת ההיררכיה האורבנית בין הישובים השונים (הקיימים והמתוכננים)
לבין עצמם וביניהם לבין העיר ירושלים.
6. אין הגדרת הקשרים התחבורתיים בין כל ישוב קיים, מתכנן ובשליבים של איתור
ובינם לבין העיר ירושלים. אין הגדרת הקשרים התחבורתיים עם אזורים שכנים.
7. אין הגדרת הקשרים הכלכליים בין הישובים לבין עצמם בינם לבין העיר המרכזית
(ירושלים) ובינם לבין מרכזי תעסוקה.
8. אין הגדרת מערכת תשתית הראשית: מים, ביוב, חשמל, תקשורת וכו', עחויות
לישובים שונים וההשלכות העשויות לנבוע משינויים אפשריים באופיין המדיני
של האזור.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

First line of printed text.

Second line of printed text.

Third line of printed text.

Fourth line of printed text.

Fifth line of printed text.

Sixth line of printed text.

Seventh line of printed text.

Eighth line of printed text.

Ninth line of printed text.

Tenth line of printed text.

Eleventh line of printed text.

Twelfth line of printed text.

Thirteenth line of printed text.

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
אגף פרוגרמות

תאריך:

- 2 -

9. אין התייחסות לצרכי הבניה לאוכלוסיה הלא יהודית.

לגבי האוכלוסיה הלא יהודית אין בדיקה של השלכות הנובעות משינויים אפשריים במערכת התשתית ובהקמתה איפה שאין בכלל. אין בדיקה וניתוח אפשרויות פיתוח באזור. אין בדיקת אלטרנטיבות ובחירת אלטרנטיבה מועדפת.

במערכת האזורית אין בדיקה לפיתוח השטח ע"י שימושי קרקע שונים כגון
חקלאות
תעשיה מתוכננת
שמורת טבע
יעור
מיקום למחצבות (אם יש)
בתי קברות
מיקום השפע אזורי וטהור וכו'
נופש ותיירות

לגבי הדו"ח של מר שוייצר יש להעיר שהוא כותב "צריך לגרום לגידול האוכלוסיה היהודית בשיעור של 37% לשנה. נראה לי אוטופיה בהשוואה ל"פרוגרמה לבנייה בצפון ירושלים" - חלק א' הוכן ע"י ח"כ י. כהן אורגד בינואר 1981 ראה דף מס' 6. כותב "בין השנים 67-79 גדלה אוכלוסית ירושלים יותר משהמדינה (2.73) 3.41% כשהשיעור השנתי הממוצע של גידול האוכלוסיה היהודית בירושלים היה 3.17 לעומת הגידול מקביל של 2.53% בלבד בכל המדינה. והאוכלוסיה הערבית בירושלים 4.08% לעומת 3.85% ביחר המדינה."

הגב' זיוה ויינשל ב"בחינת אפשרויות הפיתוח באזור המטרופוליטני שבדרום לירושלים" ראה דף מס' 11 בסעיף 3.5 "קדם גידול אוכלוסיה בירושלים עד שנת 2000; כותבת האוכלוסיה היהודית גדלה בעשור שהסתיים ב-1980 היה קצב גדולה השנתי הממוצע של האוכלוסיה היהודית בירושלים ב-2.9% מול 2.3% באוכלוסיה יהודית בארץ כולה.

3/..

and the other in the same direction of the river.

There is a large number of small islands, some of which are covered with trees and others with grass. The water is very shallow and the current is very strong.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

The river is very wide and the water is very deep.

מדינת ישראל
משרד הבינוי והשיכון
אגף פרוגרמות

תאריך:

- 3 -

היינו קצב גדולה של ירושלים היהודית היה גידול של 2.5% מכלל ארצי.

בדף מס' 10 בפוטנציאל קרקעי - באזורים היהודית כתוב שבשכונות החדשות יש פוטנציאל קרקעי של מס' יח"ד.

הסה"כ מתאים לנתונים שלנו אבל הפירוט הוא שונה.

לכן ברמות כתוב 2310 יח"ד קיבולת נותרת כשאצלנו יש 3,400 יח"ד

86	"	"	200	נוה יעקב
1300	"	"	2000	גילה
1500	"	"	1000	תלפיות מזרח
9000	"	"	10000	ד/נוה יעקב
1424	"	"	1500	גבעת משואה
<u>16,700</u>			<u>17,010</u>	

מחנה אלנבי מחוכנן לאחר תיירות ולא דוקא למגורים.

הבקשה לבדיקת הנתונים של האוכלוסיה הלא יהודית לא הייתה כוונתנו לצטט את הבדיקה של הגב' זיוה ויינשל אלא לאסוף נתונים חדשים ולשוות בינם. ראה דף מס' 14 דו"ח שלמה שויצר. חבל על המשאבים המושקעים בענין זה.

אם הנתונים הבסיסיים הם בספק נכונים מה הם יכולים להיות התחזיות?

השמח לקבל תשובה בנושא זה.

בכבוד רב,

דיאנה וולקוב

העתק: ז. ברקאי, מנהל האגף

מדינת ישראל

משרד הבינוי והשיכון

אגף פרוגרמות

תאריך: 15.7.1981

לאנשי א. א. מייך - מנהל מחוז ירושלים

הצוין מבין הצוין "המנהל המחוזי"

כפי שידוע לך והצוין במקום מיושם של הצוין "המנהל המחוזי"
כאזור מבין, כמו כן סופה כי משרד הבינוי והשיכון יכין מוך מנהל מבניה אזוריים
אזוריים לאזור המ"ל. לאזור הממוך לעיל והיישם במקום לדאוג להחלטה מבין
אזורי לאזור המ"ל בימים הקרובים.

על המבניה לעבד פרוגמות לצורכיהם המדיניים והמחוזיים.

באזור - המשרד עם ירושלים ואזורי מבניה מדיניים

- הסדרה דרכי המבניה של המנהל המחוזי - ירושלים באזור

- הסדרה מיושם המבניה המיושם למבניה ירושלים באזור על בסיס

המדיקה הממונה במשרדנו ע"י צוות גולדברג-דיכסון והשיכון

מנהל המבניה.

- המדיקה מיושם המבניה מקיים - מבניה, כיוון וכד'

- מיושם כל המבניה עם המבניה והמבניה מבניה.

ב כ ר כ

מנהל מחוז

מנהל מחוז

המבניה א. ויבר - המנהל המחוזי

מ"מ ד. ס. מנהל מחוז

מ. מנהל - קמ"מ מבניה - המנהל מחוזי בית - מנהל

מ. מנהל - מנהל מחוזי ומבניה

ס. מנהל - מנהל מחוזי ומבניה

מדינת ישראל

משרד השיכון והבינוי
מחוז ירושלים

תאריך: ז' בכסלו תשמ"ב
3 בדצמבר 1981

מספר:

אל: מר ז. ברקאי - מנהל אגף פרוגרמות
סא"ל ד. סהו - ראש ילל, משרד הבטחון
מר ש. כהן - מנהל סחוז ירושלים

הנדון: הגדרת יעדים לתכנון אזורי מבואות ארומים

אזור מבואות ארומים הוא האגף המזרחי של המטרופולין הירושלמי. האזור שהוכרז כאזור תכנון מכסה חלק מהשטח שהוגדר לתכנון במסגרת זו. השטח אותו יתכנן הצורה יכלול את כל הישובים דלהלן: מצפה יריחו, כפר ארומים, מישור ארומים, אזור החעסיה, האחרים C-102, העיר מעלה ארומים, האיתור E1, E3 (כל השטח שבין הגבול המוניציפאלי של ירושלים ועד כביש אלון והשטח שהופקע ע"י הממשלה והועבר לפועלה האזורית מעלה ארומים).

לאור זאת היעדים הכלליים של אזור זה הם כפי שהוגדרו במכתבי למר ז. ברקאי מה-2.12.81.

יש להגדיר יעדים סקומיים הנוגעים לאזור עצמו ונובעים ממיקומו ומהנתונים הגאופוליטיים.

להלן הצעתי ליעדים נוספים אלה:

1. הגדרת ההיררכיה האורכאנית בין הישובים השונים (חקיימים והמחוככניים) לבין עצמם וביניהם לבין העיר ירושלים.
2. הגדרת הקשרים התחבורתיים בין כל ישוב קיים, מתוכנן ובשליבים של איתור ובינם לבין העיר ירושלים. הגדרת הקשרים התחבורתיים עם אזורים שכנים.
3. הגדרת הקשרים הכלכליים בין הישובים לבין עצמם, בינם לבין העיר המרכזית (ירושלים) ובינם לבין מרכזי התעסוקה.
4. הגדרת מערכות החשחית הראשיות: מים, ביוב, חשמל, הקשורה, וכו', נחוצות לישובים השונים וההשלכות העשויות לנכוע משינויים אפשריים באוסף המדיני של האזור.
5. צרכי הבניה לאוכלוסיה הלא יהודית כאזור וההשלכות כאמור כסעיף 4 היעדים הנ"ל יושגו ע"י:
 1. ניתוח אפשרויות פיתוח באזור, לרבות ההשלכות על השתלכות במערך אזורי כולל.
 2. בדיקה אלטרנטיבות למיתוח השטח, בחירת התכנית המועדפת ועיבודה כתכנית אב שתכלול שלבי פיתוח.
 3. עריכת תכנית מתאר סטטוטורית שתכלול חשרים ותקנון כחוק. (כהמשך לשלב זה)

בני דביר

מנהל יח' פרוגרמות

העתק: מר נ. דונסקי

מבואות אדומים
דרי"ח מס' 1
תחזית אוכלוסין ומקורות תעסוקה
(נייר עבודה לדיון)

ינואר 1982

תוכן העינינים

מבוא	פרק 1:
סיכום	פרק 2:
האוכלוסיה בירושלים	פרק 3:
החזית אוכלוסית ירושלים בשנת 1992/3	פרק 4:
החזית אוכלוסית המטרופולין של ירושלים בשנת 1992/3	פרק 5:
תחזית דיור בירושלים בשנת 1992/3	פרק 6:
תחזית תעסוקה בירושלים בשנת 1992/3	פרק 7:
התעשייה בירושלים	נספח א':
התיירות בירושלים	נספח ב':

נתבקשנו ע"י מחוז ירושלים להכין במסגרת תוכנית אב למבואות אדומים נייר לדיון ראשוני בנושא תחזית גידול האוכלוסיה בירושלים וסביבתה. המגמה המרכזית בתוכנית הינה שמירת המאזן הדמוגרפי הקיים.

הבאנו נתונים על האוכלוסיה בירושלים ובאזור המטרופולין של ירושלים. אספנו מידע על מגמות התפתחות האוכלוסיה וערכנו תחזית האוכלוסיה לשנת היעד בעבודה היא 1992/3.

בנוסף לכך הכינונו נתונים ראשוניים על מצב התעסוקה ובעקר על מצב התעשייה השורר כיום בעיר ובסביבתה. אין דוח זה מתיימר להציג את כל הבעיות לעומקן. יתכן ובגלל חוסר נתונים מסוימים קימות סטיות מסוימות מבחינת האמת הסטטיסטית, אולם בשל קוצר הזמן לא יכולנו אלא להציג את אשר בידנו ואת מסקנותינו הפרלימנריות. אנו מקוים שבעתיד נוכל לבדוק ולאמת את הנתונים המוצגים בהמשך.

פרק 2: סיכום

- א. כדי לשמור על המאזן הדמוגרפי הקיים יש לעצור את המגמה המסתמנת של הגירה שלילית מירושלים. ולנסות לגרום לגידול האוכלוסיה היהודית בשיעור של כ-4% לשנה.
- מתוך זה אנו צופים 2% ריבוי טבעי ואת יתרת האוכלוסיה יהיה צורך למשוך מאזורים אחרים בארץ.
- ב. הגירה חיובית זו מותנת בראש וראשונה בגורמי משיכה מגוונים כאשר העקרים שביניהם הנם תעסוקה מתאימה ודיור ברמה טובה ובמחירים זולים יחסית.
- ג. מבחינת התעסוקה נראה לנו שכדי להביא את כמות האנשים הרצויה לירושלים יש צורך בפיתוח מקורות תעסוקה "חיצוניים יצרניים". דהיינו - העשיה. העברת משרדי הממשלה והמוסדות הלאומיים לירושלים הנו פיתרון לטווח קצר ואין בו כדי לפתור את הבעיה הדמוגרפית. הקמת בתי מלון ומתקני תיירות אחרים מוגבלת ע"י מספר גורמים.
- ענף התיירות עשוי לתרום מספר משרות מוגבל לאוכלוסית הבירה.
- ענף השירותים הציבוריים סובל כבר עתה מאבטלה סמויה והחלטות שונות של הממשלה מכוונות להקפאת המשרות כך שגם ענף זה לא יביא לפתרון בעיית התעסוקה.
- ד. כדי לשמור על המאזן הדמוגרפי הקיים יהיה צורך לבנות יחידות דיור בערי לויאן שמסביב לירושלים (מבואות אדומים), בסדר גודל של 17.000 - 33.000 יחידות דיור. הקף הקרקעות הזמין להקמת דירות בירושליים מצומצם ויספיק ל- 5-6 שנים אם קצב גידול האוכלוסיה יתממש לפי התכניות הרצויות.
- ה. יתכן שבנית דירות מחוץ לירושלים יגרום לחלק מאוכלוסית העיר לעבור לגור בערי הלויאן. אולם ערים אלו יקבלו את רב השירותים הציבוריים בירושלים, ויתרמו בסופו של דבר לפיתוח המרכז המטרופוליטני ולבקוש הולך וגובר לדיור בתוך ירושלים עצמה.
- ו. כדי לעודד את הגירת האוכלוסיה מחלקי הארץ השונים לירושלים יש להעניק תמריצים מיוחדים לפיתוח התעשיה ותמריצים שונים למשתכנים החדשים בעיר ובסביבתה. נושא זה חייב דיון בצוות התכנון כדי לגבש מדיניות העשויה לעודד את המגמות הרצויות.

ז. עד 1992 יש לפתח תשתית לאזורי תעשיה מחוץ לירושלים בשטח של כ-2.200 - 3400 דונם.

רצוי שפיתוח אזורי התעשיה יהיה מזרחית לירושלים.
פיתוח אזורי תעשיה ממערב לעיר לא יביא לחיזוק אוכלוסית ירושלים מחמת הנגישות הגבוהה של אזורים אלה לשפלה.

ח. היעדים לפיתוח התעשיה בירושלים עד שנת 1990 כפי שצוינו ע"י משרד התעשיה והמסחר בעבודתם "יעדים לפיתוח התעשיה 1978 - 1990", מצביעים על שמירת היחס הקיים של התעסוקה בתעשיה בירושלים. שמירת יחס זה נובעת מתפיסתם הכוללת את התעשיה הארצית. יש לציין כי מגמה זו עומדת בסתירה להמלצותינו ולא תתרום ליצירת כמות רצויה של משרות בתעשיה.

פרק 3: האוכלוסיה בירושלים

טבלה זו מציגה את התפתחות האוכלוסיה בירושלים בשנים 1973 - 1980. אנו מבחינים כי חלקה של האוכלוסיה היהודית בירושלים, מכלל האוכלוסיה, הולך ויורד בצורה רצופה. בשנת 1980 הגיע אחוז האוכלוסיה היהודית ל-71.8 בלבד. מכלל אוכלוסית העיר. להלן טבלה 1:

טבלה 1.3: אוכלוסית ירושלים *

<u>אלפים</u>			
<u>שנה</u>	<u>סה"כ</u>	<u>יהודים</u>	<u>לא יהודים</u>
1973	333.0	244.9	88.1
1974	346.0	252.8	93.2
1975	355.5	259.4	96.1
1976	366.3	266.0	100.3
1977	376.0	272.3	103.7
1978	386.6	279.4	107.2
1979	398.2	287.4	110.8
1980	407.1	292.3	114.8

<u>אחוזים</u>			
<u>שנה</u>	<u>100.0</u>	<u>יהודים</u>	<u>לא יהודים</u>
1973	100.0	73.5	26.5
1974	100.0	73.1	26.9
1975	100.0	73.0	27.0
1976	100.0	72.6	27.4
1977	100.0	72.4	27.6
1978	100.0	72.3	27.7
1979	100.0	72.2	27.8
1980	100.0	71.8	28.2

(* ל.מ.ס. שנתון 1981)

תופעה זו נובעת מקצב גידול שנתי איטי יחסית בקרב תושביה היהודים של ירושלים לעומת תושביה הלא-יהודים.

קצב הגידול הטבעי בקרב האוכלוסיה היהודית היה יציב בשנים 75-79 ונע בסביבות

בשנת 1980 ירד קצב הגידול והגיע לשעור של 1.7% בלבד. זו גם השנה היחידה מבין השנים הנסקרות, בו היה שעור הגידול הארצי של יהודים בישראל, גבוה משעור הגידול של יהודי ירושלים.

קצב הגידול הטבעי בקרב האוכלוסיה הלא יהודית יציב אף הוא בשנים האחרונות ומאז 1977 מגיע ל-3.4% לשנה.

בשנת 1980 היה קצב הגידול מעט גבוה יותר והגיע ל-3.6%. טבלה 2.3 ממחישה את קצב הגידול השנתי של אוכלוסית ירושלים, היהודית והלא-יהודית:

טבלה 2.3: קצב גידול שנתי אוכלוסית ירושלים (באחוזים) *

סה"כ	יהודים	לא-יהודים	יהודים בישראל	
1973	3.9	3.9	3.3	
1974	3.9	3.2	5.8	2.2
1975	2.7	2.6	3.1	1.8
1976	3.0	2.5	4.4	2.0
1977	2.6	2.4	3.4	1.9
1978	3.3	2.6	3.4	2.0
1979	3.0	2.9	3.4	2.4
1980	2.2	1.7	3.6	2.0

(* עיבוד נתוני ל.מ.ס שנחנך 1981)

מקורות גידול האוכלוסיה היהודית בירושלים

בלוח מספר 3.3 נבדוק את המרכיבים השונים לגידול אוכלוסית יהודי ירושליים בשנים 1973 עד 1980.

האוכלוסיה היהודית בירושלים גדלה עד 1980 בקצב מהיר משל כלל האוכלוסיה היהודית בארץ תופעה זו חלפה בשנת 1980.

לוח 3.3: מרכיבי הגידול של יהודי ירושליים (*)

באלפים

שנה	סה"כ ריבוי	ריבוי טבעי	הגירה פנים ארצית	השתקעות עולים	לא ידוע כולל ירידה מהארץ
1973	9.2	5.2	1.0	3.3	(-0.3)
1974	7.9	5.4	2.2	2.6	(-2.3)
1975	6.6	5.6	1.6	1.7	(-2.3)
1976	6.6	6.0	0.2	1.4	(-1.0)
1977	6.3	5.7	0.6	1.6	(-1.6)
1978	7.1	5.7	-	2.9	(-1.5)
1979	8.0	5.8	-1.6	4.1	(-0.3)
1980	4.9	5.7	-0.8	2.0	(-2.0)

באחוזים

1973	3.9	2.1	0.4	1.3	0.10
1974	3.2	2.1	0.8	1.0	-0.70
1975	2.6	2.1	0.6	0.6	-0.70
1976	2.5	2.2	0.07	0.5	-0.27
1977	2.4	2.1	0.2	0.6	-0.50
1978	2.6	2.0	0.0	1.0	-0.40
1979	2.9	2.0	-0.5	1.4	0.00
1980	1.7	2.0	-0.3	0.7	-0.7

גב' זיוה וינשל

(*) "בחינת אפשרויות הפיתוח באזור המטרופוליטני של ירושלים" לוח 3.2

אנו מבחינים כי הריבוי הטבעי בקרב יהודי ירושלים, יציב לאורך כל השנים הנסקרות, ותורם בין 2.0% ל-2.2% לסך ריבוי האוכלוסייה היהודית בירושלים. ההגירה הפנים ארצית לירושלים היתה חיובית עד שנת 1977. בשנת 1978 הורה מאזן ההגירה הפנימית על אפס, ובשנים 1979 ו-1980 היתה הגירה שלילית מירושלים. סיבה מסוימת להוצרות מאזן הגירה שלילי, היא העובדה, כי צעירים רבים הרוכשים השכלה טכנית במוסדות טכניים הקיימים בעיר, אינם יכולים למצוא תעסוקה הולמת במקצועם בירושלים. צעירים אלה נאלצים לעקור לאזורים אחרים בארץ, בחיפוש אחר תעסוקה מתאימה. הגורם של השתקעות עולים בירושלים הוא בלתי יציב ומשתנה בהתאם להקף העליה הכללית לישראל.

תחזית אוכלוסית ירושלים בשנת 1992/3

גודלה של ירושלים בשנת 1992/3 נקבע בתוכנית מיתאר ארצית - "תחזית התמורות בחלוקת האוכלוסיה במדינה".

התכנית אושרה ע"י הממשלה בחודש מאי 1975. לפי תוכנית זו, הקובעת את פריסת אוכלוסיית המדינה בהגיעה ל-5 מיליון תושבים תגיע ירושלים לאוכלוסיה בת 530,000 תושבים מהם 395,000 יהודים ו-135,000 לא יהודים.

תחזית זו גורסת כי חלקם של התושבים הלא יהודיים מכלל אוכלוסית ירושלים יגיע ל-25.5% לעומת 28.2% בשנת 1980.

בשנת 1980 הגיעה האוכלוסיה הלא יהודית בירושלים ל-114,800 תושבים. קצב גידול האוכלוסיה הלא יהודית היה 3.4% בשנים 77-79 ו-3.6% בשנת 80.

אנו מניחים כי שיעור הגידול השנתי יגדל ויגיע ל-4%. זאת על סמך נסיון העבר המורה כי תגובת האוכלוסיה הלא יהודית להאצה בגידול האוכלוסיה היהודית, היא האצת הריבוי הטבעי.

תחת הנחה זו, תגיע האוכלוסיה הלא יהודית בירושלים לכ-184,000 תושבים. המגמה המרכזית בתוכנית האב אמורה להיות שמירה על המאזן הדמוגרפי הקיים. על מנת לשמור על היחס בין האוכלוסיה היהודית והלא יהודית בשנת 1980, דהיינו: 71.8% ו-28.2% בהתאמה, צריכה האוכלוסיה היהודית להגיע לסך של 468,000 תושבים.

תחת הנחות אלה תגיע אוכלוסיתה הכוללת של ירושלים ל-652,000 תושבים. כדי לממש את התחזית של 468,000 תושבים יהודיים, צריך קצב הגידול השנתי של האוכלוסיה היהודית להשתוות לקצב גידול האוכלוסיה הלא יהודית ולהגיע ל-4.0%.

הגידול הטבעי עשוי לתרום לקצב גידול זה 2% עד 2.1% בלבד. יתרת 2% קצב גידול, חייבים לבוא מהגירה פנים-ארצית חיובית מאזורים אחרים, והשתקעות עולים. היקף השתקעות העולים בירושלים, נתון בעיקר לתנודות העליה לישראל. אי לכך ניתן גורם זה לשליטה מעטה ביותר.

התחום היחידי בו ניתן לטפל הוא ההגירה הפנים-ארצית לירושלים, אותה ניתן לעודד על ידי תוספת מקומות עבודה אטרקטיביים ודיור הולם ברמה גבוהה ובתנאים טובים.

ההגירה הפנים-ארצית צריכה לתרום לעיר כ-1.5% עד 1.3% קצב גידול שנתי.
תוספת האוכלוסיה היהודית בירושלים עד 1992/3 תהיה בהתאם לתחזית זו 175,700 תושבים

הריבוי הטבעי יתרום לגידול האוכלוסיה כ-88,000 תושבים.
במדה ותתממש תחזית השתקעות עולים בירושלים, של כ-24,000 עולים עד 1992/3,
אמורה יתרת תוספת האוכלוסיה, בסך כ-63,700 תושבים, לבוא מאזורי הארץ האחרים.

פרק 5: תחזית אוכלוסית המטרופולין של ירושליים בשנת 1992/3

אזור המטרופולין של ירושליים בעבודה זו נתחם בגבולות כדלקמן:

בצפון - קו אלבירה - רמאלה
במזרח - אזור תכנון מבואות אדומים
בדרום - קו בין סחור - בית לחם
במערב - בית שמש.

אוכלוסיה יהודית באזור המטרופולין בשנת 80

במרחב הנידון נלקחו מפרסומי ל.מ.ס - "רשימת אוכלוסית הישובים היהודיים" ליום 31.12.79. מספר התושבים היהודים נלקחו מן הישובים המופיעים באזור טבעי ירושליים בצרוף לעיר בית שמש.

ישובים יהודיים באזור טבעי ירושליים - ליום 31.12.79

מספר תושבים	שם הישוב	מספר תושבים	שם הישוב
347	מעלה החמישה	458	אבן ספיר
179	נוה אילן	342	אורה
430	נס הרים	230	איתנים
260	עין כרם	630	בית זית
270	עין נקובא	356	בית מאיר
325	עמינדב	217	בית נקופה
409	צובא	266	בר גיורא
131	צור הדסה	520	גבעת יערים
260	קרית יענים	137	ידידיה
500	קרית יערים (טלזסטון)	232	כסלון
406	קרית ענבים	208	מבוא ביתר
235	רמת רזיאל	5500	מבשרת ציון
187	רמת רחל	545	מוצא עילית
248	שואבה	53	מוצא תחתית
190	שורש	273	מטע

14.344

סה"כ

לאוכלוסיה בישובים באזור טבעי ירושליים נוסף את אוכלוסית בית שמש שמנתה בשנת 79 12.100 תושבים. הריבוי הטבעי השנתי של האוכלוסיה היהודית בישראל מגיע לכ-2% בשנה.

בשנת 1980 מנתה סך האוכלוסיה בישובים שנמנו לעיל, בצרוף לבית שמש כ- 27.000 תושבים.

סיכום האוכלוסיה היהודית באזור המטרופולין בשנת 1980:

ישובים (ללא ירושלים)	27.000
ירושלים	<u>292.300</u>
סה"כ	219.000

אוכלוסיה לא יהודית באזור המטרופולין בשנת 1980

הנתונים אודות האוכלוסיה הלא יהודית בתוך תחומי הקו הירוק, נלקחו מפרסום הל.מ.ס "רשימת הישובים ואוכלוסיתם".

אוכלוסית עין רפא מנתה 550 תושבים ואוכלוסית אבו גוש מנתה 2420 תושבים, ובסה"כ 2970 תושבים.

הנתונים אודות האוכלוסיה הלא יהודית מעבר לקו הירוק נלקחו מתוך הערכת משרד הפנים לשנת 1980.

הנתונים המדויקים האחרונים מתייחסים ל-1970. בשנה זו בוצע מפקד אוכלוסין בשטחים המוחזקים. מאז המפקד האחרון מצויות בידינו הערכות בלבד.

להלן הערכות משרד הפנים לגבי הישובים בתחום אזור המטרופולין של ירושלים;
כפי שהוגדרו בעבודה:

<u>נפת רמאלה</u>			
שם הישוב	מספר תושבים	שם הישוב	מספר תושבים
עין אריך	983	בית איגזיא	213
אל בירה	17.496	א-טירה	795
רמאלה	19.255	בית דקו	539
ביתוניה	2.476	בית עאנן	1.644
רפת	606	קטנה	2.145
קלבדיה	1.923	כפר עקב	351
ג'דירה	552	אורם	1.100
אל ג'ב	1.661	ג'אבע	789
בית נבלה	1.120	חיזמא	1.625
ביר אפזיע	656	ענתא	1.641
בית חנינא	1.402	אל עיזריה	5.303
בית איכסא	845	אבו דיס	3.715
בית סורין	1.081	בורקא	765
בידו	1.894	דיר דוואן	3.449
אל קביבה	653	מחמם	839
בית זור אל פוקא	284	סה"כ	77.800

<u>נפת בית לחם</u>			
ישוב	מספר תושבים		
בית לחם	23.108		
בית סחור	7.871		
נחלין	1.740		
חוסין	1.666		
ארטס	1.341		
בתיר	1.902		
זעתרה	1.781		
אל חדר	2.837		
בית ג'אלים	7.497		
חרבת בין תעמיר	1.200		
דהישה	5.474		
סה"כ	56.417		

סכום אוכלוסיה לא יהודית באזור המטרופולין בשנת 1980

אוכלוסיה לא יהודית בתחומי הקו הירוק:	3.000	תושבים
בנפת רמאלה	77.800	"
בנפת בית לחם	56.417	"
בירושלים העיר	114.800	"
	<u>252.017</u>	

בלוח 1.5 מוצג הרכב האוכלוסיה באזור המטרופולין של ירושלים בשנת 1980.

לוח 1.5: אוכלוסית אזור מטרופולין ירושלים - 1980

באלפים	באהוזים	
319	55.8	יהודים
252	44.2	לא יהודים
571	100.0	סה"כ

קצב הגידול של האוכלוסיה הלא יהודית באזור המטרופולין של ירושלים לא ידוע. קיימים נתונים חלקיים אודות קצב הגידול של האוכלוסיה הלא יהודית ביהודה ושומרון. קצב הריבוי הטבעי מגיע לכ-3% לשנה, אך הגידול השנתי הכולל נמוך מכך בהרבה. משיחות עם אנשים הפועלים ומתמצאים באשר מתרחש בשטח, מתברר כי קיימת הגירה פנימית חיובית לכפרים ולישובים הסמוכים לירושלים.

הסבה המרכזית להופעה זו היא העובדה כי עובדים יוממים רבים מבין התושבים הלא יהודים מוצאים תעסוקתם בירושלים.

אנו מעריכים כי קצב הגידול של האוכלוסיה הלא יהודית באזור המטרופולין של ירושלים יהיה דומה לקצב הגידול של האוכלוסיה המקבילה בעיר עצמה, ויגיע ל-4%.

בקצב גידול שכזה תמנה האוכלוסיה הלא יהודית במטרופולין כ-403.500 תושבים.

על מנת לשמור על המאזן הדמוגרפי הקיים, חייבת האוכלוסיה היהודית למנות עד 1992/3 509.500 תושבים.

סה"כ האוכלוסיה באזור המטרופולין תמנה בהתאם לתחזית זו בשנת 1992/3 כ-913.000 תושבים. הוספת האוכלוסיה היהודית מסתכמת בכ-191.000 תושבים.

פרק 6: תחזית דיור בירושלים בשנת 1992/3

התחזית שנערכה בפרק הקודם צופה תוספת אוכלוסיה יהודית עד 1992/3 כדלקמן:
בעיר ירושלים כ- 176.000 תושבים. באזור המטרופולין כ- 191.000 תושבים. מימוש תחזית זו לתוספת האוכלוסיה מותנית בגורמי משיכה מגוונים אשר יגרמו להגירה חיובית ניכרת לאזור. בעבודה זו נטפל בשני גורמי משיכה מרכזיים: הדיור והתעסוקה.
בפרק זה נעסוק בצורה פרילימינרית ובקוים כללים בלבד, בנושא הדיור בירושלים בשנת היעד 1992/3.

גודל משק בית ממוצע (בקרב משקי בית שיהוו את תוספת האוכלוסיה לירושלים עד 1992/3).

גודל משק בית ממוצע בהתאם לשנתון ל.מ.ס 1981 הוא 3.41 נפשות. אנו מניחים כי זהו גודל משק הבית באוכלוסיה שתיוסף כריבוי טבעי לירושלים.
גודל משק בית ממוצע בקרב משקי בית שראשיהם בני 44 ומטה הוא כ- 4 נפשות. אנו מניחים כי זהו גודל משק הבית הממוצע בקרב משקי הבית הניידים, שיעקרו לירושלים מאזורים אחרים בארץ.
אנו מעריכים כי בקרב משפחות עוליים, ממוצע נפשות למשק בית יגיע ל- 3.2 נפשות. הנחה זו מבוססת על העובדה כי חלק גדול מן העולים מגיע מרוסיה. העליה הרוסית מאופינת במשפחות קטנות. חלק אחר של העליה כגון העליה מארה"ב מורכב מאנשים מבוגרים יחסית המגיעים לישראל ללא ילדים.
חישוב משוקלל של מספר נפשות ממוצע במשקי הבית שיתוספו לירושלים עד 1992/3, מצביע על 3.6 נפשות בממוצע למשק בית.
על מנת לספק דיור הולם לתוספת האוכלוסיה היהודית עד 1992/3 יש לבנות יחידות דיור כדלקמן: לצרכי תוספת האוכלוסיה בירושלים כ- 48.000 יחידות דיור. לצורכי תוספת האוכלוסיה באזור המטרופולין של ירושלים כ- 53.000 יחידות דיור. פוטנציאל הבניה הכולל למשקי בית יהודים בירושלים נאמד ב- 36.000 דירות*.

* זיוה וינשל. "בחינת אפשרויות הפתוח באזור המטרופוליטני של ירושלים" 14.12.81

גבי זיוה וייבשל בדקה וקבעה את דרגות זמינותם של שטחי הקרקע לבניה בטבלה הבאה:

טבלה 1.6: פוטנציאל הבניה למגורי יהודים בירושלים

36.100	סה"כ
15.900	זמין
4.200	כמעט זמין
16.000	לא זמין

קבוצות הזמינות חולקו בהתאם לנתונים הבאים:

פוטנציאל זמין - מורכב ברובו מאתרים הנמצאים כיום בבניה או מאתרים שניתן לגשת לבניהם באופן מיידי.

פוטנציאל כמעט זמין - מורכב מאתרים שהליכי התכנון הושלמו או קרובים להשלמה והבניה מותנית, לעיתים, בהחלטה מוסדית.

פוטנציאל לא זמין - אתרים שטרם תוכננו או שטרם סודרו מבחינה משפטית או אחרת.

מנתונים אלה עולה כי בהתאם לתחזית תוספת האוכלוסיה לירושלים עד 1992/3, יהיה צורך לבנות מחוץ לתחומיה המוניציפלים של ירושלים בין 17.000 ל-33.000 יחידות דיור.

דירות אלה יבנו בערי לוויין של ירושלים, בהתאם לקצב גידול האוכלוסיה בעיר ובהתאם לקצב הפיכת הקרקע הלא זמינה בירושלים לזמינה.

במדה וקצב גידול האוכלוסיה יתממש בהתאם לתחזית. יספיק מלאי הקרקעות הזמין והכמעט זמין הקיים כיום בירושלים לכ- 5-6 שנים בלבד.

פרק 7: תחזית תעסוקה בירושלים בשנת 1992/3

הגורם המרכזי השני שעשוי להביא למימוש תחזית גידול האוכלוסיה הרצוי, הוא גורם התעסוקה.

סקר כח אדם שנערך ע"י ל.מ.ס. ב-1979 קובע כי 34% מכלל האוכלוסיה היהודית בירושלים מעסקים.

(לעומת 30% מעסקים מכלל האוכלוסיה הלא יהודית). על מנת לעמוד בתחזית קצב גידול האוכלוסיה על המתכננים לתת פתרונות תעסוקה לכ-60.000 משרות לתושבי ירושלים היהודים.

אלו ענפי תעסוקה יוכלו לספק מספר זה של משרות?

בלוחות הבאים נציג את התפלגות מעסקים בירושלים לפי ענפים, לפי סקר כח אדם שנערך ע"י ל.מ.ס בשנת 1979.

לוח 1.7: התפלגות מעסקים בירושלים בשנת 1979

ענף תעסוקה	סה"כ מועסקים	מעסקים גברים	מעסקים יהודים	גברים יהודים
הקלאות	(0.3)	(0.3)	(0.3)	(0.3)
תעשיה	16.4	13.2	12.7	10.1
השמל ומים	1.0	(0.7)	(0.5)	(0.3)
בינוי	10.0	9.5	6.2	5.7
מסחר, שירותי הארחה	13.5	9.7	10.0	6.5
תחבורה, אכסנה ותקשורת	7.0	6.0	5.4	4.5
פיננסים ושירותים עסקיים	10.1	5.8	9.6	5.5
שירותים ציבורים	51.8	23.9	47.1	20.7
שירותים אישים ואחרים.	7.4	4.8	5.7	3.2
	118.4	74.4	98.2	57.1

לוח 2.7 : התפלגות מועסקים בירושלים בשנת 1979

[illegible]

מביתוח הלוחות עולה כי אחוז המועסקים בשירותים הציבוריים בירושלים גדול ומגיע ל-48.3% מכלל המועסקים היהודים בעיר, לעומת 30.8% בכלל האוכלוסיה היהודית בישראל. כן בולט האחוז הנמוך של המועסקים

היהודים בתעשייה בירושלים 13.0% לעומת 24.6% בכלל האוכלוסיה היהודית בארץ.

בענפים אחרים (למעט הקלאות שכמעט ולא קיימת באזור י-ם אין הבדלים משמעותיים בהתפלגות יתרת המועסקים בין הענפים השונים בירושלים ובממוצע ארצי.

אנו חוזרים לשאלה שהצגנו: אילו ענפי תעסוקה יוכלו לספק בהתאם לתחזית, 60.000 משרות למועסקים יהודים עד 1992/3?

מקוצר הזמן, אין אנו נכנסים, בשלב זה, לביתוח מפורט של כל ענף מענפי התעסוקה ותחזית להתפתחותו עד 1992. נטפל בתחזית התעסוקה לשנת היעד במבט כולל.

תוך הדגשים על ענף התעשייה והתיירות. להם נייחד נספחים מיוחדים בסוף הדו"ח.

גידול האוכלוסיה הרצוי לירושלים בשעור של כ-4%, מתחלק ל-2% ריבוי טבעי ו-2% נוספים כתוצאה מהשתקעות עולים והגירה פנים - ארצית חיובית.

לצורך התחשיב אנו מניחים כי תוספת המשרות הנובעת מן הגידול הטבעי בשעור 2%, יתחלקו באופן זהה להתפלגות התעסוקה הנוכחית בעיר.

הנחה זו מתבססת על הצרכים התעסוקתיים הטבעיים של אוכלוסית העיר.

עוד נשענת הנחה זו על מגמת המוצהרת של פרנסי העיר ומשרד התעשייה והמסחר, לשמור על צביונה המיוחד של ירושלים. מבחינה תעסוקתית כוללת.

בהתאם להנחה זו תהיה תוספת המועסקים לענפים השונים עקב הריבוי הטבעי בלבד כדלקמן:

120	הקלאות
3.900	תעשייה
150	השכל ומים
1.920	בינוי
3.090	מסחר, שירותי הארחה
1.650	החבורה אכסנה ותקשורת
2.940	פיננסים ושירותים עסקיים
14.490	שירותים ציבוריים
1.740	שירותים אישיים ואחרים
<u>30.000</u>	סה"כ

ברצוננו לבחון האפשרות המעשית להתגשמות החזית זו בענף השירותים הציבוריים. בשירותים הציבוריים צריכים להקלט כ-48% מתוספת "האוכלוסיה הטבעית", דהיינו כ-14.500 מועסקים. זהו גידול של כ-30% לעומת מספר המועסקים היהודים כיום בשירותים הציבוריים.

קיימת מגמה מוצהרת בקרב ממשלת ישראל, כמו גם בדעת הקהל להביא למיתון בקצב עליתו של כח האדם בשירותים הציבוריים ואולי אף להקפאתו המוחלטת. נראה לנו כי תוספת המשרות הדרושה תוכל לבוא רק מפוטנציאל ממקורות תעסוקה ציבוריים "חיצוניים" לירושלים.

בעבודה "תיכנון פיתוח ירושלים 1979-1983 - משמעויות בתאום התעסוקה" שנערכה ע"י "תכנון וייעוץ כלכלי בע"מ", נבדק הפוטנציאל לגידול חיצוני במקורות תעסוקה בירושלים.

הבדיקה העלתה הממצאים הבאים:

א. משרדי ממשלה

בתל-אביב 8.700 מועסקים "ארציים" (ללא זיקה למקום מסוים) בשירותי המנהל הממשלתיים.
לגבי 2.700 מועסקים קיימת הסכמת הנהלות המשרדים להעברתם לירושלים ולגבי כ-2.150 מועסקים, העברתם נראית כאפשרית.
בסה"כ כ-5000 מועסקים נראים כפוטנציאל להעברה לירושלים.

ב. חברות ממשלתיות

קיימות כ-14 חברות ממשלתיות שפעילותן השוטפת אינה מותנית במיקומן הנוכחי. מספר העובדים הפוטנציאליים להעברה הוא כ-2.100.

ג. הסוכנות היהודית

קיימת נכונות להעברת כ-50 עובדים לירושלים. בסה"כ "הפוטנציאל החיצוני" למקורות תעסוקה ציבוריים בירושלים מסתכם בכ-7000 משרות.

מימוש, ולו גם חלקי של פוטנציאל מקורות התעסוקה החיצונים, בתוספת למשרות בשירותים הציבוריים הנובעות מצרכים ממשיים של "האוכלוסיה הטבעית" הנוספת (חינוך משטרה, שירותי משרדי ממשלה שונים, שירותי עיריה וכדומה), יביאו למימוש היעד של 14.500 משרות בענף השירותים הציבוריים.

ברצוננו להתייחס עתה, לחלק מגידול האוכלוסיה הצפוי מהגירה פנים-ארצית והשתקעות עולים.

מספר המשרות אשר יש לספק לאוכלוסיה זו הוא בסדר גודל של כ-30.000 משרות. אנו צופים כי התפלגות המועסקים הללו תהיה שונה מהתפלגות "התעסוקה הטבעית" בירושלים.

קיבולת הענפים השונים, שאינם ענפים יצרניים, מוגבלת, להתפתחות טבעית מסוימת, אשר מוצתה על ידי חלק הריבוי הטבעי, מכלל הגידול באוכלוסיה.

לא נותר אלא לפתח "ענפים היצרניים יצרניים": תעשיה, תיירות וחקלאות. החקלאות מצומצמת בירושלים ומספר המועסקים בה קטן ביותר. כך שאין בה אפשרות לתת פתרון לבעיות תעסוקה כלשהן.

החזית של מצב התעסוקה בענף התיירות מורה על תוספת של כ-2000 מעסקים בענף בשנת 1992/3.

התפתחות תנועת התיירות מותנית בגורמים רבים ושונים, ואין אפשרות לבנות חדרי בתי-מלון מעבר לגבול מסויים.

על מצב התיירות בירושלים ב-1992/3 נייחד נספח נפרד בסוף העבודה. המסקנה הנובעת מנספח זה היא כי בענף התיירות יש משום פתרונות תעסוקה לכ-1.800 - 2.100 עובדים יהודים בלבד.

הענף היחיד אשר עשוי לספק "משרות היצרניות" בכמות הדרושה הוא ענף התעשיה. על מנת לעמוד בתחזיות שהובאו על ידינו, אנו מעריכים כי יש ליצור תעשיה באזור המטרופולין תספק משרות לכ-40% מתוספת האוכלוסיה הנובעת מהגירה פנימית ומהשתקעות עולים.

יתרת המשרות יתחלקו בין "ענפים פנימיים" אחרים: שירותים, ציבוריים, שירותים אישיים, שירותים פיננסיים, החבורה ותקשורת, מסחר, בינוי, השמל ומים. מבנה תעסוקה זה דומה למבנה תעסוקה בעירות פיתוח המבוססות על תעשיה.

בסה"כ יש להוסיף לתעשיה בירושלים כ-16.000 משרות עד 1992/3, לעומת כ-13.000 מועסקים יהודים שעבדו בתעשיה ב-1979. זו תוספת של למעלה מ-120% למספר המשרות לאוכלוסיה היהודית הקיימות בתעשיה.

הקרקע הזמינה בירושלים, בתוספת לקליטת כח אדם נוסף במפעלים קיימים, מאפשרת תעסוקה לכ-2.500 איש.

נתונים מפורטים יותר על כך נמצא בנספח שנייה לחקשה בירושלים.
על מנת להרחיב את התעסוקה בחקשה לכ-13.500 עובדים נוספים, יש לפתח אזורי
חקשה מחוץ לירושלים בשטח הנע בין 3.400 דונם ל-2.250 דונם. בהתאם לאופי
התעסיות שיוקמו, ונגזר מכך, בהתאם לשטח הדרוש למועסק, הנע בין 4 מועסקים
לדונם לבין 6 מועסקים לדונם, בהתאמה.

נספח א'

התעשיה בירושלים

הנספח על התעשיה בירושלים משופע בנתונים הנמסרים כאן על מנת לשמש כבסיס למאגר - נתונים בעתיד ולאו דוקא כבסיס למסקנות הפרילימנריות כפי שהן מוצגות בעבודה.

לפי דו"ח החברה הכלכלית לירושליים מחודש יולי 1981, אשר התבסס על סקר "מודיעין אזרחי" משנת 1978 עם עדכונים קטנים, נראה מצב התעשיה בירושלים בסוף שנת 1980 כדלקמן:

מספר המפעלים	%	מס' העובדים	%	מס' עובדים לא יהודים	% מסה'	
מערב י"ם	876	79.6	14.884	90.5	3.447	23.1
מישור אדומים	45	4.1	814	4.9	244	30.0
מזרח י"ם	179	16.3	755	4.6	755	100.0
	1.100	100.0	16.453	100.0	4.446	27.0

בתעשיה בירושלים מועסקים כ-14% מסה' כח העבודה בעיר לעומת 24% ממוצע ארצי.

לפי אותו סקר של "מודיעין אזורי" משנת 1978 התחלקה התעשיה בירושליים לענפים הבאים:

התפלגות מפעלים לפי ענפי יצור (באחוזים)

<u>מזרח העיר</u>	<u>מערב העיר</u>	<u>סה"כ</u>	
2.8	10.5	9.2	מזון משקאות וטבק
-	1.4	1.1	טקסטיל
1.7	6.3	5.5	הלבשה ומוצרי טקסטיל
17.9	1.0	3.9	תעשית אור ומוצרי
17.9	10.7	11.9	עץ ומוצרי
-	1.3	1.0	נייר ומוצרי
2.2	14.4	12.3	דפוס והוצאה לאור
-	2.3	1.9	גומי ומוצרי פלסטיק
-	1.6	1.3	תעשית מוצרים כימיים ונפט
5.6	4.7	4.9	מוצרים מינרליים על מתכתיים
-	0.7	0.6	תעשיה בסיסית של מתכות
15.1	11.2	11.8	תעשיה מוצרי מתכת
-	0.8	0.7	תעשית מכונות
-	3.3	2.8	ציוד חשמלי ואלקטרוני
-	0.3	0.3	תעשית כלי הובלה
-	3.5	2.9	תעשית יהלומים
0.6	9.4	7.9	תעשיות שונות
1.1	0.5	0.8	בניה קבלנית כוללת
-	0.5	0.4	שירותי תרבות בידור וספורט
1.1	0.3	0.5	תקונים שונים
1.1	3.5	3.1	אחסנה טרמינלית וחניה
<u>33.0</u>	<u>11.6</u>	<u>15.3</u>	מוסכים
100.0	100.0	100.0	

לפי הענפים המוגדרים בדו"ח ל.מ.ס, החלוקה היחסית בירושלים לעומת החלוקה היחסית הארצית בשנת 1977/78 נראית כדלקמן:

הענף	בארץ	בירושלים
מזון משקאות וטבק	12.2	11.9
טקסטיל	5.7	1.4
הלבשה ומוצרי טקסטיל	15.6	7.1
עור ומוצרי	4.9	5.0
נייר ומוצרי	1.1	1.3
עץ ומוצרי	9.3	15.4
דפוס והוצאה לאור	8.4	15.9
מוצרי גומי ופלסטיק	3.9	2.5
מוצרים כימיים ומוצרי נפט	3.2	1.7
מוצרים מינרליים על מתכתיים	4.6	6.4
תעשיות בסיסיות של מתכות	1.3	0.8
מוצרי מתכת	15.8	15.3
מכונות	3.9	0.9
ציוד חשמלי ואלקטרוני	4.0	3.6
כלי הובלה	1.7	0.4
שונות	4.4	10.4
	100.0	100.0

ההבדל בין שתי הטבלאות הנ"ל נובע מהכללת ענפים מסוימים בירושליים בסקר של מודיעין אזרחי אשר אינם מוגדרים כתעשייה בל.מ.ס. (מוסכים וכו').
מסתבר שבירושליים יש יחסית יותר מתעשיות העץ והדפוס לעומת פיגור בתעשיות, הטקסטיל והמכונות. יש לציין שנתונים אלה מתייחסים רק למספר המפעלים ולא למספר המועסקים.

החברה לתכנון ויעוץ כלכלי בתוכנית פיתוח ירושלים 83-1979 ערכה השוואה בין המועסקים בתעשיה בירושלים לעומת המועסקים בתעשיה בכל הארץ (1975) להלן התוצאות:

<u>ירושלים</u>	<u>כל הארץ</u>	
<u>100%</u>	<u>100%</u>	
10.4	12.6	מזון
14.9	20.3	טקסטיל, הובלה ועור
6.0	6.8	עץ
18.8	6.6	נייר, דפוס ושונות
2.2	3.5	גומי ופלסטיקה
4.7	4.6	כימיה
5.0	5.3	מחצבים ומינרלים
26.0	37.6	ענפי מתכת
12.0	2.7	יהלומים

למרות שבטבלה האחרונה לא ברור היכן סווגו תעשיות האלקטרוניקה, ההובלה וכו', מסתבר שבירושלים מועסקים מעט אנשים במוצק למפעל בענף העץ ומאידך הרבה אנשים יחסית בתעשיות הכימיות בענפי המתכת השונים וכן ביהלומים, אולם יתכנו גם טעויות סטטיסטיות הדורשות בדיקה.

בירושלים קיים פיזור די נרחב של אזורי תעשיה כאשר הגדולים ביניהם הנן גבעת שאול ותלפיות. השטח הבנוי באזורים אלה היה כדלקמן:

1.	תל-ארזה	10.697	ממ"ר
2.	מקור ברון	11.803	ממ"ר
3.	עטרות	80.466	ממ"ר
4.	רוממה	78.743	ממ"ר
5.	גבעת שאול	134.605	ממ"ר
6.	תלפיות	94.426	ממ"ר
7.	קרית ת.ע.מ.	34.700	ממ"ר
8.	בית ישראל	7.825	ממ"ר
9.	ממילא	2.374	ממ"ר
10.	אחרים	<u>72.558</u>	ממ"ר
	סה'	532.197	ממ"ר
11.	מזרח י"ם	<u>12.844</u>	ממ"ר
	סה"כ	545.041	ממ"ר

השטח למועסק הנו כ-35 ממ"ר

במישור אדומים אשר מהווה את עתודת הקרקע העקרית לתעשיה ביים היה המצב
בחי 6/81 כדלקמן:

מצב איכלוס ללא מפעל ממלכתי גדול	מצב איכלוס כולל מפעל ממלכתי גדול	
49	49	1. מפעלים פעילים
32.663 ממ"ר	41.263 ממ"ר	2. שטח בנוי
190.296	226.935	3. שטח קרקע
5.30	1.020	4. מספר העובדים
		5. מתוך זה עובדים
301	301	לא יהודים
56.8	29.5	6. % העובדים הלא יהודים
61.6	40.4	7. שטח מבנה לעובד
2.8	4.5	8. מספר עובדים לדונם

על סמך נתונים שנחבלו המחברה המפקחת על פיתוח מישור אדומים מסתבר שסה' השטח
שאותר לתעשיה (ועפ"י תוכניות שהופקדו) מגיע ל-7.755 דונם.
מתוך זה מפותחת תשתית לכ-1000 דונם ורב השטח הוקצע. חלק מהיזמים טרם החלו בבניה.
בקירבת השטח המפותח מתחילים בפיתוח עוד כ-600 דונם.
לפי מקורות שונים רזרבות הקרקע הזמינות לתעשיה בתחום המניציפלי של ירושלים
הנם כדלקמן (בדונמים):

בבעלות המינהל	בבעלות ח.פ.י	
מפותח	מפותח חלקית	מפותח
29	13	11 תלפיות
8	11	20 גבעת שאול
-	-	11 קרית ת.ע.מ.
	114	97 עטרות
60		נוה יעקב
60	37	139

סה' שטח הקרקע הזמין מגיע ל-374 דונם.
רזרבות הקרקע הלא זמינות והמחויבות פינוי הנם כדלקמן:

1.	ח.פ.י	-	א. תלפיות	23.5	
			ב. גבעת שאול	1.5	25
2.	מ.מ.י		תלפיות		31
3.	מ.מ.י		מבשרת (אינה כלולה בתחום העיר)		400
			סה"כ		456
					===

אם כן בתוך ירושלים קיימים כ-830 דונם לתעשיה כאשר מתוכם רק 45% זמינים.

הקרקע הזמינה בתוספת קליטת כח אדם נוסף במפעלים קיימים מאפשרים תעסוקה לכ- 2500 איש.
אם ברצוננו להרחיב את התעסוקה בתעשיה יש להמשיך ולפתח אזורי תעשיה מזרחית לירושלים.
פיתוח אזורי תעשיה מערבית לבירה לא יתרום לריבוי האוכלוסיה במדה הרצויה וזאת
בגלל הנגישות הטובה לשפלה.

תעשיות עתירות מדע

בין כל ענפי התעשיה, תעשיות עתירות מדע זוכות בירושליים ליחס מיוחד מבחינת
התמריצים הנתנים להקמתם.

על פי החלטת הממשלה הוכר אזור ירושלים כאזור פתוח ב' לצורך הקמת תעשיות. אולם לתעשיות
מדע ניתנת תוספת מענק של 15% מסה' ההשקעה.
מכאן שסה' התמריצים לצורך הקמת תעשיות עתירות מדע בירושלים יגיעו ל-40% הלואה
30% מענק ועוד 5% מענק הישבון.

ההגדרה המקובלת לתעשיות עתירות מדע הנה ראשית שלפחות 5% מהוצאותיהן הנם לצורך מחקר
ופתוח. שנית שלפחות 5% מעובדיהן הנם אקדמאים או שלפחות 10% מעובדיהן עוסקים
במחקר ופיתוח.

המדען הראשי חייב לאשר את היות התעשיה - ת.ע.מ.

כל יתר התעשיות בירושליים זוכות בתמריצים הנתנים לאזור פתוח ב', דהיינו 40
הלואה, 15% מענק ועוד 5% מענק הישבון.

בחודש 10/80 היה מצב תעשיות עתירות המדע בירושלים כדלקמן:

מספר המפעלים	מספר המועסקים	אזור
9	546	קרית ת.ע.מ
7	39	גבעת שאול ב'
4	287	עטרות
2	110	תלפיות
1	115	רוממה
23	1.097	

יהס תעשיות עתירות המדע בירושלים המערבית היה כדלקמן:

מספר מפעלים	שטח בנוי בממ"ר	מועסקים	בכל העיר	ת.ע.מ
876	532.197	14.884	100%	100%
23	46.639	1.097	2.6%	7.4%

מתברר שבתעשיות הנ"ל מועסקים בממוצע יותר עובדים מאשר ביתר התעשיות. כך גם לגבי שטח הבניה למועסק.

מרבית העובדים בתעשיות אלו הנם יהודים ומאחר והן הנן מעצם טבען תעשיות עתירות כח אדם הרי שמגמת התמריצים הממלכתיים הנה ברורה.

יתכן והמדען הראשי יגלה גמישות באשור תעשיות עתירות מדע בהתאם לאופין וסוג המועסקים הצפויים.

נספח ב:

תיירות בירושלים

התיירות מהווה את ענף היצוא בעל הערך המוסף הגבוה ביותר במדינה. התיירות בירושלים תופסת מקום מרכזי בענף התיירות בישראל ומהווה גורם עקרי להתפתחותו.

לפי תכנית אב לתיירות בירושלים ידרשו בעיר כ-9.600 חדרי מלון לשנת 1987. כיום נמצאים בירושלים כ-6000 חדרים, בבניה מצוים כ-2.840 חדרים ובתכנון מתקדם כ-1000 חדרי מלון נוספים.

בסך הכל יגיעו מספר חדרי המלון לירושלים בחמש שנים הקרובות לכ-9.800 חדרים. כמות זו עונה על המכסה הדרושה בהתאם לתוכנית האב לירושלים.

מעבר לתאריך זה נתן להקים בתי מלון בשני אתרים שאותרו לשם כך - שייך גירך (שער מנדלבאום) ומחנה אלנבי. במקומות אלה נתן להקים עוד כ-3000 חדר. נוסף לכך נתן לאתר קרקעות ברמות בממילא, וגילה, כך שהרזרבה הקרקעית למלונאות בירושלים עונות לצרכים מעבר לשנת 1995.

מספר המועסקים בענף יגיע בשנת 1987 לכ-6.500 - 6000 איש לעומת כ-4.600 המועסקים כיום. כלומר תוספת של 1.500 עד 2000 מועסקים בענף.

אנו מעריכים כי עד 1992/3 יגיע מספר המועסקים בענף לכ-7.500 - 8000 עובדים. זוהי תוספת של 3000 - 3.500 עובדים לכלל המועסקים בירושלים. ותוספת של 1.800 - 2.100 משרות למועסקים היהודים בירושלים.

ענף התיירות מוגבל בהתפתחותו ומושפע מגורמים רבים ושונים. תנועת התיירות לירושלים מושפעת כמובן מתנועת התיירות לישראל. תנועת התיירות בכלל רגישה לזעזועים בינלאומים מזג אויר, מחירי דלק, וכדומה, ולזעזועים האופיינים לישראל - כגון בעיות בטחון.

התפתחות מאוזנת של שירותי האכסון בירושלים דורשת צמיחה מאוזנת בין מרכיביו השונים של הענף: מסחר, מסעדות, תשתית תיירות, אתרי ביקור, חיי לילה וכדומה.

יש לציין כי הסיכון בענף המלונאות גבוה במיוחד נוכח העובדה כי חדר מלון שלא הושכר ללילה, פרושו הפסד שלא ניתן לקבל עליו פיצוי.

להבדיל ממפעל העשייתי, שם מלאי חוצרת גמורה נתן למכור גם לאחר תקופת שפל
במכירות.

סיבה זו בנוסף לגורמים האחרים שצוינו הופכת את ענף התיירות לענף בעל סיכון
רב במיוחד.

ענף רגיש ובעל סיכון כענף התיירות יש לפתח בהדרגה ובקצב מתון, כך שלא נראית
לנו האפשרות לחרוג מקצב פיתוח הענף ובניית חדרי מלון מעבר למספר שהבאנו בתחזית.

א' בטבת תשמ"ב
25 בינואר 1982

סיכום ישיבה שבועית מתאריך 21.1.82

השתתפו: רימי דובסקי
בחדם דובסקי
מריוס שויצר
סרפיה אלדור
דיאנה וולקב ✓
בני דביר
צביה אפרתי

מריוס הציג את עקרי עבודתו.

1. מעורר תגובות באוכלוסיה היהודית בפרט 3.7% בוחאם להולטות ועדת
חיים לעבדי ירושלים.
2. הצרות יבדוק מה יואה המעוז והמגורים לאחד אכלוס הישרבים מסביב
ירושלים ואל היירות שכביה בחור ירושלים.
3. אנשי הבניה בחור העיר יקחו בחשבון את האתרים והאילים לבניה ולא את
המטבציל של חכבית מתאר ירושלים מבואלקו הגדול איבו וארי לבניה
צבורית.
4. יש לבסס את הצרכים של האוכלוסיה הערבית הן בחור העבודה של ישראלי
וחן בחור העבודה של צום והמחצית. ברוסף לאפור לעיל קיימות העבודות של
מחירי הבני והמבחן באמצעות צום וחמיסוב רביאח שיש לקבל מהם את
האיבסודמציה (לדמן הגישה).
5. לפחת את גרמא מחירי היירות כפובקציה למטיבת אוכלוסיה באזור.
6. הצרות יציג את האספקטים הפיזיים של פתוח המטה. גרמא זה יודע בישיבה
הבאה שתוקיים ב-11.2.82 בשעה 09:00 במשרד דובסקי.

רשמה: צביה אפרתי
9/ר ביבוי פדים

1940-1941
1942-1943

1944-1945

1944-1945
1946-1947
1948-1949
1950-1951
1952-1953
1954-1955
1956-1957
1958-1959
1960-1961

1962-1963

1964-1965

1966-1967

1968-1969

1970-1971

1972-1973

1974-1975

1976-1977
1978-1979

תל-אביב, 10 במאי 1981

312/3048

לכבוד
אדרי י. גולדנברג
רח' חוברמן 10
תל - אביב

,א.ל.

הנדון: איתור אתרים עירוניים מצפון לירושלים -
רכיש גישה ותשתית לראש האתר

1. רצ"ב דו"ח מס' 2 בנושא איתור אתרים עירוניים מצפון לירושלים, בהמשך לדו"ח הראשון שלנו (מרץ 1981) שסיכם את מערכת הכבישים ותשתית הקיימת והמתוכננת.

2. דו"ח כולל חיבור כבישי גישה ותשתית לאתרים האלטרנטיביים השונים שתוצעו על ידכם.

בכבוד רב,

ישראל אדלר

העתק:

מר ז. ברקאי	(בצרוף העתק מהדו"ח)
מר צ. אורן	(בצרוף כנ"ל)
מר א. תייר	(בצרוף כנ"ל)
מר ב. דביר	(בצרוף כנ"ל)
גב' ז. וינשל	(בצרוף כנ"ל)

1981 שנה 10, דצמבר-חג

3102008

חברת ד.ד.ד.
חברת הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה

ח.ד.ד.

חברת ד.ד.ד. הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה

1. חברה ד.ד.ד. הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה (1981 שנה)
חברת הנדסה והנדסה

2. חברה ד.ד.ד. הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה

חברת ד.ד.ד.

חברת ד.ד.ד.

חברת ד.ד.ד.

חברת ד.ד.ד.	(חברת הנדסה והנדסה)
חברת ד.ד.ד.	(חברת הנדסה והנדסה)
חברת ד.ד.ד.	(חברת הנדסה והנדסה)
חברת ד.ד.ד.	(חברת הנדסה והנדסה)
חברת ד.ד.ד.	(חברת הנדסה והנדסה)

חברת ד.ד.ד. הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה

חברת ד.ד.ד. הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה

חברת ד.ד.ד. הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה
חברת הנדסה והנדסה

